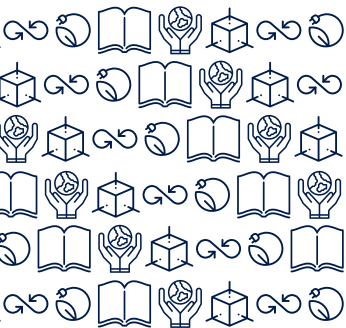

20

18

Z MISLIJO NA PRIHODNOST

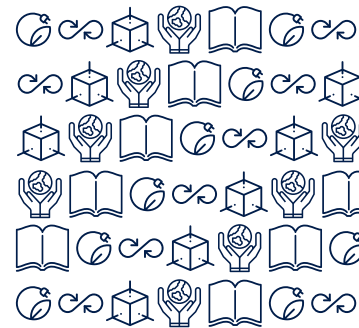
Zgodovinski dogovor mednarodne skupnosti za odpravo revščine, zmanjševanje neenakosti, zagotovitev napredka ter zaščite okolja za sedanje in bodoče generacije je bil dosežen s sprejemom Agende 2030 za trajnostni razvoj leta 2015 na Vrhu OZN.

Slednja na uravnotežen način povezuje tri dimenzije trajnostnega razvoja - ekonomsko, socialno in okoljsko - in jih prepleta skozi 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki jih je potrebno uresničiti do leta 2030. Te cilje naj bi ob upoštevanju nacionalnih okoliščin, uresničevale vse države sveta.

Tudi na Borzenu se identificiramo z mnogimi zadanimi cilji ter želimo po svojih močeh prispevati k njihovem uresničevanju:

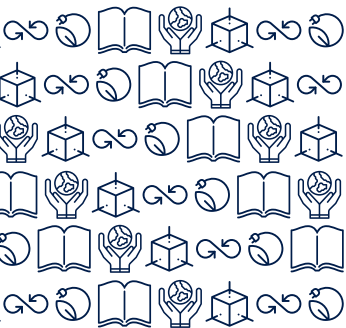
- vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar;
- vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije;
- zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije;
- zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe;
- sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam.

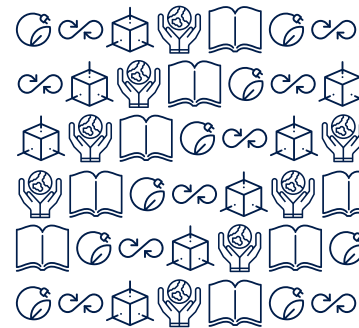
Borzen se z zadanimi cilji identificira skozi svoje poslanstvo. Samo delovanje naše družbe pa je močno prepleteno in podpira izpolnjevanje zastavljenih ciljev OZN, znotraj tega pa tudi naše države.

Že sama narava operaterja trga z elektriko je družbeno odgovorna, pri čemer se v družbi trudimo te vrednote prenašati tudi v širše okolje. Z raznovrstnimi aktivnostmi smo tako tudi v letu 2018 podpirali agendo 2030 za trajnostni razvoj, kar odseva tudi naše poročilo.

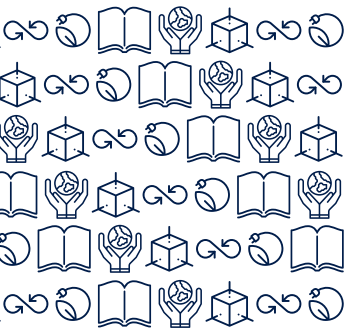

KAZALO

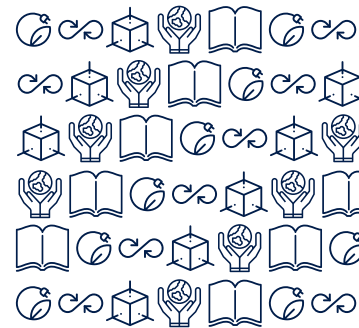
KAZALO	4
KAZALO TABEL IN SLIK	8
NAGOVOR DIREKTORJA	11
POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA	13
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE	14
POMEMBNEJŠI DOGODKI	16
LETO 2018	16
POMEMBNEJŠI DOGODKI	19
LETO 2019	19
I. POSLOVNO POROČILO	21
1. POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2018	23
1.1 PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	23
1.2 STRATEGIJA POSLOVANJA IN NAČRTI DRUŽBE.....	26
1.3 UPRAVLJANJE DRUŽBE	30
1.4 UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	36
2. DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO V SLOVENIJI	41
2.1 EVIDENTIRANJE ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI TER PRIPRAVA OKVIRNEGA OBRATOVALNEGA VOZNEGA REDA PRENOSNEGA IN DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA	41
2.2 BILANČNI OBRAČUN	45
2.3 BILANČNA SHEMA	49
2.4 FINANČNA PORAVNAVA BILANČNEGA OBRAČUNA.....	51
2.5 IZRAVNALNI TRG	52
2.6 ZAGOTAVLJANJE PREGLEDNOSTI DELOVANJA TRGA Z ELEKTRIKO.....	54
2.6.1 Izmenjava podatkov ter bilančni obračun.....	54
2.6.2 Ostale aktivnosti povezane z zagotavljanjem preglednosti delovanja trga z elektriko	54
3. CENTER ZA PODPORE	55
3.1 SISTEM PODPOR.....	55

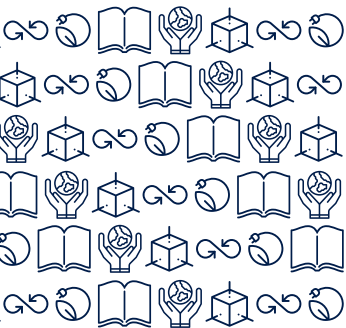
3.2	PODPORNA SHEMA ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN SOPROIZVODNJE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE	55
3.2.1	Elektrarne v sistemu podpor	55
3.2.2	Izplačila podpor	56
3.3	FINANČNI PODATKI CENTRA ZA PODPORE	59
3.3.1	Financiranje podporne sheme in prispevki	60
3.4	UPRAVLJANJE Z ENERGIJO BILANČNE SKUPINE CENTRA ZA PODPORE	60
3.5	DRUGE DEJAVNOSTI CENTRA ZA PODPORE	64
3.5.1	Register potrdil o izvoru	64
4.	STORITEV POROČANJA RRM - REMIT	65
5.	IZVAJANJE PROGRAMOV ZA INFORMIRANJE, OZAVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE O UČINKOVITI RABI ENERGIJE IN OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE - TRAJNOSTNA ENERGIJA	67
6.	TRŽNA DEJAVNOST	70
7.	TRAJNOSTNI RAZVOJ	71
7.1	ZAPOSLENI	71
7.1.1	Notranja organizacijska shema družbe	72
7.1.2	Kadrovski kazalci	72
7.1.3	Razvoj zaposlenih	73
7.1.4	Komuniciranje z zaposlenimi	74
7.1.5	Skrb za zaposlene	74
7.2	ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	75
7.3	ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	77
7.4	SODELOVANJE IN RAZVOJ	77
7.4.1	Sodelovanje v strokovnih združenjih in delovnih skupinah	77
7.4.2	Pomembnejši projekti in aktivnosti družbe	78
7.5	INVESTICIJE	79
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO	81
1.	REVIZORJEVO POROČILO	82
2.	RAČUNOVODSKI IZKAZI	85

2.1 BILANCA STANJA	85
2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	86
2.3 IZKAZI DENARNIH TOKOV	87
2.4 RAZPOREDITEV ČISTEGA DOBIČKA POSLOVNEGA LETA.....	88
2.5 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA.....	88
2.6 IZKAZ GIBANJA KAPITALA.....	88
3. RAČUNOVODSKE USMERITVE	91
4. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	93
4.1 POJASNILA POSTAVK V BILANCI STANJA	93
4.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.....	93
4.1.2 Opredmetena osnovna sredstva.....	94
4.1.3 Dolgoročne finančne naložbe	94
4.1.4 Odložene terjatve za davek	95
4.1.5 Kratkoročne finančne naložbe.....	95
4.1.6 Kratkoročne poslovne terjatve	96
4.1.7 Denarna sredstva	96
4.1.8 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	97
4.1.9 Kapital.....	97
4.1.10 Rezervacije.....	97
4.1.11 Kratkoročne obveznosti	99
4.1.12 Izvenbilančna evidenca	100
4.2 POJASNILA POSTAVK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA.....	100
4.2.1 Poslovni prihodki	100
4.2.2 Poslovni odhodki.....	101
4.2.3 Stroški materiala in storitev	101
4.2.4 Stroški dela	102
4.2.5 Odpisi vrednosti	102
4.2.6 Drugi poslovni odhodki	102

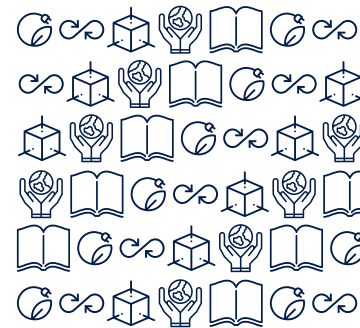

4.2.7 Finančni prihodki.....	102
4.2.8 Finančni odhodki	103
4.2.9 Drugi prihodki in drugi odhodki	103
4.3 DRUGA RAZKRITJA	103
4.4 DODATNA RAZKRITJA NA PODLAGI SRS 35.....	104
IZJAVA POSLOVODSTVA	108
POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI	109
KODEKSI IN PRIPOROČILA	110
STIKI Z BORZENOM	111
SLOVARČEK	112

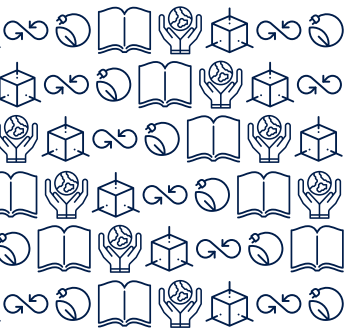

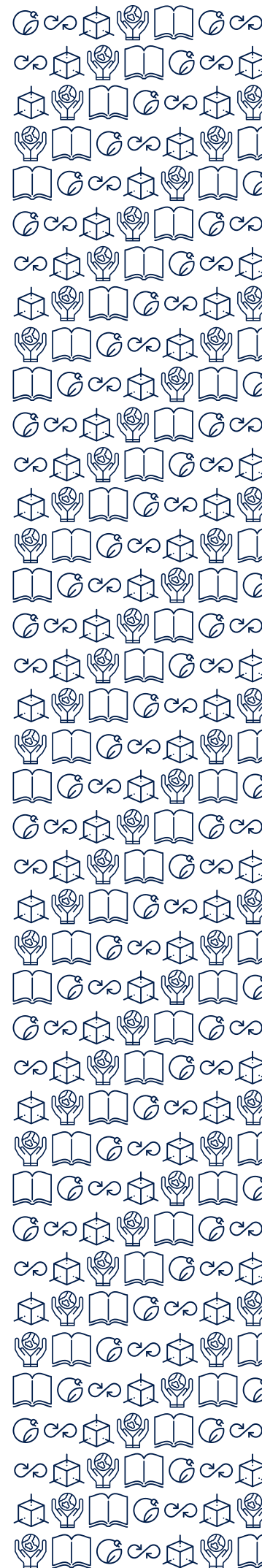
KAZALO TABEL IN SLIK

Slika 1: Dejavnost operaterja trga z elektriko	23
Slika 2: Vloga operaterja trga na trgu z elektriko v Sloveniji	25
Slika 3: 'Hiša strategije'	26
Tabela 1: Strateški kazalniki uspešnosti	29
Tabela 2: Kazalniki poslovanja družbe	29
Slika 4: Kapitalska udeležba v družbi BSP d.o.o.	35
Tabela 3: Matrika tveganj.....	37
Slika 5: Stanje tveganj na dan 31. 12. 2018.....	40
Tabela 4: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu z elektriko v Sloveniji v letu 2018	41
Slika 6: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb (ZP) ter število evidentiranih ZP na trgu z elektriko v Sloveniji za obdobje 2015 do 2018.....	42
Tabela 5: Letne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb ter število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu z elektriko v Sloveniji v letih 2015-2018	42
Tabela 6: Herfindahl–Hirschman indeks ter delež 5 (CR5) oziroma 10 (CR10) največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah v letih 2015 – 2018.....	43
Tabela 7: Skupni uvoz in izvoz elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2018	43
Tabela 8: Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2018 v MWh.....	44
Slika 7: Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C+ in C- ter indeksa SIPX v letu 2018	45
Tabela 9: Povprečne, najvišje in najnižje vrednosti C+, C- in SIPX v letih 2017 in 2018.....	45
Slika 8: Odstopanja slovenskega omrežja v letu 2018.....	46
Slika 9: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2018.....	46
Tabela 10: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2017 in 2018.....	47
Tabela 11: Količine INC v MWh od leta 2013 do 2018.....	47
Tabela 12: Pozitivna in negativna odstopanja slovenskih bilančnih skupin v letih 2017 in 2018	48
Tabela 13: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin v letih 2013 do 2018.....	48
Slika 10: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin (BS) v letih 2013 do 2018	49
Slika 11: Število tujih in domačih bilančnih skupin (BS) in bilančnih podskupin (BPS) v letih 2015 do 2018.....	50
Tabela 14: Kronološki prikaz gibanja članstva v bilančni shemi v letu 2018	51
Tabela 15: Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leti 2017 in 2018.....	51
Slika 12: Količina in število sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z elektriko po letih	52
Slika 13: Delež izravnalnega trga v skupni izravnavi sistema elektroenergetskega sistema Slovenije.....	53
Tabela 16: Odstotek sklenjenih poslov glede na fazo trgovanja.....	53
Tabela 17: Elektrarne v novem sistemu podpor (stanje na dan 31. 12. 2018) ¹	56
Tabela 18: Izplačila podpor v letih 2009 do 2018 ¹	56
Slika 14: Proizvodnja (zelena krivulja, GWh) in izplačila (modra krivulja, EUR brez DDV) po letih (2009-2018).....	57
Tabela 19: Podpore v letu 2018	57
Tabela 20: Primerjava izplačil po tipu med leti 2018 in 2017	58
Slika 15: Primerjava izplačil in proizvodnje med letoma 2018 in 2017.....	58
Tabela 21: Pregled prihodkov in odhodkov centra za podpore v letu 2017 in 2018.....	59
Tabela 22: Število elektrarn v Eko skupini od leta 2014 do leta 2018	60
Tabela 23: Vsota nazivnih moči elektrarn (v kW) v Eko skupini od leta 2014 do leta 2018.....	61

Slika 16: Pregled gibanja skupnega števila in moči proizvodnih naprav v Eko skupino.....	61
Slika 17: Mesečna realizacija Eko skupine v letih 2009 do 2018 [v MWh].....	62
Slika 18: Povprečni dnevni profil (primerjava 2018 glede na leta 2015-2017).....	62
Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018.....	63
Tabela 25: Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2018 (v kWh).....	64
Slika 19: Logotip blagovne znamke Trajnostna energija.....	71
Slika 20: Shema notranje organizacije družbe Borzen, d.o.o.....	72
Slika 21: Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31. december 2018.....	72
Slika 22: Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31. december 2018.....	72
Tabela 26: Izobrazbena struktura v deležih na dan 31. december 2017 in 31. december 2018.....	73
Slika 23: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december 2018.....	73
Slika 24: Splošno zadovoljstvo deležnikov.....	75
Tabela 27: Bilanca stanja na dan 31. december 2018 in 31. december 2017.....	85
Tabela 28: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2018.....	86
Tabela 29: Izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II).....	87
Tabela 30: Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2018.....	88
Tabela 31: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje 1. 1. 2017 do 31. 12. 2018.....	88
Tabela 32: Izkaz gibanja kapitala za leto 2017.....	88
Tabela 33: Izkaz gibanja kapitala za leto 2018.....	89
Tabela 34: Preglednica neopredmetenih sredstev.....	93
Tabela 35: Preglednica opredmetenih osnovnih sredstev.....	94
Tabela 36: Preglednica dolgoročnih finančnih naložb.....	94
Tabela 37: Preglednica odloženih terjatev za davek.....	95
Tabela 38: Preglednica kratkoročnih finančnih naložb.....	95
Tabela 39: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev.....	96
Tabela 40: Preglednica denarnih sredstev.....	96
Tabela 41: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev.....	97
Tabela 42: Preglednica kapitala.....	97
Tabela 43: Preglednica rezervacij.....	97
Tabela 44: Preglednica gibanja rezervacij.....	98
Tabela 45: Preglednica analize občutljivosti.....	98
Tabela 46: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti.....	99
Tabela 47: Preglednica poslovnih prihodkov.....	100
Tabela 48: Preglednica poslovnih odhodkov.....	101
Tabela 49: Preglednica stroškov materiala in storitev.....	101
Tabela 50: Preglednica finančnih prihodkov.....	102
Tabela 51: Preglednica finančnih odhodkov.....	103
Tabela 52: Prejemki direktorja v letu 2018.....	103
Tabela 53: Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2018.....	104
Tabela 54: Preglednica splošnih ključev za leto 2018.....	105
Tabela 55: Poslovni izid po dejavnostih za obdobje od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.....	106
Tabela 56: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018 z ločeno prikazanimi sredstvi, ki so v upravljanju.....	107

NAGOVOR DIREKTORJA

Povezanost in soodvisnost posameznikov, družb ter ne nazadnje človeštva in našega planeta je neizpodbitna. Podobno je z energetskega trgom, kjer vsi akterji delujemo v medsebojni odvisnosti. Prav soustvarjanje energetskega trga, tako v Sloveniji, kot v tujini, pa je tudi tisto, kar je Borzen najbolj zaznamovalo v letu 2018.

TRG Z ELEKTRIKO SE SPREMINJA

Razmere na trgu z elektriko, kjer je v letu 2018 bila zaznana povečana koncentracija trga, se kažejo tudi v padcu količin in števila evidentiranih zaprtih pogodb, ki smo jih beležili na Borzenu. Vse to pa se je odrazilo tudi v dobičku naše družbe, ki za leto 2018 znaša 1,37 mio EUR. Na organiziranem trgu je bilo tako evidentiranih nekaj manj kot 110.000 zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v skupni količini 8,1 TWh. Podatki kažejo, da je bila Slovenija v letu 2018 neto uvoznik električne energije, uvoz pa je predstavljal 16,4 odstotka slovenske porabe elektrike.

Ena izmed prioritet na trgu z elektriko je zagotovo tudi transparentnost, kjer je bil Borzen zelo aktiven na področju zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko, med drugim z različnimi objavami in posredovanji relevantnih podatkov tržnim udeležencem in širši javnosti. Poleg tega pa že od leta 2015 izvajamo poročanje podatkov o energetskih veleprodajnih poslih Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev ter na ta način zagotavljamo sistemsko urejen, transparenten, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z elektriko.

OKOLJU PRIJAZNEJŠA PROIZVODNJA ENERGIJE

Obnovljivi viri energije in energetska učinkovitost so že vrsto let dodobra uveljavljeni in vedno bolj stopajo v ospredje. Trend povečanih investicij v obnovljive vire energije preko podporne sheme, ne pa tudi na splošno, se je sicer v Sloveniji umiril približno pred dvema letoma, ko je prišlo do spremenjene politike dodeljevanja državnih pomoči na tem področju. Temu priča tudi dejstvo nizkega števila vstopov novih enot v podporno shemo za proizvodnjo elek-

trike iz obnovljivih virov energije in soproizvodnje elektrike, ki jo upravljamo na Borzenu. Ta je konec leta 2018 štela nekaj manj kot 3.600 enot, ki predstavljajo okoli 12 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji. Izplačil za proizvedeno elektriko omenjenih enot, ki pokrijejo slabih 7 odstotkov slovenske letne porabe električne energije, je bilo za nekaj več kot 135 mio EUR. Pri tem so po deležu proizvedene električne energije izstopale SPTE enote na fosilno gorivo in sončne elektrarne, slednje so prejele tudi slabo polovico vseh izplačil v tem letu.

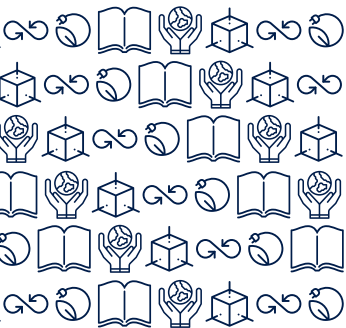
NA BORZENU SMO PONOSNI

S sodelavci smo ponosni, da smo z našimi dragocenimi izkušnjami in znanjem lahko bili del zgodbe o oblikovanju in vzpostavljanju trgov z elektriko v Gruziji, Ukrajini in Severni Makedoniji. Ponosni smo, da smo se z našo blagovno znamko Trajnostna energija z vsebinami, ki dvigujejo ozaveščenost na področju trajnostne energetike, dotaknili že preko milijon ljudi. Na ta način posameznikom dajemo znanja in prave informacije za sprejemanje zrelih in dobrih odločitev v zvezi z energijo. Naša serija prvih slovenskih okoljskih risank Lepši svet je bila tudi dobitnica posebnega priznanja Časnika Finance.

Iskreno se zavedamo odgovornosti, ki jo nosimo kot operater trga z elektriko, zato delujemo družbeno odgovorno, kar potrjuje tudi certifikat Družbeno odgovorno podjetje, ki ga vestno ohranjamo in nadgrajujemo. Ponosni pa smo na uspešno prestano presojo za pridobitev mednarodnega certifikata ISO 27001 na področju informacijske varnosti, ki se osredotoča na varovanje zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti informacij, saj je varnost vseh naših deležnikov ena izmed naših prioritet.

Leto 2019 bomo s sodelavci skupaj z našimi deležniki gradili na temeljih, ki smo jih postavili v preteklosti. Polni energije in idej zrejo v prihodnost.

Iskreno,
dr. Karol Peter Peršolja
direktor družbe Borzen

VSEM ENAKOPRAVNO ZAGOTOVITI KAKOVOSTNO IZOBRAZBO TER SPODBUJATI MOŽNOSTI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZA VSAKOGAR

»Do leta 2030 poskrbeti, da bodo vsi učenci pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju.«

POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA

Družba Borzen je v letu 2018 izpeljala različne projekte in aktivnosti, ki podpirajo razvoj slovenskega energetskega trga, s čimer je nadaljevala z uresničevanjem svojega poslanstva operaterja trga z elektriko.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je v letu 2018 deloval v sestavi: predsednik nadzornega sveta mag. Gorazd Ažman, namestnik predsednika nadzornega sveta Janez Černe in članica nadzornega sveta dr. Alenka Kolar.

SODELOVANJE S POSLOVODSTVOM DRUŽBE

Sodelovanje posloводства in nadzornega sveta je bilo tvorno in je nadzornikom zagotavljalo tekoče spremljanje poslovanja in realizacijo zastavljenih ciljev družbe. Ocenjujemo, da so bili zastavljeni cilji kakovostno izpolnjeni in da je bilo sodelovanje nadzornega sveta in posloводства družbe uspešno.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

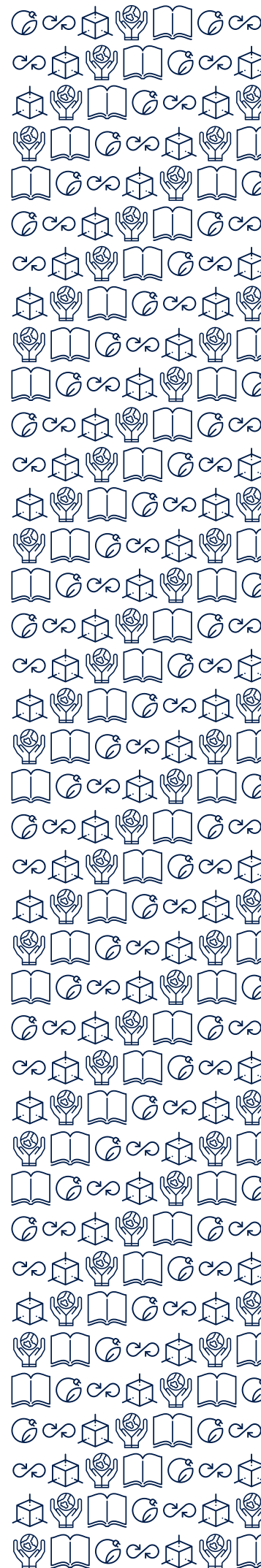
Celotni sestav nadzornega sveta Borzena sprejema svojo vlogo nadzornega organa z veliko odgovornostjo in z zavedanjem vloge Borzena kot operaterja trga na slovenskem trgu z elektriko. Nadzorni svet zato od posloводства družbe Borzen in vseh njenih sodelavcev pričakuje ravnanja, ki izražajo vestno, verodostojno in pregledno poslovanje.

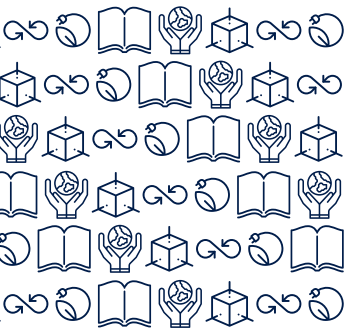
Nadzorni svet je v poslovnem letu 2018 redno spremljal in nadzoroval delo posloводства družbe. Nadzorni svet se je v letu 2018 sestel na šestih rednih sejah in izvedel dve korespondenčni seji. Na vseh sejah je bilo prisotno tudi posloводство, s katerim je predsednik nadzornega sveta v okviru svojih pristojnosti sodeloval tudi v času med rednimi sejami. Glede na velikost družbe ter sestavo

in strukturo nadzornega sveta je nadzorni svet ocenil, da za njegovo poslovanje ni potrebno imenovati nobene komisije.

Nadzorni svet je obravnaval zadeve skladno z veljavno zakonodajo, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovníkom o delu nadzornega sveta. Seznanjal se je s četrletnimi poročili posloводства in drugimi rednimi poročili. Nadzorni svet je ves čas spremljal tudi poslovanje podjetja BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri je družba Borzen kapitalsko udeležena v višini 50 odstotkov. Nadzorni svet je sprejel Poslovni načrt družbe za obdobje od leta 2019 do 2021. Tekom svojega dela v letu 2018 pa je Nadzorni svet vseskozi nadziral poslovanje družbe v smislu spoštovanja Kodeksa in priporočil Slovenskega državnega holdinga.

mag. Gorazd Ažman,
predsednik nadzornega sveta družbe
Borzen

POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE

Družba Borzen je poslovno leto 2018 zaključila s čistim dobičkom v višini 1,37 mio EUR. V tem obdobju je družba Borzen ustvarila za 4,49 mio EUR prihodkov in za 2,82 mio EUR odhodkov. Nižji prihodki so predvsem rezultat manjših prihodkov od evidentiranja zaprtih pogodb.

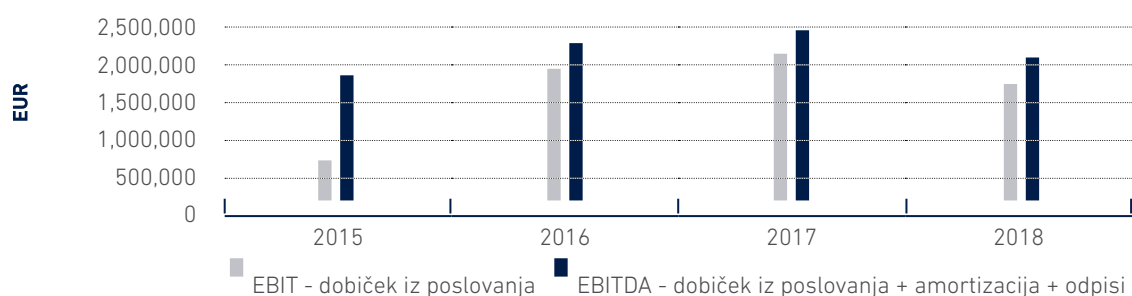
Bilančna vsota družbe Borzen je na dan 31. december 2018 znašala 172,34 mio EUR in se je v primerjavi s predhodnim letom povečala predvsem zaradi višjega presežka sredstev centra za podpore.

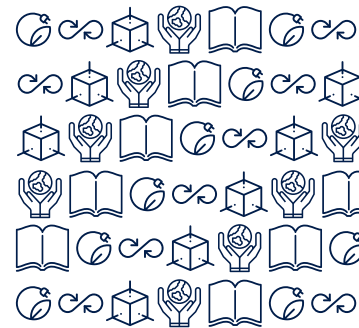
Družba na dan 31. december 2018 izkazuje 5,49 mio EUR kapitala.

KAZALCI	Leto 2015	Leto 2016	Leto 2017	Poslovni načrt 2018	Leto 2018
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31. 12.					
Sredstva v EUR	44.949.382	76.335.698	122.433.365	136.865.535	172.339.210
Kapital v EUR	4.738.582	4.435.041	5.130.887	5.587.259	5.491.810
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA					
Prihodki iz poslovanja v EUR	3.914.975	4.348.563	4.532.107	4.486.500	4.344.556
Odhodki iz poslovanja v EUR	3.375.905	2.661.138	2.651.078	2.677.300	2.810.659
Čisti dobiček poslovnega leta v EUR	281.517	1.424.774	1.699.773	1.488.132	1.365.804
EBIT – dobiček iz poslovanja v EUR	539.070	1.687.425	1.881.029	1.809.200	1.533.897
EBITDA – dobiček iz poslovanja + amortizacija + odpisi v EUR	1.671.988	2.054.681	2.231.117	2.138.800	1.836.404
KAZALNIKI POSLOVANJA					
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	5,6 %	31,1 %	35,5 %	27,9%	25,7%
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	0,7 %	2,3 %	1,7 %	1,2%	0,9%
EBITDA marža	42,7 %	47,3 %	50,8 %	47,7%	42,3%
Gospodarnost poslovanja	116,0 %	163,4 %	171,0 %	167,6%	154,6%
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31. 12.	30	31	30	30	30

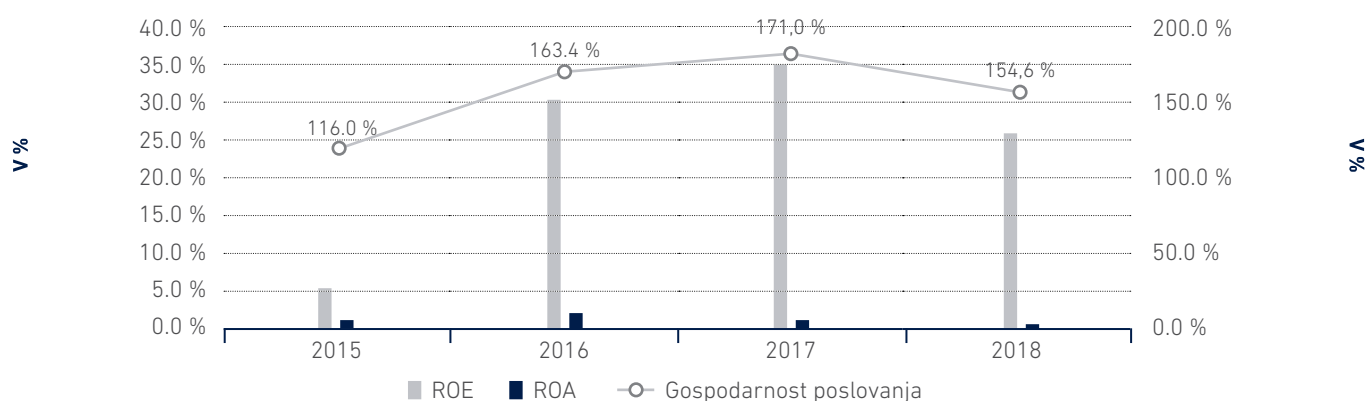
Po koncu poslovnega leta, na dan 31. 12. 2018 niso nastopili nikakršni poslovni dogodki, ki bi bistveno vplivali na rezultat poslovanja 2018.

GIBANJE EBIT IN EBITDA

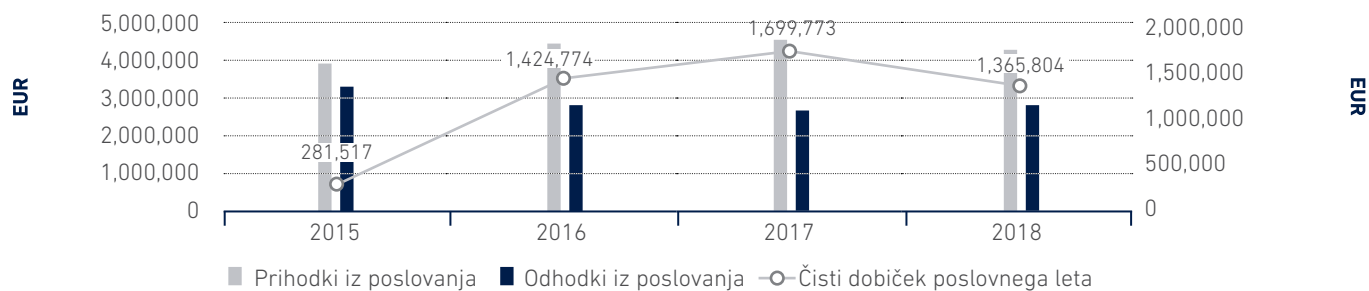

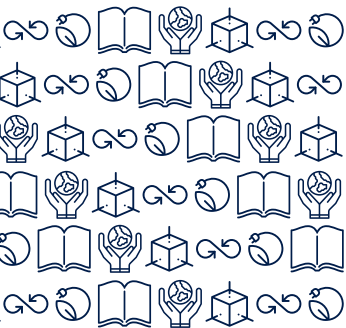
DONOSNOST SREDSTEV (ROA), LASTNIŠKEGA KAPITALA (ROE) IN GOSPODARNOST POSLOVANJA

PRIHODKI IN ODHODKI IZ POSLOVANJA TER GIBANJE ČISTEGA DOBIČKA

TRG Z ELEKTRIKO	IZRAVNALNI TRG	PODPORNA SCHEMA
Število članov (bilančna shema) 76 / 74	Število članov 34 / 34	Število naprav v shemi 3.864 / 3.859
Število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi 114.531 / 109.113	Število sklenjenih poslov 4.713 / 3.224	Količina (GWh) proizvedene elektrike, naprav vključenih v shemo 944,9 / 937,9
Količine (TWh) elektrike iz evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi 87,5 / 83,1	Količina sklenjenih poslov (GWh) 228,9 / 128,6	Plačila (EUR) za proizvedeno elektriko elektrarnam v shemi po pogodbah 143,5 mio / 135,1 mio
2017 / 2018		

POMEMBNEJŠI DOGODKI

LETO 2018

Na dnevni ravni pričeli s pripravo napovedi skupne količine proizvodnje in odjema elektrike na območju Republike Slovenije za dan vnaprej.

Pričeli z objavljanjem Indeksa cen sklenjenih poslov na izravnalnem trgu na korporativni spletni strani.

Pričetek izvajanja celoletnega svetovalnega projekta »Podpora delovni skupini za spremljanje reforme trga z elektriko v Ukrajini. Krepitev zmogljivosti ukrajinskega operaterja trga z elektriko.« V tretjem kvartalu je sledila razširitev projekta na svetovalne storitve z enakimi usmeritvami v Gruziji.

Začetek svetovalnega projekta »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi organiziranega trgovanja z električno energijo za dan vnaprej« v Severni Makedoniji.

Na Borzenovem Razpisu za povrnitev dela stroškov za izvedbo izobraževalnih projektov s področja OVE in URE za mlade 2017 uspešnih pet projektov.

Pristop k pridobitvi mednarodnega certifikata ISO/IEC 27001:2013 na področju informacijske varnosti, ki se osredotoča na varovanje zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti informacij.

Na voljo nove informativne oddaje o trajnostni energiji 'Eko utrinki', ki jih je Borzen pripravil v sodelovanju z RTV Slovenija, kjer so bile tudi predvajane.

JANUAR

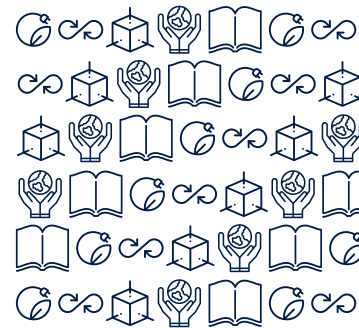
Druga javna obravnava novih Pravil za delovanje trga z elektriko.

Prejem posebnega priznanja za serijo okoljskih risank Lepši svet na 20. Dnevh energetikov.

APRIL

MAREC

Objavljen Razpis za povrnitev dela stroškov za izvedbo izobraževalnih projektov s področja OVE in URE za mlade 2018.

Uspešno zaključen svetovalni projekt »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi organiziranega trgovanja z električno energijo za dan vnaprej« v Severni Makedoniji.

JUNIJ

MAJ

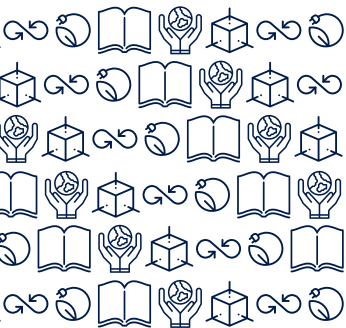
Izveden nagradni natečaj za osnovnošolce in dijake »TRAJNOSTNA ENERGIJA 018: Naša obljuba za lepši svet«.

Uspešna uvedba vseh dodatnih načel, varnostnih ukrepov in postopkov, vezanih na obdelavo osebnih podatkov posameznikov po Uredbi GDPR.

JULIJ

Borzen uradno pristopi k iniciativi za razvoj trga z elektriko na področju JV Evrope Electricity Market Initiative (EMI) v organizaciji USEA (United States Energy Association).

Začetek svetovalnega projekta v Severni Makedoniji »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi izravnalnega trga z električno energijo«.

Uspešno zaključen projekt v Severni Makedoniji »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi izravnalnega trga z električno energijo«.

Borzenova tradicionalna konferenca Trajnostna energija lokalno 018 z naslovom 'Kako s povezovanjem občin do financiranja in izvedbe ukrepov URE'.

Borzen organiziral strokovno delavnico 'Izmenjava izkušenj pri delovanju operaterja trga in borze z elektriko' za kolege iz gruzijskega operaterja z elektriko ESCO in regulatorja GNERC in predstavnike Energetske Skupnosti (EnCS).

SEPTEMBER

NOVEMBER

Izvedba dražbe, kjer je bila prodana vsa elektrika, ki jo bodo v letu 2019 proizvedle elektrarne, vključene v Eko skupino Borzenovega centra za podpore..

Sprejeta in v Uradnem listu objavljena nova Pravila za delovanje trga z elektriko.

Zaključen veliki radijski energetski kviz Trajnostna energija.

Nadgradnja Registra potrdil o izvoru na nove standarde izmenjave podatkov združenja AIB, kar omogoča nadaljevanje nemošenega izvoza in uvoza potrdil o izvoru za slovenske energetske družbe, vključene v EECS sistem.

Zaključek družbeno odgovornega pilotnega demonstracijskega projekta Energetsko učinkovita in samooskrbna 'Viška hiška', kjer deluje humanitarna organizacija Slovenska filantropija, v partnerstvu z Mestno občino Ljubljana in Slovensko filantropijo.

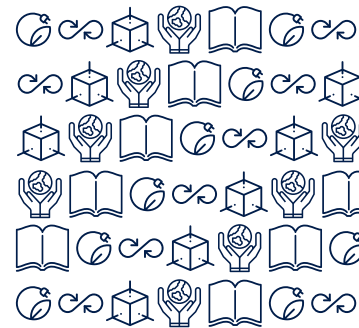
Uspešno je bila opravljena zunanja presoja po standardu ISO/IEC 27001:2013 za zagotavljanje informacijske varnosti.

Vzpostavitev aplikacije za poročanje podatkov izravnalnega trga Agenciji za energijo po REMIT standardih in zapisih.

Zaključen svetovalni projekt v Ukrajini.

Izvedba tradicionalne korporativne prostovoljske akcije, kjer smo Slovenski filantropiji pomagali pri urejanju okolice in lažjih zaključnih delih pri pilotnem projektu Energetsko učinkovite in samooskrbne hiše, kjer humanitarna organizacija deluje.

DECEMBER

POMEMBNEJŠI DOGODKI

LETO 2019

Na voljo nove epizode okoljskih risank Lepši svet, ki so bile pripravljene v sodelovanju z RTV Slovenija in med šolskimi zimski počitnicami tam tudi premierno predvajane.

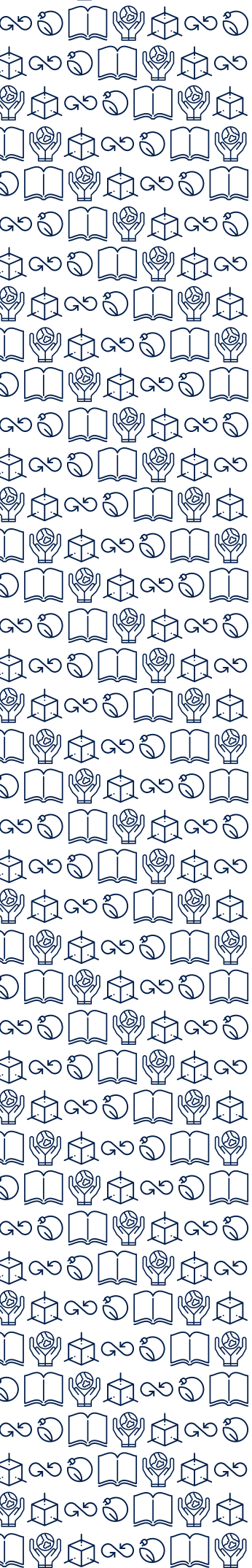
Pričetek javne obravnave predloga pravil za prekinitev in ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti (v sodelovanju s sistemskim operaterjem ELES d.o.o.).

Začetek tehnične pomoči »Pomoč pri pripravi pravil za trgovanje za dan vnaprej in trgovanje znotraj dneva v Gruziji« v sklopu EU4Energy projekta, kjer Borzen sodeluje skupaj z družbo BSP.

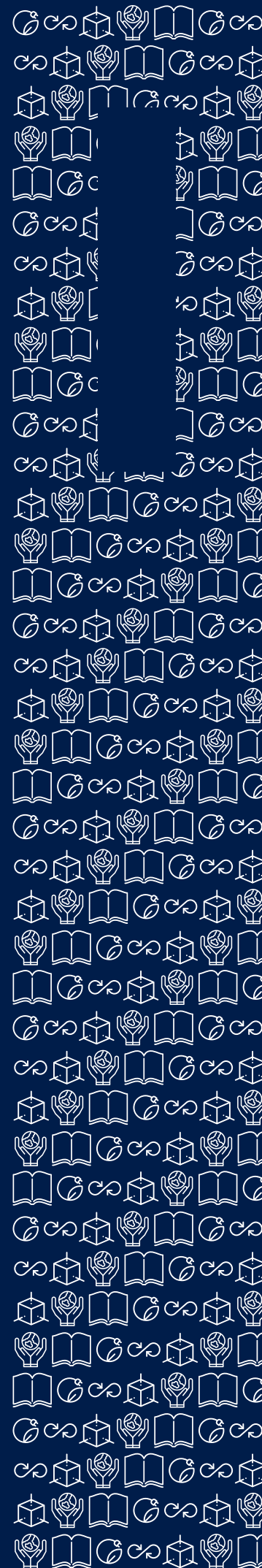
FEBRUAR

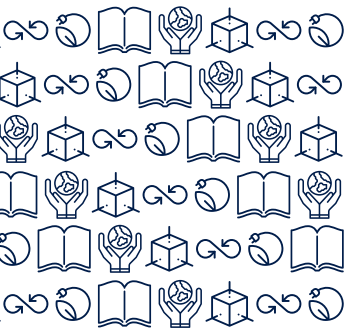
JANUAR

S 1. januarjem pričetek uporabe novih Pravila za delovanje trga z elektriko, ki poleg drugih sprememb implementirajo tudi zahteve prve faze harmonizacije Uredbe o določitvi smernic za izravnavo električne energije (EU) 2017/2195.

I. POSLOVNO POROČILO

VSEM ZAGOTOVITI DOSTOP DO CENOVNO SPREJEMLJIVIH, ZANESLJIVIH, TRAJNOSTNIH IN SODOBNIH VIROV ENERGIJE

Do leta 2030 občutno povečati delež obnovljivih virov energije med energetskeimi viri.

Do leta 2030 podvojiti energetske učinkovitost na svetovni ravni.

1. POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2018

1.1 PREDSTAVITEV DRUŽBE

O DRUŽBI

Družba Borzen, d.o.o. je bila ustanovljena 28. marca 2001 na podlagi določil Energetskega zakona za izvajanje nalog obvezne gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo, kot hčerinska družba podjetja Elektro - Slovenija, d.o.o. Sredi leta 2007 je Vlada Republike Slovenije, na predlog Ministrstva Republike Slovenije za gospodarstvo, kot ustanoviteljica in edina družbenica v javnem podjetju Elektro - Slovenija, d.o.o., sprejela sklep, da se celotni poslovni delež podjetja Elektro - Slovenija, d.o.o. v družbi Borzen, d.o.o. neodplačno prenese na Republiko Slovenijo. Prenos imetništva je bil izveden decembra 2007.

Osnovna dejavnost družbe Borzen, katere edini družbenik je Republika Slovenija, je **izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko**. Na podlagi javnega pooblastila Borzen skladno s četrtem odstavkom 97. člena Energetskega zakona EZ-1 izdaja naslednje predpise:

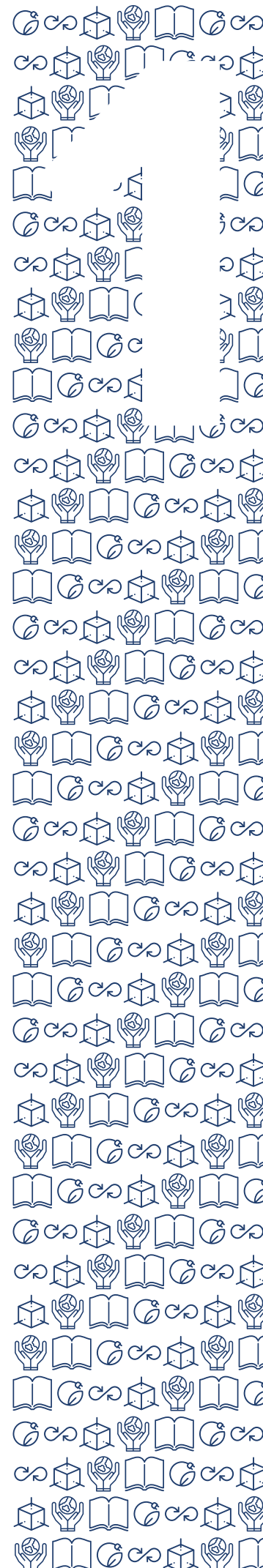
- Pravila za delovanje trga z elektriko, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo;
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo;
- Pravila za delovanje centra za podpore, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Vlade.

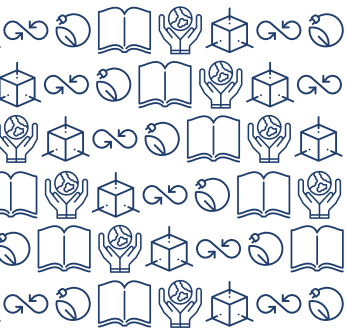
Z omenjenimi pravili Borzen pomembno določa delovanje trga elektrike kot tudi podrobnosti glede državne podporne sheme za elektriko iz OVE in SPTE. Kot **operater trga** Borzen s svojimi storitvami zagotavlja in omogoča usklajeno delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema: vodenje bilančne sheme, evidentiranje bilateralnih pogodb, izdelava okvirnega voznega reda ter bilančni obračun in finančno poravnavo bilančnega obračuna. Poleg navedenih so tu še naloge, povezane z vzpostavitvijo in delovanjem izravnalnega trga, kjer sistemski operater kupuje oziroma prodaja energijo za izravnavo odstopanj elektro sistema. Borzenov **center za podpore** operativno izvaja podporno shemo za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in visoko učinkovite soprodukcije toplote in elektrike. Prav tako Borzen zagotavlja delovanje in tehnično upravlja Register potrtil o izvoru v Republiki Sloveniji, ki je temeljno orodje za zagotavljanje sledljivosti porekla oziroma izvora proizvedene elektrike v Sloveniji. V okviru lastne blagovne znamke TRAJNOSTNA ENERGIJA Borzen izvaja tudi **dejavnosti informiranja, ozaveščanja in usposabljanja** o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije ter na ta način uresničuje naloge po 351. členu Energetskega zakona EZ-1 in podpira okoljevarstvene politike preko osveščanja javnosti.

Poleg nalog gospodarske javne službe družba opravlja tudi **storitve kliringa in informacijske storitve za podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., storitve poročanja RRM – REMIT** ter **sve-tovalne storitve s področja energetike**.

OPERATER TRGA Z ELEKTRIKO	
Vodenje bilančne sheme (vstop na trg)	Center za podpore
Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter izdelava okvirnega voznega reda	Podporna shema OVE in SPTE sklepanje pogodb o podporah in izplačevanje podpor • upravljanje s sredstvi sheme • upravljanje z energijo sheme
Bilančni obračun	Register potrtil o izvoru
Izravnalni trg	Informiranje o OVE in URE
Poročanje RRM (REMIT)	Portal Trajnostna energija
OBRAČUN IN FINANČNA PORAVNAVA	
ZAGOTAVLJANJE UREJENEGA IN PREGLEDNEGA TRGA Z ELEKTRIKO	
SVETOVANJE S PODROČJA ENERGETIKE	

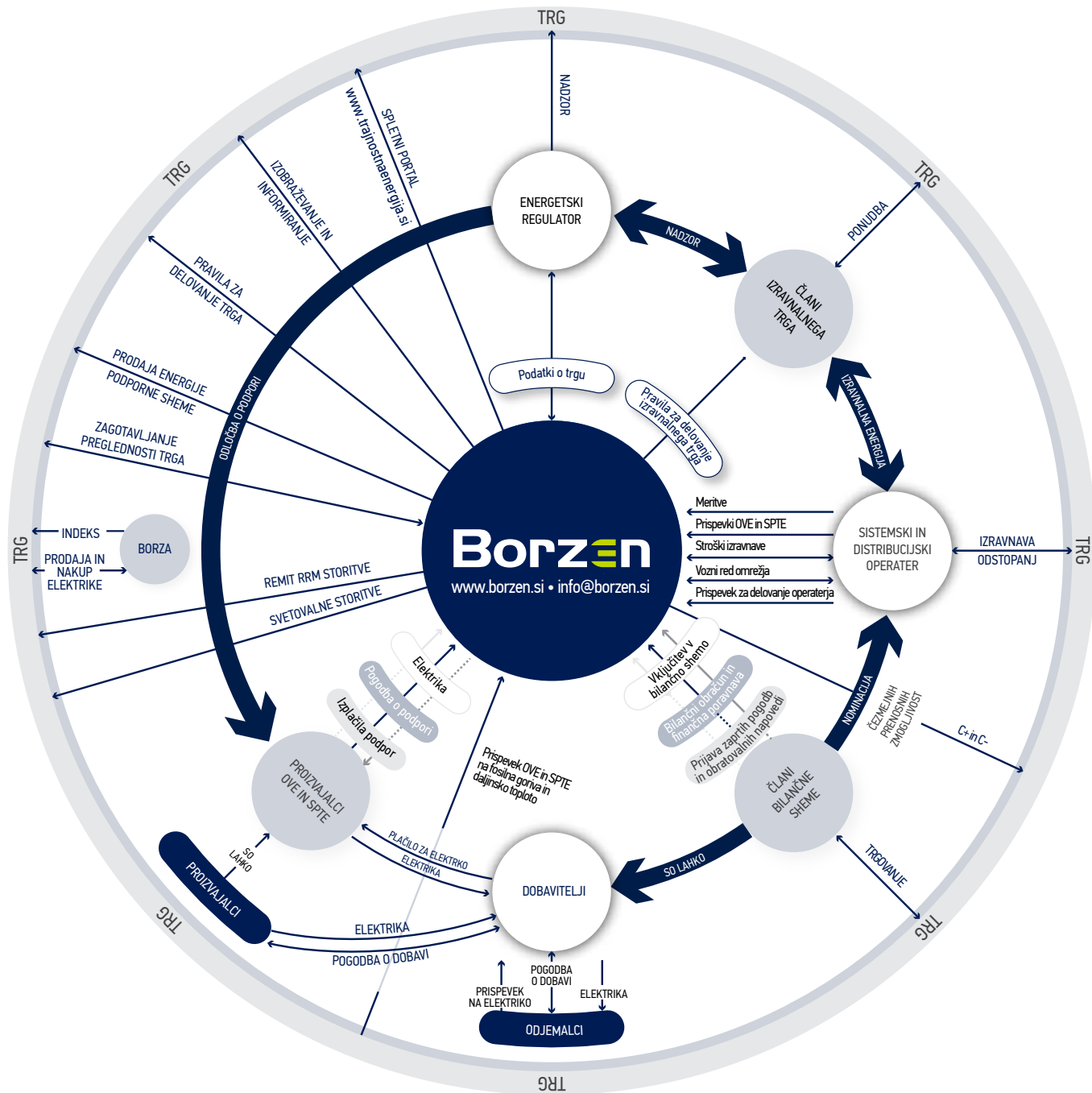
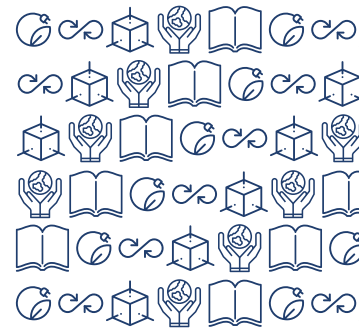
Slika 1: Dejavnost operaterja trga z elektriko

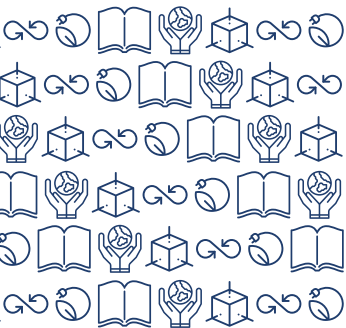

OSEBNA IZKAZNICA

POLNO IME PODJETJA	BORZEN, OPERATER TRGA Z ELEKTRIKO, D. O. O.
SKRAJŠANO IME PODJETJA	Borzen, d.o.o.
NASLOV	Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija
TELEFON	01 620 76 00
TELEFAKS	01 620 76 01
E-POŠTA	info@borzen.si
SPLETNA STRAN	www.borzen.si
OSNOVNA DEJAVNOST	66.110 Upravljanje finančnih trgov
MATIČNA ŠTEVILKA	1613383000
DAVČNA ŠTEVILKA	27799468
ŠTEVILKA VPISA V SODNI REGISTER	1/34438/00
DATUM VPISA V SODNI REGISTER	28. marec 2001
KRAJ VPISA V SODNI REGISTER	Okrožno sodišče v Ljubljani
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	1.963.279 EUR
DIREKTOR DRUŽBE	dr. Karol Peter Peršolja
PRESEDNIK NADZORNEGA SVETA	mag. Gorazd Ažman

Slika 2: Vloga operaterja trga na trgu z elektriko v Sloveniji

1.2 STRATEGIJA POSLOVANJA IN NAČRTI DRUŽBE

POSŁANSTVO IN VIZIJA

VIZIJA		POSŁANSTVO
<p>Borzen – stičišče strokovnosti, kompetentnosti in odgovornosti za razvoj in izvajanje storitev na področju energetskih trgov ter spodbujanje izrabe obnovljivih virov energije ter spodbujanje rabe trajnostne energije.</p>		<ul style="list-style-type: none"> Borzen z visoko kakovostjo storitev, strokovnostjo in nevtralnostjo zagotavlja sistemsko urejen, pregleden, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z električno energijo ter njegovo nadaljnjo integracijo v notranji evropski trg. Borzen spodbuja in ozavešča pridobivanje in rabo energije iz obnovljivih virov energije ter učinkovito rabo energije. Borzen sodeluje pri soustvarjanju slovenske in evropske energetske politike. Borzen je družbeno odgovorna in v trajnostni razvoj naravnana družba. Borzen zagotavlja okolje za zavzete, strokovne, odgovorne sodelavce ter jim omogoča delovanje in razvoj v dinamični družbi.
OPERATIVNA ODLIČNOST		RAST IN RAZVOJ
<p>Krepitev učinkovitosti in uspešnosti poslovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> dvig učinkovitosti poslovanja, dvig kakovosti izvajanja procesov in (zrelost) poslovnih funkcij, obvladovanje tveganj. 	<p>Izboljšanje kakovosti storitev in zadovoljstva odjemalcev:</p> <ul style="list-style-type: none"> informacijska podpora izvajanju in razpoložljivosti storitev. 	<ul style="list-style-type: none"> Inove dejavnosti v okviru javne službe s področja energetskih virov, razvoj tržnih dejavnosti s sinergijskimi učinki s storitvami, ki jih upravlja Borzen v okviru javne službe, krepitev prepoznavnosti ugleda Borzena.

Slika 3: Temelji strategije

VREDNOTE

Strokovnost

- Imamo, uporabljamo, nadgrajujemo in delimo strokovno znanje.
- Smo samokritični in poznamo lastne zmožnosti ter priznamo napako.

Odgovornost

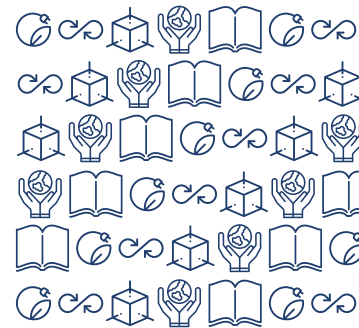
- Odgovorni smo do trga.
- Odgovorni smo do soljudi.
- Odgovorni smo do Borzena.
- Odgovorni smo sami do sebe.
- Za svoja dejanja prevzemamo polno odgovornost.

Zaupanje

- Zaupamo v trg.
- Zaupamo vase.
- Zaupamo v sodelavce.
- Zaupamo v Borzen.
- Zaupanje razumemo kot privilegij.

Kreativnost, inovativnost

- Kreativno dosegamo cilje.
- Trudimo se izboljšati obstoječe – napredek.
- Spodbujamo novo – razvoj.
- Iščemo izzive.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- Dosegati zadovoljivo donosnost.
- Z operativno odličnostjo zagotavljati učinkovito delovanje.
- Utrjevanje obstoječih dejavnosti in prevzemanje nalog s sinergijskimi učinki s storitvami, ki jih opravlja Borzen v okviru gospodarske javne službe.

VPLIV GOSPODARSKIH IN ZAKONODAJNIH RAZMER NA POSLOVANJE IN URESNIČEVANJE RAZVOJNE STRATEGIJE V LETU 2018

V letu 2018 se je nadaljeval pozitiven trend gospodarskih razmer. Poraba elektrike v letu 2017¹ je bila za 3,8 odstotka višja kot v letu 2016. Za leto 2018 dokončnih podatkov v času priprave poročila še ni, vendar začasni mesečni podatki kažejo na približno enoodstotno rast glede na leto 2017.

Trend povečanih investicij v obnovljive vire energije s ciljem doseganja minimalnih deležev, določenih z Direktivo 2009/28/ES, se je v Sloveniji docela umiril že leta 2015. V decembru leta 2016 je bil izveden prvi razpis Agencije za energijo za nove vstopne v podporno shemo, ki so mu sledili še razpisi septembra 2017, februarja 2018 ter decembra 2018. Kljub izvedenim razpisom je realizacija projektov (in njihov dejanski vstop v podporno shemo) trenutno zelo slaba. Po podatkih SURS je delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v letu 2017 (podatka za 2018 še ni) znašal 21,55 odstotka, kar je le malenkost več kot leta 2016 (21,29 odstotka). Končni cilj Republike Slovenije je 25 odstotkov do leta 2020.

DOSEŽENI STRATEŠKI IN LETNI NAČRT V LETU 2018

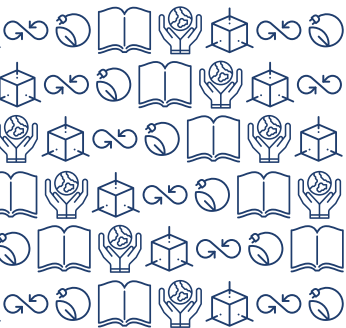
V preteklem letu smo sledili zastavljeni strategiji in ciljem družbe.

Načrtovani cilji za 2018	Izpolnjevanje ciljev v 2018
Sodelovanje v razvojnih slovenskih in mednarodnih projektih energetskega trga	Sodelovanje v različnih delovnih skupinah na področju razvoja energetskega trga, med pomembnejšimi pa na primer sodelovanje v okviru združenja Europex, Sekcije za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (IPET) in Slovenskega združenja za energetsko ekonomiko (SAEE).
Projekt PAKT – pametne naprave, modeli ter platforme v aktivnem omrežju	V okviru projekta bo vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura, z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operaterja trga. Projekt ne bo ustvarjal prihodkov, temveč gre za sodelovanje v razvojnem konzorciju, ki je bil uspešen s prijavo na razpis SPIRIT. Projekt smo začeli izvajati 1. julija 2017 in bo trajal tri leta. Vloga Borzena je vzpostavitev in upravljanje agregacijsko trgovalne platforme.

Slovenija je imela v letu 2018 na ravni trga za dan vnaprej preko mehanizma spajanja trgov spojene vse tri meje z elektroenergetskimi interkonekcijami (Italija, Avstrija, Hrvaška). Nadaljnje aktivnosti na področju spajanja znotrajdnevni trgov v okviru projekta XBID se pričakujejo v prvem kvartalu leta 2020, hkrati pa je na podlagi najave BSP d.o.o. in nemške borze EEX mogoče še v letu 2019 pričakovati terminske produkte za električno energijo tudi za slovenski trg. Slovenija je ena redkih držav, ki - zahvaljujoč plodnemu sodelovanju med operaterjem trga, borzo ter sistemskim operaterjem - že več let uspešno integrira segment znotrajdnevnega trgovanja in izravnalnega trga z elektriko.

Konec leta 2017 je Borzen v javno obravnavo posredoval Pravila o spremembah in dopolnitvah pravil za delovanje trga z elektriko, katerih cilj je skrajšanje postopka bilančnega obračuna ter druge prilagoditve za učinkovitejše delovanje trga z elektriko. V aprilu 2018 je bila nato po dopolnitvah vezanih na Uredbo o določitvi smernic za izravnano električne energije (EU) 2017/2195 izvedena še druga javna obravnava. Pravila so bila sprejeta in objavljena v Uradnem listu RS v novembru 2018, z začetkom uporabe 1. 1. 2019.

Zastavljanje in uresničevanje ciljev družbe Borzen je močno prepleteno z evropskimi in slovenskimi zakonodajnimi razmerami ter situacijo in trendi na energetskih trgih, kar se je odražalo tudi v poslovanju preteklega leta.

Načrtovani cilji za 2018	Izpolnjevanje ciljev v 2018
Standard zagotavljanja informacijske varnosti	Družba upravlja z informacijsko komunikacijsko infrastrukturo skladno z mednarodno priznanimi standardi in dobrimi praksami upravljanja informacijskih sistemov. S tem zagotavljamo varno, razpoložljivo in zaupanja vredno informacijsko okolje za vse deležnike. Sistem upravljanja informacijske varnosti skladno z zahtevami standarda ISO/IEC 27001:2013 tako temelji na rednem ocenjevanju tveganj in izvajanju ukrepov za njihovo obvladovanje, oblikovanju primernih varnostnih politik ter notranjemu in zunanjem presojanju skladnosti sistema z zahtevami standarda. Zunanja presoja je potrdila, da je sistem upravljanja informacijske varnosti primeren dejavnosti in obsegu družbe, se izvaja v praksi in je primerno dokumentiran.
Razvoj storitev centra za podpore	Z željo slediti trendom digitalizacije ter hkrati večje prijaznosti do uporabnika je bil v maju 2016 vzpostavljen spletni portal za uporabnike (Portal centra za podpore), ki omogoča enostavno in hitro izdajo računov, oddajo vlog, pregledovanje podatkov o proizvodnji, spremembo kontaktnih podatkov ter dostop do novic, vezanih na podpore. V spletni portal je registriranih že več kot 1.300 uporabnikov.
Pozornost in prijaznost do deležnikov	Izvedba analize zadovoljstva deležnikov in različnih aktivnosti, predvsem na področju komuniciranja z deležniki; z večjim vključevanjem deležnikov kot tudi z bolj usmerjeno komunikacijo in novimi vsebinami.
Trajnostni razvoj	Kakovostno in zanesljivo izvajanje osnovnih dejavnosti operaterja trga z elektriko in centra za podpore, izvajanje dejavnosti informiranja in ozaveščanja o trajnostni energiji, ohranjanje Certifikata družbeno odgovorno podjetje in Družini prijazno podjetje, priprava Trajnostnega poročila skladno z GRI smernicami, korporativno prostovoljstvo.
Optimizacija poslovnih procesov in kakovosti poslovanja	Optimizacija določenih poslovnih procesov ter informacijska podpora poslovnim procesom.

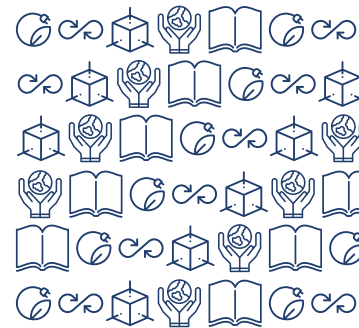
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE

Celovito kakovost poslovanja dosegamo z znanjem in strokovnostjo zaposlenih, zasledovanjem vrednot, vizije ter poslanstva Borzena. V času gospodarskih sprememb družba deluje s povečano stopnjo odgovornosti in premišljenim sprejemanjem odločitev, da lahko v največji možni meri zagotovi obstoječe zaupanje v poslovanje družbe.

Ključne kazalnike za primerjavo uspešnosti poslovanja družbe spremljamo z uravnoteženim sistemom kazalnikov kot sistemom strateškega vodenja.

Spodaj so prikazani izbrani strateški kazalniki uspešnosti.

	Leto 2016	Leto 2017	Poslovni načrt 2018	Leto 2018
Prihodki (v EUR)	4.364.661	4.581.099	4.526.500	4.494.848
EBIT - dobiček iz poslovanja (v EUR)	1.687.425	1.881.029	1.809.200	1.533.897
EBIT marža	38,8 %	41,5 %	40,3%	35,3%
EBITDA marža	47,3 %	50,8 %	47,7%	42,3%
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	2,3 %	1,7 %	1,2%	0,9%
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	31,1 %	35,5 %	27,9%	25,7%

Gospodarnost poslovanja	163,4 %	171,0 %	167,6%	154,6%
Prihodki na zaposlenega (v EUR)	137.135	147.196	149.550	144.814
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	109.902	119.314	120.527	114.447
Čas, potreben za izdelavo mesečnega bilančnega obračuna (v delovnih dneh)	14	14	17	13,8
Čas, potreben za pripravo in pošiljanje pogodbe o zagotavljanju podpore in Eko pogodb (v delovnih dneh)	9,5	8,5	9	8,8
Zadovoljstvo strank	83 %	94 %	nad 80 %	87 %

Tabela 1: Strateški kazalniki uspešnosti

Kazalnik izvedbe bilančnega obračuna prikazuje število delovnih dni za izvedbo bilančnega obračuna.

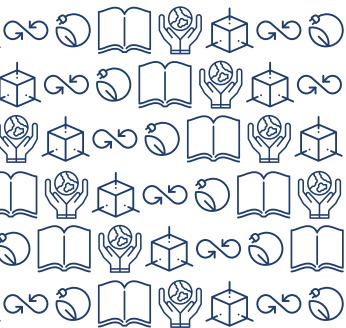
Kazalnik priprave in pošiljanje pogodbe o zagotavljanju podpore predstavlja število dni, potrebnih za pripravo pogodbe o zagotavljanju podpore in Eko pogodbe.

Zadovoljstvo strank spremljamo s periodičnimi anketami o zadovoljstvu, pri čemer ločeno izmenično na dve leti izvajamo ankete zadovoljstva na področju delovanja operaterja trga (ta je bila opravljena v letu 2018) in centra za podpore (ta je bila opravljena v letu 2017).

V nadaljevanju so prikazani ostali kazalniki poslovanja družbe.

DRUGI KAZALNIKI POSLOVANJA	Leto 2016	Leto 2017	Poslovni načrt 2018	Leto 2018
Stopnja osnovnosti investiranja	2,4 %	1,5 %	1,5%	1,1%
Stopnja dolgoročnosti investiranja	2,9 %	1,8 %	3,0%	5,2%
Celotni dobiček pred obdavčitvijo (v EUR)	1.691.190	1.917.723	1.837.200	1.673.881
Gospodarnost poslovanja	163,4 %	171,0 %	167,6%	154,6%
Delež stroškov dela v dodani vrednosti	40,6 %	40,7 %	40,4%	46,0%
Obvladovanje stroškov materiala in storitev (v EUR)	863.281	832.278	870.700	911.035
Stopnja lastniškosti financiranja	5,8 %	4,2 %	4,1%	3,2%
Stopnja dolgoročnosti financiranja	5,9 %	4,3 %	4,2%	3,3%
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	2,453	2,796	2,795	2,870
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti	0,565	0,542	0,498	0,294
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti	0,877	0,768	0,669	0,440
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	1,030	1,024	1,012	0,980

Tabela 2: Kazalniki poslovanja družbe

PRIČAKOVANE RAZMERE IN KLJUČNE PRIORITETE DRUŽBE ZA LETO 2019

Na delovanje Borzena bodo tudi v letu 2019 vplivale razmere tako na slovenskem kot tudi mednarodnem energetske trgu, ki so posledica zakonodajnih okvirov in splošnih gospodarskih razmer.

Tendenčno se okolje tako v Sloveniji kot tudi v Evropi giblje v smeri večje integracije in »poglobljanja« trgov, kar bo vplivalo tudi na poslovanje družbe.

V nadaljevanju je strnjenih nekaj ključnih prioritet, ki jih bo družba zasledovala v letu 2019 in so del kontinuiranega izvajanja dolgoročne strategije družbe:

- doseganje planskih kazalnikov ROA in ROE,
- doseganje planske EBITDA marže,
- z operativno odličnostjo zagotavljati učinkovito izvajanje nalog operaterja trga v korist celotnega trga,
- uveljavljanje centra za podpore kot osrednje referenčne točke za OVE v Sloveniji ter širitev Portala CP,
- doseganje ključnih javnosti in krepitev družbeno odgovorne države podjetja,
- zagotavljanje strokovnega, kakovostnega, učinkovitega in uporabnikom prilagojenega izpolnjevanja zahtev poročanja skladno z REMIT,
- vpetost družbe na mednarodnem energetske parketu,
- udeleževanje na področju svetovalnih storitev, s podarkom na energetskih trgih.

1.3 UPRAVLJANJE DRUŽBE

IZJAVA O UPRAVLJANJU

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe skladno s 70. členom Zakona o gospodarskih družbah in 3.4.1. točko Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države podajata Izjavo o upravljanju, ki smiselno podaja vsebine, kot jih zahteva 70. člen Zakona o gospodarskih družbah za javne delniške družbe.

1. SKLICEVANJE NA KODEKS KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Družba Borzen, d.o.o. smiselno sledi priporočenim standardom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je sprejela uprava Slovenskega državnega holdinga d.d. (SDH) dne 17. 5. 2017, omenjeni Kodeks pa

je javno dostopen na spletni strani izdajatelja Kodeksa.

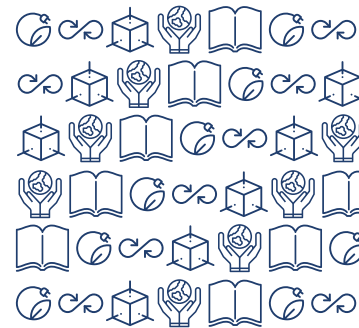
2. BORZEN, D.O.O. PRI UPRAVLJANJU ODSTOPA OD NASLEDNJIH DOLOČB:

Posamezna odstopanja od zgoraj navedenega Kodeksa so skupaj z navedbo razlogov razkrita v nadaljevanju te izjave.

Glede na velikost družbe ter način njenega upravljanja, vključno z velikostjo nadzornega sveta, določene določbe Kodeksa za Borzen, d.o.o. niso uporabljive in jih zato pri upravljanju niti ni mogoče upoštevati.

Pri tem gre za naslednja določila Kodeksa:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
3.2	NE	NE	Določba ne velja za majhno družbo z omejeno odgovornostjo.
4.2	NE	NE	Družba ima samo enega družbenika.
4.2.3	NE	NE	Določba velja le za javne delniške družbe.
4.3	NE	NE	Določba ne velja za Borzen, ker skladno z določbo 511. člena EZ-1 pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi kapitalske naložbe v teh družbah, z dnem uveljavitve tega zakona izvršuje vlada, in je posledično ni mogoče izvajati.
9.2.4, 9.2.5, 9.2.6, 9.2.7, 9.2.8, 9.2.9, 9.2.10 in 9.3	NE	NE	Ker je Borzen majhna družba, skladno s priporocilom 9.2.3. ni predvideno, da bi bila posebej organizirana služba notranje revizije.

Družba Borzen pri upravljanju delno upošteva naslednja priporočila:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
6.1.5	DA	DELNO	Vlada Republike Slovenije se je odločila, da bo namesto nadzornega sveta o nekaterih vrstah poslov odločala Vlada Republike Slovenije, kot je to razvidno iz Akta o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o.
8.3	DA	DELNO	Borzen razkriva le bruto prejeme direktorja in članov nadzornega sveta v skladu z zakonskimi zahtevami, ne pa tudi neto prejemkov (neto izplačilo je posledica osebnih okoliščin).

Družba Borzen pri upravljanju ne upošteva naslednjih priporočil:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
6.4.1	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, priprava kompetenčnih profilov ni smiselna niti potrebna.
6.8.7	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, upoštevanje priporočil 6.8.3, 6.8.4 in 6.8.5 ni smiselno niti potrebno.
6.9.1	DA	NE	Vlada Republike Slovenije pri upoštevanju višine sejin in plačila za funkcijo ni upoštevala priporočil SDH.

Družba Borzen bo pri svojem poslovanju tudi v letu 2019 upoštevala določila Kodeksa, ki jih je upoštevala v letu 2018. Z uveljavitvijo EZ-1 je pravice edinega družbenika družbe Borzen, d.o.o. začela izvrševati Vlada Republike Slovenije.

3. SISTEM UPRAVLJANJA DRUŽBE

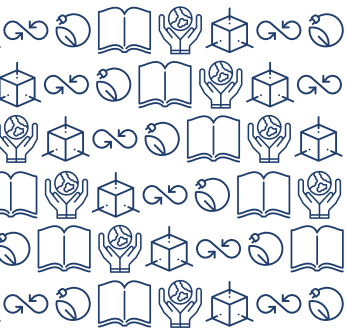
Družba Borzen ima dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja družbe so poslovodstvo, nadzorni svet in družbenik.

POSLOVODSTVO DRUŽBE

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor dr. Karol Peter Peršolja vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo od 1. januarja 2010 dalje. V letu 2014 je bil dr. Karol Peter Peršolja ponovno imenovan za direktorja družbe za naslednje petletno mandatno obdobje, začeni s 1. januarjem 2015.

Direktor družbe je bil v letu 2018 vnovič imenovan za štiritletno obdobje na položaj namestnika predsednika nadzornega sveta v povezani družbi BSP d.o.o.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in sprejemljivega plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost). Prejemki so opredeljeni v računovodskem poročilu družbe.

SESTAVA POSLOVODSTVA DRUŽBE BORZEN V POSLOVNEM LETU 2018

dr. Karol Peter Peršolja, direktor družbe

Letnica rojstva: 1963 / Spol: moški / Državljanstvo: slovensko

Izobrazba: dipl. ekonomist, magister znanosti, doktor pravnih znanosti / Strokovni profil: energetika

Prvo imenovanje na funkcijo: 1. 1. 2010

Zaključek funkcije: 31. 12. 2019 (predvideno)

Članstvo v drugih organih nadzora, ki niso povezani z družbo Borzen: predsednik nadzornega sveta v družbi SODO d.o.o. in predsednik nadzornega sveta v družbi GEN energija d.o.o.

NADZORNI SVET DRUŽBE

Nadzorni svet družbe ima skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. tri člane, ki jih imenuje družbenik za obdobje petih let.

Vlada Republike Slovenije je na skupščini družbe imenovala nov nadzorni svet, ki je mandat nastopil dne 17. aprila 2014 in ki je po konstitutivni seji z dne 6. maja 2015, deloval v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: dr. Dejan Paravan,
- član nadzornega sveta: Janez Černe.

Vlada Republike Slovenije je 29. julija 2015 odpoklicala dr. Dejana Paravana kot člana nadzornega sveta družbe Borzen z dnem 30. julij 2015 in imenovala za člana nadzornega sveta družbe Borzen, d.o.o. dr. Nejca Brezovarja, in sicer od 31. julija 2015 do 17. aprila 2019. Nadzorni svet je tako deloval v sestavi:

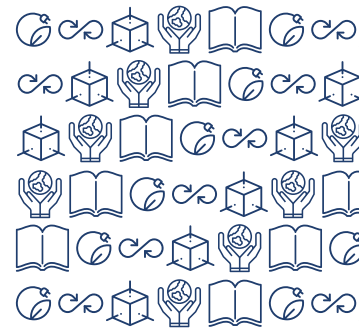
- predsednik nadzornega sveta: Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: Janez Černe,
- član nadzornega sveta: dr. Nejc Brezovar.

Vlada Republike Slovenije je 16. junija 2016 odpoklicala dr. Nejca Brezovarja kot člana nadzornega sveta družbe Borzen z dnem 16. junij 2016 in imenovala za članico nadzornega sveta družbe Borzen, d.o.o. dr. Alenko Kolar od 17. junija 2016 do 17. aprila 2019. Nadzorni svet tako deluje v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: mag. Gorazd Ažman,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: Janez Černe,
- članica nadzornega sveta: dr. Alenka Kolar.

Pristojnosti nadzornega sveta so skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. naslednje:

- imenuje in razreši direktorja,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička, o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za ustanovitelja oziroma edinega družbenika in potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz njegove pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih s strani direktorja,
- sprejema letni načrt poslovanja in potrjuje letno poročilo družbe,
- izdaja obrazloženo mnenje k strateškemu načrtu družbe,
- sklepa pogodbe o zaposlitvi z direktorjem ter potrjuje vsebine ostalih pogodb, ki jih družba sklene z direktorjem ali prokuristom,
- izdaja soglasja direktorju k imenovanju člana nadzornega oziroma upravnega organa pravne osebe, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- izdaja soglasja direktorju za razpolaganje z delnicami oziroma deležem v pravni osebi, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- podaja zahtevo direktorju za kakršnokoli informacijo, potrebno za izvajanje nadzora v družbi in odvisnih oziroma podrejenih družbah.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE BORZEN V POSLOVNEM LETU 2018

mag. Gorazd Ažman, predsednik nadzornega sveta

Letnica rojstva: 1975 / Spol: moški / Državljanstvo: slovensko

Izobrazba: univ. dipl. inž. elektrotehnike, magister znanosti / Strokovni profil: energetika, finance

Začetek mandata: 17. 4. 2014 (predstavnik kapitala)

Zaključek mandata: 17. 4. 2019 (predvideno)

Udeležba na sejah NS: 8/8

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: DA

Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: NE

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: direktor družbe Mentem, poslovno svetovanje, d.o.o.

Janez Černe, namestnik predsednika nadzornega sveta

Letnica rojstva: 1967 / Spol: moški / Državljanstvo: slovensko

Izobrazba: univ. dipl. inž. elektrotehnike avtomatike / Strokovni profil: energetika, finance

Začetek mandata: 17. 4. 2014 (predstavnik kapitala)

Zaključek mandata: 17. 4. 2019 (predvideno)

Udeležba na sejah NS: 8/8

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: DA

Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: NE

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: direktor družbe ENERGOVAT inženiring d.o.o. in direktor družbe KOENERGO A soproizvodnja toplote in električne energije d.o.o.

dr. Alenka Kolar, članica nadzornega sveta

Letnica rojstva: 1972 / Spol: ženski / Državljanstvo: slovensko

Izobrazba: univ. dipl. inž. strojništva, magister organizacije dela, doktor računalniško informacijskih znanosti / Strokovni profil: računalništvo in/ali informacijske tehnologije

Začetek mandata: 17. 6. 2016 (predstavnica kapitala)

Zaključek mandata: 17. 4. 2019 (predvideno)

Udeležba na sejah NS: 8/8

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: DA

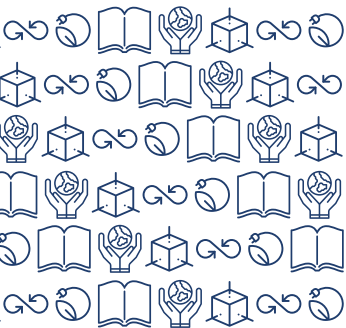
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: NE

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: predsednica nadzornega sveta Informatika d.d. in članica sveta zavoda Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana

Nadzorni svet se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovnikom o delu nadzornega sveta sestaja najmanj enkrat na četrtoletje. V poslovnem letu 2018 je opravil 6 rednih sej in izvedel 2 korespondenčni seji. Nadzorni svet za potrebe svojega delovanja ni ustanovil nobene posebne komisije.

Člani nadzornega sveta so bili v letu 2018 upravičeni do prejemkov za svojo funkcijo na podlagi veljavnega sklepa družbenika in so podrobneje opredeljeni v računovodskem poročilu.

Člani nadzornega sveta so za leto 2018 izvedeli samoocejevanje svojega dela in sprejeli akcijski načrt.

Člani nadzornega sveta so se seznanili s kriteriji neodvisnosti in so podpisali izjavo o neodvisnosti.

DRUŽBENIK

Edini družbenik družbe Borzen, d.o.o. je Republika Slovenija. Pravice družbenika od uveljavitve novega zakona EZ-1 v marcu 2014 izvršuje Vlada Republike Slovenije.

Družbenik odloča o vseh zadevah iz njegove pristojnosti samostojno. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. družbenik odloča o naslednjih zadevah:

- imenovanju revizorja,
- sprejemu letnega poročila,
- sprejemu strateškega načrta družbe,
- uporabi bilančnega dobička ter pokrivanju bilančne izgube,
- podelitvi razrešnice direktorju,
- imenovanju in razrešitvi članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom nadzornega sveta,
- ukrepih za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- soglasje direktorju k najemu kreditov v vrednosti nad 1 mio EUR,
- zastopanju družbe v sodnih postopkih zoper člane nadzornega sveta,
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju,
- drugih zadevah, ki jih določa zakon in niso prenesene na nadzorni svet.

Družbenik običajno enkrat letno zaseda na skupščini. V poslovnem letu sta bili izvedeni dve skupščini, in sicer prva v mesecu juniju 2018, na kateri se je družbenik seznanil z Letnim poročilom družbe Borzen, d.o.o. za poslovno leto 2017, odločil o izplačilu bilančnega dobička v višini 1.699.757,26 EUR, podelil razrešnico direktorju in članom nadzornega sveta za delo v letu 2017 in za izvedbo revizije imenoval revizijsko družbo RE-MEMBER revizija d.o.o.

Druga skupščina je potekala 29. novembra 2018, na kateri je družbenik sprejel Sklep k podaji soglasja direktorju družbe k sklenitvi Pogodbe o okvirnem kreditu kot solidarni porok družbi BSP d.o.o. do višine glavnice 1.750.000,00 EUR z morebitnimi stranskimi obveznostmi in k izročitvi bilanko menic banki za zavarovanje obveznosti.

4. IZJAVA O SKLADNOSTI Z DOLOČBAMI KODEKSA O UPRAVLJANJU DRUŽB S KAPITALSKIMI NALOŽBAMI DRŽAVE

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe Borzen, d.o.o. izjavljata, da družba pri svojem delu in poslovanju smiselno spoštuje določbe Kodeksa korporativnega upravljanja

družb s kapitalsko naložbo držav, razen določbe, ki so navedene v 2. poglavju te izjave.

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, d.o.o. za leto, končano na dan 31. december 2018, in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

5. SISTEM NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ DRUŽBE

V družbi izvajamo sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganja skladno s sistemom celovitega obvladovanja tveganj, kot je podrobneje opisano v posebnem poglavju letnega poročila.

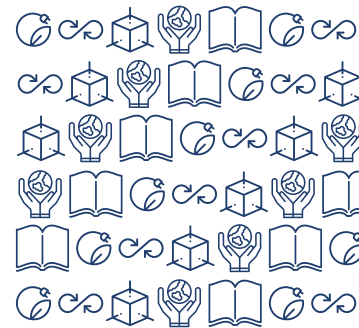
6. SISTEM KORPORATIVNE INTEGRITETE V DRUŽBI

Družba Borzen spoštuje priporočila dobre korporativne prakse SDH in Združenja nadzornikov Slovenije. Nadzorni svet je tudi v letu 2018 izvedel samoocenjevanje svojega dela. Na podlagi navedenega postopka je z namenom izboljšanja svojega delovanja izveden tudi postopek vrednotenja učinkovitosti dela in sprejeto posebno poročilo z akcijskim načrtom.

7. POVEZANE DRUŽBE

Borzen je kapitalsko udeležen v družbi BSP Energetska Borza d.o.o., pri kateri je sodeloval tudi kot njen soustanovitelj.

Družbo BSP Energetska Borza d.o.o. Borzen obvladuje skupaj z družbo ELES, d.o.o., vsak v višini 50 odstotkov poslovnega deleža.

Slika 4: Kapitalska udeležba v družbi BSP d.o.o.

Družba BSP je bila ustanovljena leta 2008 s ciljem organiziranja borznega trgovanja z električno energijo, izvajanja finančne poravnave borznih poslov ter implicitnega dodeljevanja kratkoročnih pravic za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti v imenu sistemskega operaterja. Poleg tega BSP, upoštevajoč tehnične zahteve s strani sistemskega operaterja ELES in pristojnosti operaterja trga Borzen na podlagi Energetskega zakona, operativno izvaja tudi režim trgovanja na slovenskem izravnalnem trgu. Borza omogoča trgovanje na dveh segmentih, in sicer v načinu avkcijskega trgovanja za dan vnaprej, pri katerem trgovanje poteka en dan pred dobavo električne energije, in v načinu sprotnega trgovanja znotraj dneva, pri katerem trgovanje poteka do začetka dobave električne energije. Za oba tržna segmenta borza omogoča tudi OTC kliring.

Hkrati aktivno sodeluje v procesih vzpostavitve enotnega evropskega trga z električno energijo na področju borznega trgovanja že od leta 2011. Na podlagi Uredbe 2015/1222 (o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti) je družba BSP v zadnjem četrtletju leta 2015 z odločbo Agencije za energijo

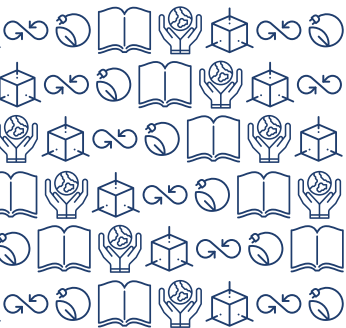
RS pridobila tudi status Imenovanega Operaterja Trga z Električno Energijo (IOTEE), ki ji nalaga, da v sodelovanju s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja, izvaja enotno spajanje trgov za dan vnaprej na mejah slovenskega elektroenergetskega sistema.

Na segmentu trgovanja z električno energijo za dan vnaprej je družba uspešno povezana, prek mehanizma spajanja trgov v enotni evropski trg z električno energijo, s sosednjim italijanskim trgom (že od leta 2011), avstrijskim trgom (od leta 2016) in od sredine leta 2018 tudi z hrvaškim trgom. Od junija 2016 je slovenski borzni trg na segmentu trgovanja z električno energijo znotraj dneva prek dopolnilnih avkcij implicitno spojen tudi z italijanskim borznim trgom znotraj dneva.

V letu 2018 je bila zaradi spajanja na slovensko – hrvaški meji izvedena dokapitalizacija družbe s strani obeh družbenikov v skupni višini 3 mio EUR, kar je razvidno v bilanci stanja družbe Borzen za leto 2018.

Borza BSP je z namenom prihodnje soudeležbe pri vzpostavitvi enotnega evropskega trga z električno energijo na segmentu trgovanja znotraj dneva član projekta XBID (čezmejni trg znotraj dneva – Cross Border IntraDay) in najemnik dela XBID sredstev. K izvedbi projekta bo družba pristopila v letu 2019, kar bo prineslo dopolnitve obstoječih pravil in aplikativnega dela.

Družba BSP d.o.o. je poslovno leto 2018 zaključila s čistim poslovnim izidom obračunskega obdobja v višini 614 tisoč EUR. Na pozitiven rezultat sta vplivala predvsem triodstotni večji obseg sklenjenih poslov na borzi ter dodatni prihodki iz naslova vodenja delovnih skupin na ravni regijskih projektov družbe ter izvedena strokovna svetovanja.

1.4 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

RAZMERE, KI SO VPLIVALE NA TVEGANJA IN UPRAVLJANJE Z NJIMI

Za uspešno poslovanje je pomembno, da tveganja kar najučinkoviteje prepoznamo in jih uspešno upravljamo. Borzen je družba, ki opravlja dejavnost gospodarske javne službe, kar pomeni, da smo prvenstveno vezani na naše zakonodajno okolje, ki močno vpliva na vse kategorije zaznanih tveganj.

CELOSTNO UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Na podlagi Pravilnika o celovitem obvladovanju tveganj (v nadaljevanju: Pravilnik) družba poroča o izpostavljenosti ključnim tveganjem ter ukrepih za njihovo obvladovanje, o pomembnih spremembah v izpostavljenosti posameznim tveganjem in druge pomembne informacije s področja obvladovanja tveganj.

Tveganja so na podlagi Pravilnika ocenjena na podlagi parametrov, navedenih v nadaljevanju.

Določitev posledic/škode (vpliva)

Med posledice tveganj štejemo možne izide dogodka. Posledice so lahko pozitivne ali negativne in jih vrednotimo glede na doseganje zastavljenih ciljev.

Vrednost	Velikost vpliva	Merilo; prihodki, odhodki, izdatki, občutljivost...
4	ZELO VELIK	Finančni učinek večji od 50 % prihodkov/odhodkov družbe; poslanstvo in temeljne aktivnosti so ogrožene, grožnja sodnih postopkov, izguba zaupanja, ukinitve dejavnosti, pristojnosti...
3	VELIK	Finančni učinek znaša od 25 % do 50 % prihodkov/odhodkov družbe; potreba po spremembi načrtov, sprememba organizacije, velik vpliv na zadovoljstvo deležnikov, dolgoročna izguba ugleda...
2	ZMEREN	Finančni učinek znaša od 10 % do 25 % prihodkov/odhodkov družbe; potrebno je reorganizirati aktivnosti, zmeren vpliv na zadovoljstvo deležnikov, kratkoročno zmanjšanje ugleda...
1	MAJHEN	Finančni učinek manjši od 10 % deleža prihodkov/odhodkov družbe; majhen vpliv na zadovoljstvo deležnikov...

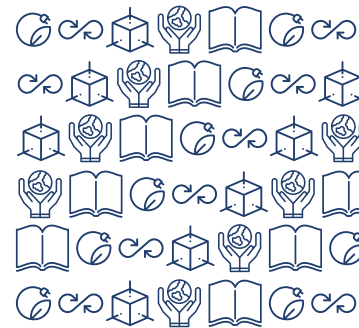
Kriteriji ocenjevanja posledic tveganj izhajajo iz dveh sklopov, in sicer:

1. POMEMBNOST VPLIVA NA POSLOVANJE (NAČELO MATERIALNOSTI) - KVANTITATIVNO:

- pomembnost stroškov v izkazu uspeha (udeležba v % stroškov oziroma odhodkov),
- pomembnost prihodkov (delež storitve itd. v vseh prihodkih),
- pomembnost sredstva (velikost investicije, vrednost sredstva v bilanci stanja),
- pomembnost glede na število zaposlenih v procesih (veza tudi na stroške);

2. OBČUTLJIVOST PODROČJA - KVALITATIVNO:

- pomembne spremembe (npr. nove investicije, organizacijske spremembe),
- pomembnost glede na zadovoljstvo deležnikov,
- vpliv na kakovost storitev,
- kadri in njihovo znanje,
- celovitost IT podpore,
- varnost osebnih podatkov,
- področje regulative,
- ugled družbe.

Določitev verjetnosti (kako verjetno je, da se bo nek dogodek zgodil in kako pogosto)

Merila ocenjevanja verjetnosti nastanka negativnega dogodka oziroma izgube priložnosti so sledeča:

Vrednost	Ocena	Merilo
4	SKORAJ GOTOVO	Verjetnost nad 75 %
3	ZELO VERJETNO	Verjetnost med 50 % in 75 %
2	MOŽNO	Verjetnost med 25 % in 50 %
1	MALO VERJETNO	Verjetnost manj kot 25 %, malo možnosti za uresničitev

Stopnja tveganja (resnost tveganja)

Stopnja tveganja se izračuna kot zmnožek ocene verjetnosti nastopa tveganja in ocene posledic oziroma možne škode.

$$\text{TVEGANJE} = \text{MOŽNA ŠKODA} \times \text{VERJETNOST}$$

Pomembnost tveganja je prikazana s predlagano matriko tveganja, kot izhaja iz spodnje razpredelnice.

		VERJETNOST			
		skoraj gotovo 4	zelo možno 3	možno 2	malo verjetno 1
ŠKODA	zelo velika 4	16	12	8	4
	velika 3	12	9	6	3
	zmerna 2	8	6	4	2
	majhna 1	4	3	2	1

Tabela 3: Matrika tveganj

Sistem celovitega obvladovanja tveganj je tako podprt z registrom tveganj, v katerem so identificirana vsa ključna tveganja, ki lahko vplivajo na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev družbe in predstavlja strateško obvladovanje tveganj v naši družbi.

Prepoznavanje tveganj poteka ob pripravi poslovnega načrta družbe, pripravi oziroma reviziji strateškega načrta ter ob vsaki večji poslovni odločitvi, projektu ali bistveni spremembi na trgu oziroma relevantni zakonodaji. Prepoznana tveganja se podrobno analizirajo, pri čemer se določi pomembnost tveganja in potrebni ukrepi za njihovo obvladovanje.

Glede na opravljene ocene tveganj ter tehtanja stroškov in koristi smo postavili prioritete in izbrali najprimernejši način obvladovanja tveganj. Tako želimo zagotoviti, da bo tveganje po izvedenih ukrepih na ravni zelene izpostavljenosti tveganju. Pri tem smo se odločali med strategijami

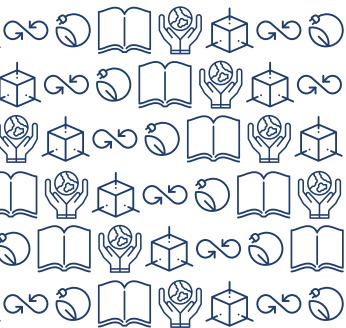
izogibanja tveganju, zmanjševanja tveganja, prenosu tveganja na tretjo osebo oziroma sprejemu tveganja.

KLJUČNA ZAZNANA TVEGANJA

Glede na dejavnost in velikost družbe, število zaposlenih, nastopanje na trgu in zakonodajni okvir, ki omejuje in zavezuje delovanje družbe, smo tveganja v fazi prepoznave sistemizirali v štiri skupine, in sicer:

- strateška/poslovna tveganja,
- operativna tveganja,
- finančna/tržna tveganja,
- tveganja skladnosti s predpisi – zakonodajna tveganja.

V nadaljevanju predstavljamo ključna zaznana tveganja v okviru zgoraj sistematiziranih skupin tveganj, za katera ocenjujemo, da jim bomo izpostavljeni tudi v naslednjem obdobju.

Strateška/poslovna tveganja

Strateška oziroma poslovna tveganja so povezana z uspešnim uresničevanjem strategije in zastavljenih strateških ciljev družbe, s sposobnostjo zagotavljanja kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov ter z ohranjanjem vrednosti premoženja in ugleda družbe. Omenjena tveganja so povezana s spremembami zakonskih in podzakonskih predpisov ter vplivov okolja, s tem pa so posledično povezana organizacija družbe, dejavnosti, ki jih družba izvaja, in omejitve poslovanja družbe.

Med strateška tveganja štejemo tudi naložbeno tveganje, ki je povezano z naložbo v podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri ima Borzen 50-odstotni delež. Gre predvsem za tveganje, povezano z upravljanjem naložbe, kar družbenika rešujeta z medsebojnim usklajevanjem glede upravljanja in nadaljnjega razvoja družbe.

Med druga poslovna tveganja uvrščamo še tveganje investicij in postopkov javnega naročanja, ki jih obvladujemo s stalnim izboljševanjem kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja.

Ob spremljanju strateških/poslovnih tveganj v letu 2018 nismo zaznali posebnih odklonov.

Operativna tveganja

Operativna tveganja so povezana s škodo, ki bi jo povzročili neustrezno izvedeni notranji procesi, nepravilna ravnanja zaposlenih, napake v informacijski tehnologiji ter nekakovostno opravljene storitve zunanjih izvajalcev. Prepoznavanje in upravljanje operativnih tveganj je izrednega pomena za uspešno poslovanje družbe, saj učinkoviti notranji procesi, strokovno usposobljeni, izkušeni in motivirani zaposleni predstavljajo zagotovilo za preprečevanje operativnih tveganj ter pravilne in učinkovite prilagoditve poslovanja v vseh gospodarskih razmerah.

V letu 2018 se je število evidentiranih tveganj zaradi vpeljave standarda ISO 27001 povečalo, saj standard zahteva bolj granularno obravnavo tveganj na področju informacijske varnosti. Med novimi tveganji, ki smo jih vsebinsko prej obvladovali s spremljanjem »Izpad mrežnih povezav ali električnega napajanja sistema« in »Izpad delovanja ene izmed ključnih sistemskih ali poslovnih aplikacij« smo zaznali določena odstopanja pri tveganjih »Pomanjkanje sledljivosti, oteženo/nemogoče preverjanje«, »Slab nadzor metodologije kodiranja« in »Razkritje podatkov ali dokumentov«, za kar je že predviden ukrep zmanjšanja tveganja z vpeljavo sistema kontrole dostopov. Pri tem gre sicer za manjša odstopanja, vendar bo dodaten ukrep omogočil avtomatizirano kontrolo dostopov pogodbenih izvajalcev.

Med tveganji v informacijskem sistemu so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in sistemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu, posebno pozornost pa posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo. Tveganja zmanjšujemo predvsem z redundantnima neodvisnima optičnima povezavama med lokacijama, sinhrono replikacijo, centralnim nadzornim sistemom in varnostnim kopiranjem podatkov.

Tveganja na področju človeških virov so za družbo Borzen še posebej pomembna zaradi izvajanja različnih dejavnosti operaterja trga in specifičnosti dodeljenih nalog. Dodatne naloge, ki jih Borzen pridobiva vsako leto ter spremembe na trgu, zahtevajo od zaposlenih stalno nadgrajevanje obstoječega in pridobivanje novega znanja, prilagodljivost ter kakovostno timsko delo. Za družbo predstavlja največje tveganje na področju kadrov morebitna izguba ključnih zaposlenih, zato posvečamo posebno pozornost socialnemu dialogu, dodatnemu strokovnemu usposabljanju kadrov, motiviranju zaposlenih ter zagotavljanju stimulativnih delovnih pogojev in okolja. V letu 2018 smo tudi prenovili kompetenčni model in izvedeli projekt vpeljave nasledstev. V letu 2018 se je pri spremljanju razmer na trgu dela izkazalo, da so trendi zaposlovanja zelo ugodni in da je trg zelo odprt (vpliv staranja populacije; zmanjševanje razpoložljive delovne sile/ vpliv gospodarstva; nova delovna mesta ipd.). Posledica tega je, da je pri podjetjih, ki so na trgu, prišlo do povišanje stopnje fluktuacije zaposlenih. Podoben trend je opaziti tudi na Borzenu, saj je nekaj sodelavcev poiskalo nove priložnosti in izzive v drugih podjetjih.

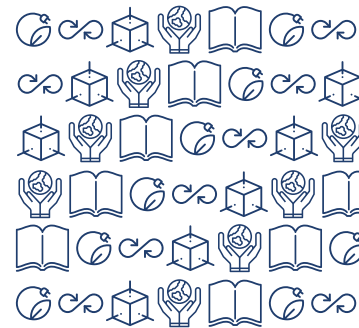
Ostala operativna tveganja družba omejuje z jasno opredeljenimi postopki, nedvoumno določenimi vlogami, odgovornostmi in pooblastili zaposlenih ter sprejetimi pravilniki.

Ob spremljavi operativnih tveganj v letu 2018, razen zgoraj omenjenih, nismo zaznali posebnih odklonov.

Finančna/tržna tveganja

Z obvladovanjem finančnih tveganj zasledujemo cilje stabilnega poslovanja, obvladovanja finančnih odhodkov v načrtovanih okvirih in dolgoročno plačilno sposobnost.

Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti predstavlja tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila finančnih obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Upravljanje teh tveganj je pomembno za zagotavljanje boljše likvidnosti in usklajenosti finančnih tokov med prilivi in odlivi. Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je v veliki meri prisotno predvsem pri izvajanju finančne poravnave bilančnega obračuna. Borzen je zato že v sama Pravila za delovanje trga z elektriko vključil sistem obvladovanja tovrstnih tveganj. Preverjanje bodočih članov bilančne sheme poteka

ob podani vlogi za članstvo s skrbno preverbo bonitete ter v nadaljevanju spremljanje njihovega poslovanja. Člani so pred vstopom v bilančno shemo dolžni predložiti ustrezna finančna kritja v obliki denarnega depozita ali bančne garancije na prvi poziv. Proces obvladovanja tveganj neizpolnitve finančnih obveznosti zajema izračunavanje ustreznih gibljivih finančnih kritij v primeru odstopanj. Povečanje gibljivih finančnih kritij nastopi na podlagi napovedanih odstopanj (na dnevnem nivoju) ali ob vsakokratni izdaji računov za odstopanja, če so ta višja od že predloženih kritij. V primeru, da udeleženci finančne poravnave ne poravnajo svojih finančnih obveznosti, Borzen koristi finančna kritja neizpolnjevalca in v skrajnem primeru člana bilančne sheme izključuje iz članstva.

Likvidnostno tveganje opredeljuje sposobnost zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za sprotno poravnavanje zapadlih obveznosti. Najvišjo možno finančno likvidnost zagotavlja Borzen tako, da vselej razpolaga z zadostnimi likvidnimi sredstvi za poravnavanje zapadlih obveznosti v roku ter ločenim vodenjem sredstev v upravljanju. Družba na dnevni ravni načrtuje kratkoročno plačilno sposobnost z ažurnim spremljanjem denarnih tokov ter s skrbnim načrtovanjem prilivov in odlivov na mesečnem/tedenskem nivoju. V družbi imamo vzpostavljen tudi sistem upravljanja in optimiranja kratkoročnih viškov denarnih sredstev, ob upoštevanju razpršenosti finančnih naložb. Obenem skrbimo za usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti ter njihovo dosledno izterjavo.

Poleg zgoraj navedenih tveganj spremljamo tudi valutna in obrestna tveganja, ki pa niso bila izrazita in zato niso terjala posebnega upravljanja. V okviru poslovanja s tujino tako obračuni kot tudi finančna poravnava za različne segmente poslovanja namreč potekata v evrih. Obrestno tveganje pa je povezano z nepričakovano rastjo stroškov denarnih sredstev na bančnih računih. Glede na trenutno stanje finančnih trgov banke znižujejo limite za sredstva na računih, za katere se še ne obračunava ležarina oz. negativna obrestna mera oz. niso pripravljene sprejemati prostih denarnih sredstev, kar zahteva dodatno optimizacijo pri plasiranju presežkov denarnih sredstev družbe v izogib plačila stroškov ležarine. Navedeno tveganje smo zmanjšali z iskanjem drugih možnosti za nalaganje presežnih sredstev centra za podpore in sprejemom Pravilnika o upravljanju s sredstvi centra za podpore. Skladno z navedenim Pravilnikom je bil

v zadnjem četrletju 2018 del sredstev plasiran v dolgoročne naložbe (razpršeno nalaganje sredstev v odkupe terjatev najvišje bonitetne ocene A in B oz. odkupe zavarovanih terjatev).

Ob spremljavi finančnih/tržnih tveganj v letu 2018 nismo zaznali posebnih odklonov.

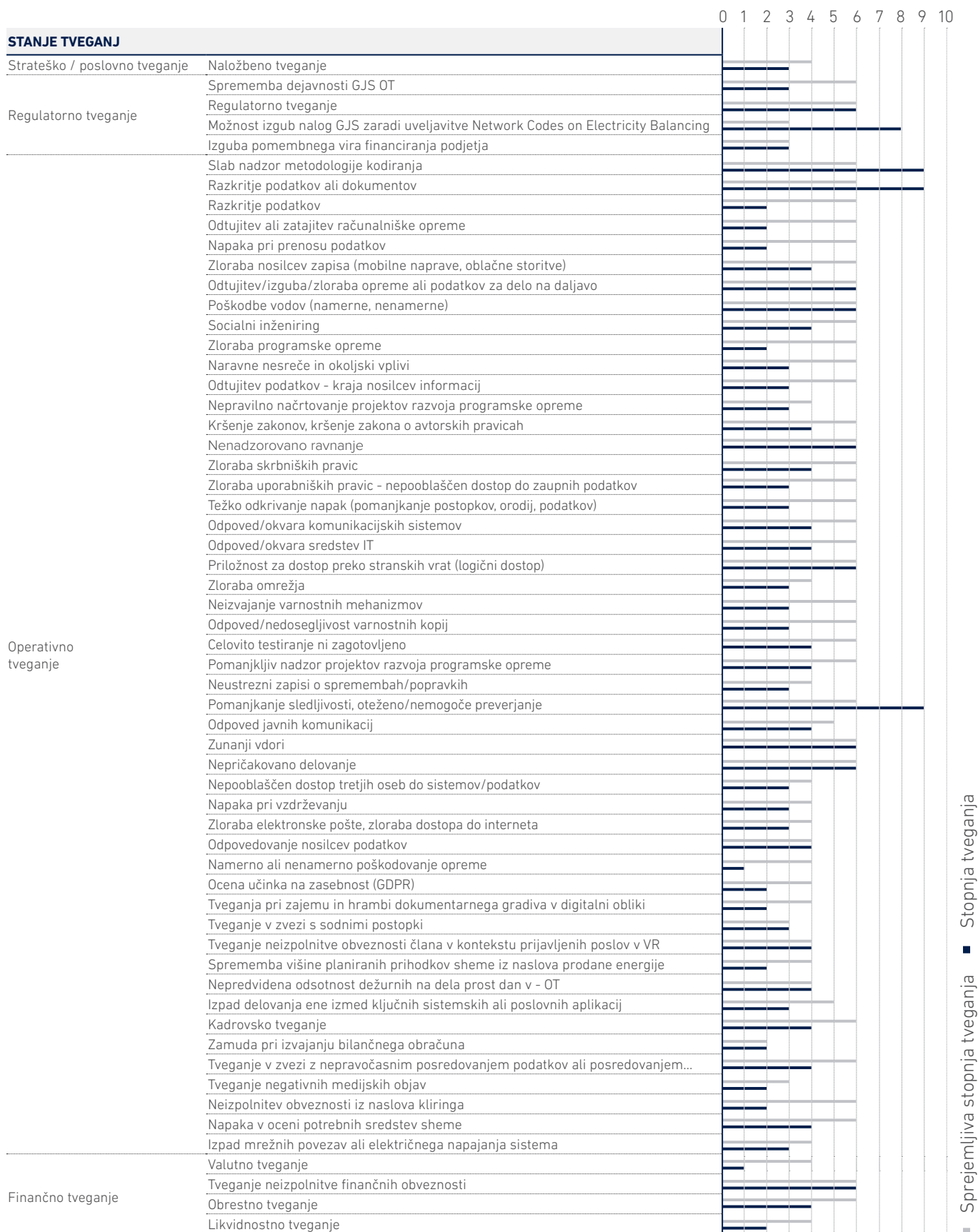
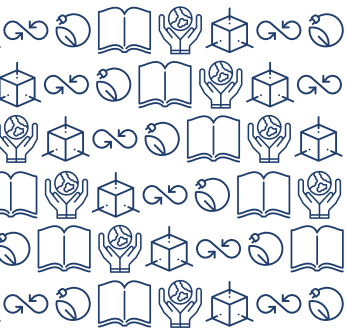
Zakonodajna tveganja (skladnost s pravili)

Zakonodajno tveganje je tveganje, ki je povezano s spremembami in nedorečenostjo predpisov, na katere družba nima vplivov. Izpostavljenost družbe Borzen zakonodajnim tveganjem je velika, saj je temeljna dejavnost družbe kot republiške gospodarske javne službe regulirana dejavnost. Pri tem je potrebno še posebej izpostaviti, da je vir financiranja gospodarske javne službe prav tako reguliran.

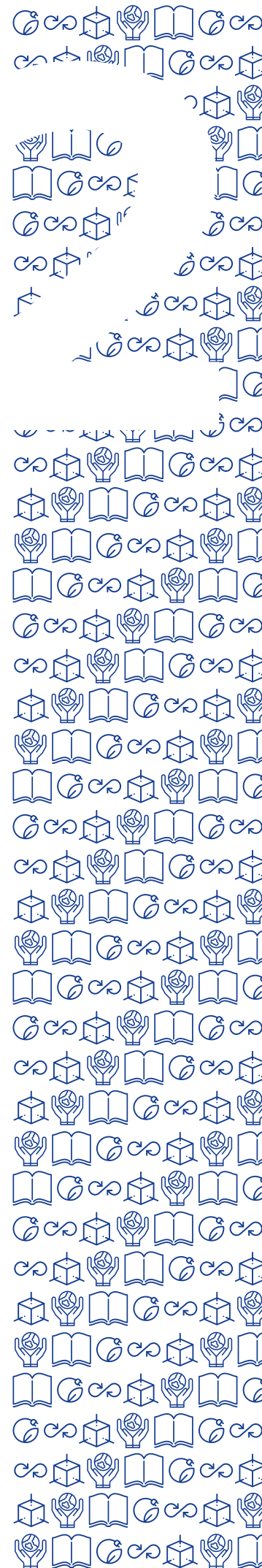
Tveganja, ki so povezana s škodo zaradi kršenja ali nepravilnega upoštevanja zakonodaje in podzakonskih predpisov, upravljamo predvsem s tekočim spremljanjem in aktivnim sodelovanjem pri pripravi predpisov in z ažurnim prilagajanjem poslovanja. Poleg tega pa zakonodajna tveganja obvladujemo tudi s čim bolj natančnimi in nedvoumnimi predpisi.

Iz registra tveganj izhaja, da obstoji večje tveganje od sprejemljive stopnje tveganja na področju, možnosti izgub nalog GJS zaradi uveljavitve Network Codes on Electricity Balancing. Vendar je tudi na tem področju pričakovati znižanje stopnje tveganja, saj je bil sprejet relativno ugoden tekst omrežnega kodeksa. Ker pa se je v zadnjem četrletju leta 2018 pričela zakonodajna aktivnost, kot posledica začetka implementacije CEP paketa ter tudi dejstva nastopa mandata nove Vlade RS, se je na še sprejemljivo stopnjo povišala stopnja regulatornega tveganja.

Ob spremljavi regulatornih tveganj v letu 2018 nismo zaznali drugih posebnih odklonov.

Slika 5: Stanje tveganj na dan 31. 12. 2018

2. DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO V SLOVENIJI

2.1 EVIDENTIRANJE ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI TER PRIPRAVA OKVIRNEGA OBRATOVALNEGA VOZNEGA REDA PRENOSNEGA IN DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

Energetski zakon operaterju trga nalaga evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, obratovalnih napovedi in zaprtih pogodb. Evidentirajo se vse pogodbeno dogovorjene obveznosti, v katerih se elektrika kupi ali proda v Sloveniji oziroma s katerimi se energija prenese preko regulacijskega območja. Zaprte pogodbe in obratovalne napovedi se evidentirajo na dnevni ravni vseh sedem dni v tednu. Vsakodnevno operater trga izdela okvirni obratovalni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja, ki ga posreduje sistemskemu operaterju ELES. V primeru sprememb prijavljenih količin zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi, ki se lahko v skladu

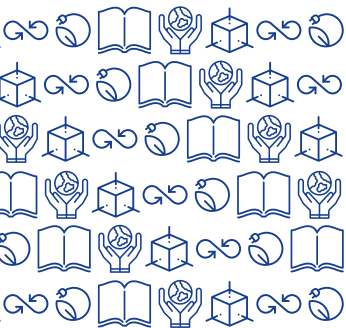
s Pravili za delovanje trga z elektriko prijavijo zaradi trgovanja med dnevom (trgovanje »intra-day«), se pripravi tudi popravek voznega reda.

EVIDENTIRANE ZAPRTE POGODBE IN OBRATOVALNE NAPOVEDI

V letu 2018 je bilo skupaj evidentiranih **109.113 zaprtih pogodb** in obratovalnih napovedi v skupni količini približno **83.063 GWh**. V primerjavi s predhodnim letom je bilo število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v enakem obdobju nižje za 4,7 odstotka, skupna količina pa je bila nižja za 5,2 odstotka.

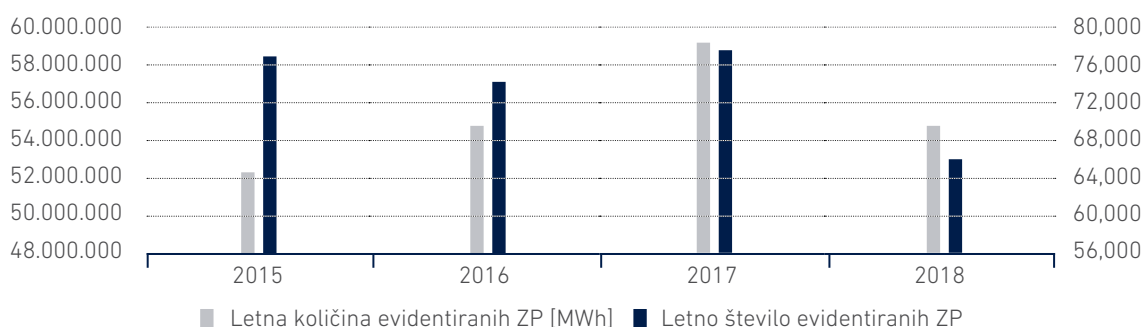
Mesec	Zaprte pogodbe [v MWh]	Obratovalne napovedi [v MWh]	Število zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi
Januar	4.898.011	2.516.916	9.069
Februar	4.702.526	2.343.490	8.644
Marec	5.399.848	2.609.636	9.467
April	4.599.744	2.038.003	9.397
Maj	4.313.671	2.401.923	9.432
Junij	4.125.577	2.265.403	9.085
Julij	4.174.195	2.372.276	8.712
Avgust	3.837.397	2.339.677	8.830
September	4.137.565	2.351.145	8.821
Oktober	4.893.469	2.444.227	9.392
November	4.615.789	2.570.606	9.072
December	4.791.128	2.320.968	9.192
SKUPAJ	54.488.920	28.574.270	109.113

Tabela 4: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu z elektriko v Sloveniji v letu 2018

V letu 2018 beležimo padec vrednosti evidentiranih količin zaprtih pogodb, ki je za 7,9 nižja v primerjavi s predhodni letom in znaša 54.488 GWh. Še večji padec pa beležimo pri številu evidentiranih zaprtih pogodb, in sicer se je število znižalo za 15,7 odstotka in je znašalo 65.577 pogodb. Količine so se znižale predvsem na račun trgovanja na mejah regulacij-

skega območja. V tem segmentu so se evidentiranje količine znižale za 2.528 GWh kar predstavlja 11,7 odstotno znižanje v primerjavi s predhodnim letom. Količina evidentiranih obratovalnih napovedi je ostala na podobni ravni kot v letu 2017 in je znašala 28.574 GWh.

Slika 6: Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb (ZP) ter število evidentiranih ZP na trgu z elektriko v Sloveniji za obdobje 2015 do 2018

Podatki zadnjih štirih let so prikazani tudi v naslednji tabeli.

Leto	Letna količina evidentiranih zaprtih pogodb [MWh]	Povečanje količin zaprtih pogodb v odstotkih glede na preteklo leto	Letno število evidentiranih zaprtih pogodb	Povečanje števila zaprtih pogodb v odstotkih glede na preteklo leto
2015	52.143.848	-3,20 %	76.273	-1,80 %
2016	54.834.360	5,16 %	73.887	-3,13 %
2017	59.144.645	7,86 %	77.763	5,20 %
2018	54.488.920	-7,87 %	65.577	-15,70 %

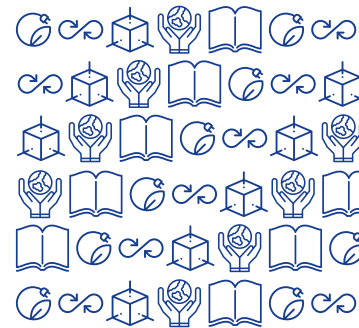
Tabela 5: Letne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb ter število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu z elektriko v Sloveniji v letih 2015-2018

V obdobju med leti 2015 in 2018 je tako prišlo do skupno 4,5-odstotnega povečanja količin prijavljene elektrike v zaprtih pogodbah, število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu v Sloveniji pa se je znižalo za 14 odstotkov.

GIBANJE KONCENTRACIJE NA VELEPRODAJNEM TRGU

V letu 2018 je prišlo do znižanja količin in števila evidentiranih zaprtih pogodb predvsem na račun manjših akterjev na trgu, kar je posledično privedlo do povečanja koncentracije na trgu. Herfindahl–Hirschman indeks (HHI) je ena od možnih mer koncentracije, ki je izračunan kot seštevek kvadratov deležev bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah na trgu (izvzete so podvojitve zaradi trgovanja na borzi ter samostojne systemske bilančne skupine (systemske operater)). Vrednost indeksa variira na skali od 0 (popolna konkurenca) do 10.000 (monopol). Iz spodnje tabele lahko opazimo, da se je HHI v letih od 2015 do 2017 gibal med 1.800 in 2.000,

v zadnjem letu pa se je bistveno zvišal, in sicer na vrednost 2.359, kar kaže na močno koncentracijo trga. Če bi gledali kumulativni delež, ki ga na trgu predstavlja 5 največjih akterjev (CR5), bi ugotovili porast od 72,5 odstotka v letu 2015 do 84,2 odstotka v letu 2018. Največji porast je opazen prav v zadnjem letu. Podobna situacija je v primeru indeksa CR10, ki predstavlja seštevek deležev desetih največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah. Ta se je povečal s 87,1 v letu 2015 do 94,1 odstotka v letu 2018, kar pomeni, da je deset največjih bilančnih skupin v letu 2018 evidentiralo več kot 94 odstotkov vseh količin zaprtih pogodb.

Leto	2015	2016	2017	2018
HHI	2.004	1.837	1.813	2.359 82,2% 94,1%
CR5	72.5%	75.8%	75.4%	82,2% 82,2% 94,1%
CR10	87.1%	89.6%	91.9%	94,1%

Tabela 6: Herfindahl-Hirschman indeks ter delež 5 (CR5) oziroma 10 (CR10) največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah v letih 2015 – 2018

PRENOS ELEKTRIKE NA MEJAH SLOVENSKEGA REGULACIJSKEGA OBMOČJA

Neto izmenjava elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja je v letu 2018 znašala nekaj manj kot 339 GWh, kar pomeni, da je bilo v Sloveniji 2,3 odstotka presežka elektrike v primerjavi s porabo elektrike. Ker je nekaj manj kot 2.740 GWh elektrike iz hrvaškega deleža Nuklearne elektrar-

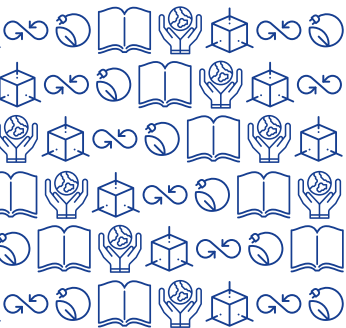
ne Krško (NEK) pripadalo hrvaškemu omrežju, je bila Slovenija v letu 2018 neto uvoznik električne energije. Neto uvoz je znašal skoraj 2.400 GWh, kar predstavlja 16,4 odstotka slovenske porabe elektrike.

Mesec	Izvoz [v MWh]	Izvoz z NEK [v MWh]	Uvoz [v MWh]	Uvoz z NEK [v MWh]	Neto pozicija [v MWh]	Neto pozicija brez NEK [v MWh]
Januar	648.429	907.289	878.776	878.783	28.506	-230.347
Februar	638.604	872.384	890.526	890.535	-18.151	-251.922
Marec	776.775	1.035.119	979.142	979.213	55.906	-202.367
April	667.870	668.108	821.765	824.690	-156.582	-153.895
Maj	551.310	788.780	689.517	690.975	97.805	-138.207
Junij	476.017	723.460	758.276	758.390	-34.930	-282.259
Julij	462.704	711.753	676.979	677.284	34.469	-214.275
Avgust	419.842	668.629	608.515	608.715	59.914	-188.673
September	503.559	750.854	690.326	690.405	60.449	-186.767
Oktober	643.726	899.136	827.854	827.854	71.282	-184.128
November	641.366	890.921	638.753	638.753	252.168	2.613
December	516.429	774.986	886.862	886.862	-111.876	-370.433
SKUPAJ	6.946.631	9.691.419	9.347.291	9.352.459	338.960	-2.400.660

Tabela 7: Skupni uvoz in izvoz elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2018

Izvoz elektrike brez upoštevanja elektrike, pridobljene iz hrvaškega dela NEK je bil v primerjavi z letom 2017 nižji za 12,7 odstotka in je znašal 6.946 GWh, uvoz brez upoštevanja elektrike, namenjene za potrebe hrvaškega dela NEK, pa je bil v enakem obdobju nižji za 11,6 odstotka in je znašal 9.347 GWh.

Izvoz na avstrijski meji v letu 2018 je bil v primerjavi z letom 2017 višji kar za 75,7 odstotka in je znašal 1.147 GWh, uvoz pa je bil nižji, in sicer za 34,6 odstotka, in je znašal 3.845 GWh.

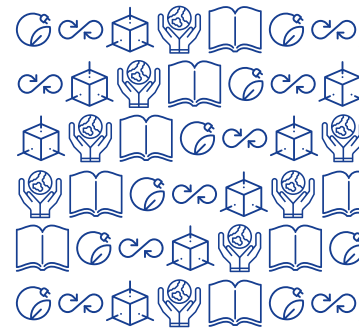
Na hrvaški meji beležimo za 37,2 odstotka nižji izvoz (z upoštevanjem proizvodnje hrvaškega dela NEK) kot v letu 2017, in sicer v količini 4.681 GWh. Uvoz je bil v enakem obdobju višji za 42,5 odstotka in je znašal 5.148 GWh. Celotna proizvodnja v NEK je bila za 8 odstotkov nižja kot v letu 2017 in je znašala 5.485 GWh. Nižja proizvodnja gre predvsem na račun remonta NEK, ki se je izvajal aprila 2018.

Na italijanski meji je bil izvoz v letu 2017 v primerjavi z letom 2018 višji za 34,5 odstotka, količina uvožene elektrike pa je v enakem obdobju znašala 358 GWh in se je znižala za več kot 67 odstotkov v primerjavi s predhodnim letom.

V nadaljevanju so v spodnji tabeli prikazani podatki o evidentiranih zaprtih pogodbah po posameznih mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2018.

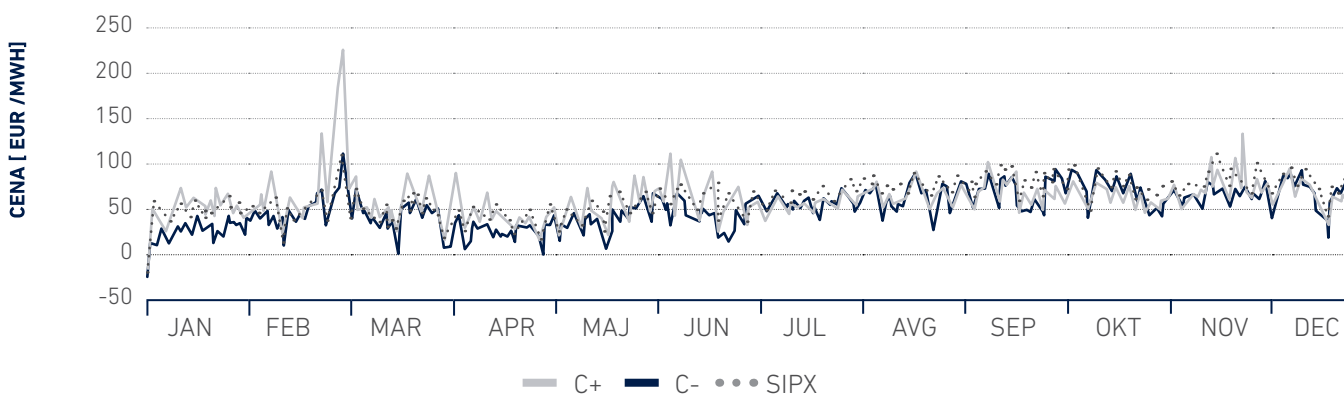
MEJA	AVSTRIJA		ITALIJA		HRVAŠKA		
Mesec	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz NEK
Januar	101.940	416.343	398.136	11.709	407.213	450.731	258.860
Februar	118.952	252.476	429.095	5.538	324.337	632.521	233.780
Marec	233.627	227.410	449.495	4.274	351.997	747.529	258.344
April	186.309	123.877	338.610	6.220	143.189	694.593	238
Maj	39.851	367.941	262.387	29.388	486.542	293.646	237.470
Junij	33.681	341.599	216.806	66.468	472.973	350.323	247.443
Julij	78.610	212.438	330.341	4.318	302.802	460.528	249.049
Avgust	65.516	239.395	204.527	48.083	398.586	321.237	248.787
September	76.035	309.092	287.785	19.119	387.034	362.194	247.295
Oktober	64.333	407.201	442.185	16.695	392.618	403.958	255.410
November	155.712	330.553	311.655	39.014	423.554	269.186	249.555
December	20.052	616.901	164.496	108.011	590.438	161.950	258.557
SKUPAJ	1.174.618	3.845.226	3.835.518	358.837	4.681.283	5.148.396	2.744.788

Tabela 8: Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2018 v MWh

2.2 BILANČNI OBRAČUN

V poročilu je zajeto obračunsko obdobje za leto 2018, ki vsebuje zaključene bilančne obračune od meseca januarja do decembra. Rezultati so strnjeni v besedilu in slikah v nadaljevanju.

Slika 7: Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C+ in C- ter indeksa SIPX v letu 2018

Iz zgornjega diagrama, ki prikazuje gibanje cen v letu 2018 za pozitivna in negativna odstopanja C_+ in C_- ter indeks SIPX, je tekom leta zaznati postopno dviganje cen. Slednje je seveda odraz razmer na trgu, hkrati pa višje povprečne cene sledijo tudi stroškovnim špicam v izravnavi elektroenergetskega sistema, saj je (osnovna) cena za odstopanja izračunana kot razmerje med stroški in količino (izravnave).

Povprečna vrednost izpeljane (korigirane) cene za pozitivna odstopanja C_+ je znašala 62,16 EUR/MWh ter za negativna odstopanja C_- 39,93 EUR/MWh. Najvišja vrednost cene C_+ je v tem obdobju znašala 991,93 EUR/MWh, C_- pa 122,08 EUR/MWh. Najnižja cena C_+ je v omenjenem obdobju znašala -51,50 EUR/MWh, najnižja cena C_- pa je znašala -82,56 EUR/MWh. Najvišja cena C_+ se je pojavila 30. novembra v 18-urnem bloku, C_- pa 2. marca v 10-urnem bloku. Najnižjo ceno C_+ smo zabeležili 1. januarja v 9-urnem bloku, ceno C_- pa 4. januarja v 2-urnem bloku.

	2017 [EUR/MWH]			2018 [EUR/MWH]		
	C_+	C_-	SIPX	C_+	C_-	SIPX
Povprečne vrednosti	64,78	34,72	49,64	62,11	39,91	51,15
Najvišja vrednost	1.444,62	193,03	199,00	991,93	122,08	141,25
Najnižja vrednost	-0,96	-189,87	-42,93	-51,50	-82,56	-76,01

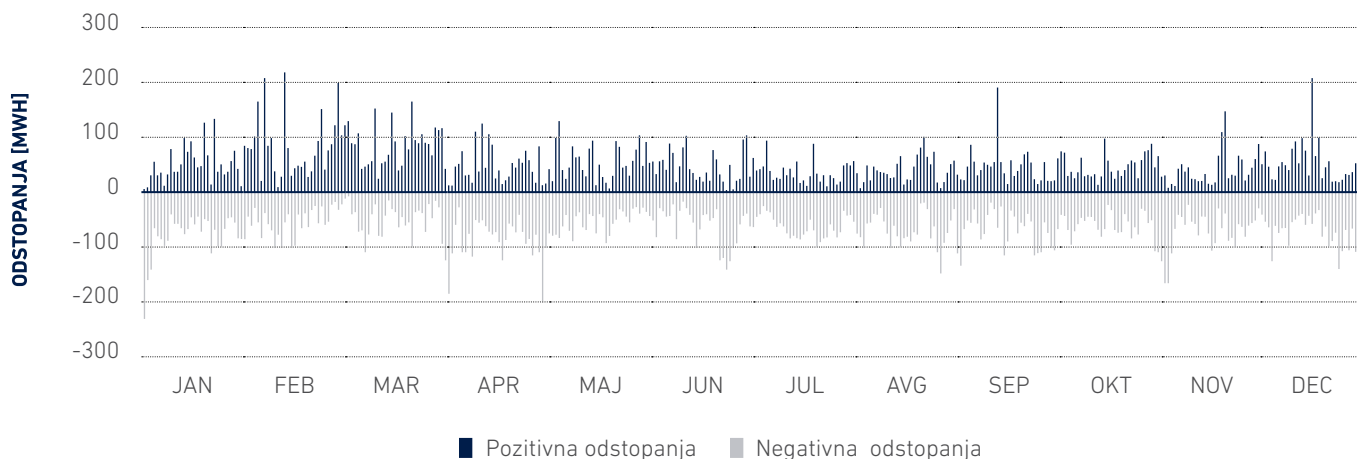
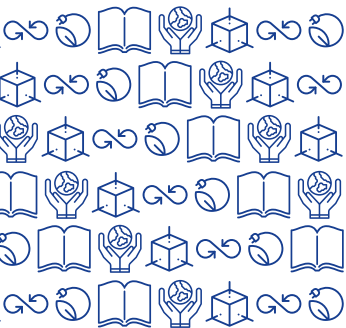
Tabela 9: Povprečne, najvišje in najnižje vrednosti C+, C- in SIPX v letih 2017 in 2018

Glede na Pravila za delovanje trga z elektriko, ki so veljala v 2018, se za izračun osnovnih cen za odstopanja C_+ in C_- ter posledično tudi za izračun izpeljanih cen odstopanj C_+ in C_- uporablja tudi indeks SIPX. Iz zgornje slike je razvidno njegovo gibanje v primerjavi s cenami za odstopanja v letu 2018.

Za izračun cen za pozitivna in negativna odstopanja uporabimo stroške in količine, ki so nastali za izravnavo elektroenergetskega sistema v Sloveniji. Izravnava elektroenergetskega sistema je posledica odstopanj udeležencev

trga z elektriko od svojih napovedi. Na spodnji sliki so prikazana skupna pozitivna in negativna odstopanja vseh bilančnih skupin v Sloveniji v letu 2018.

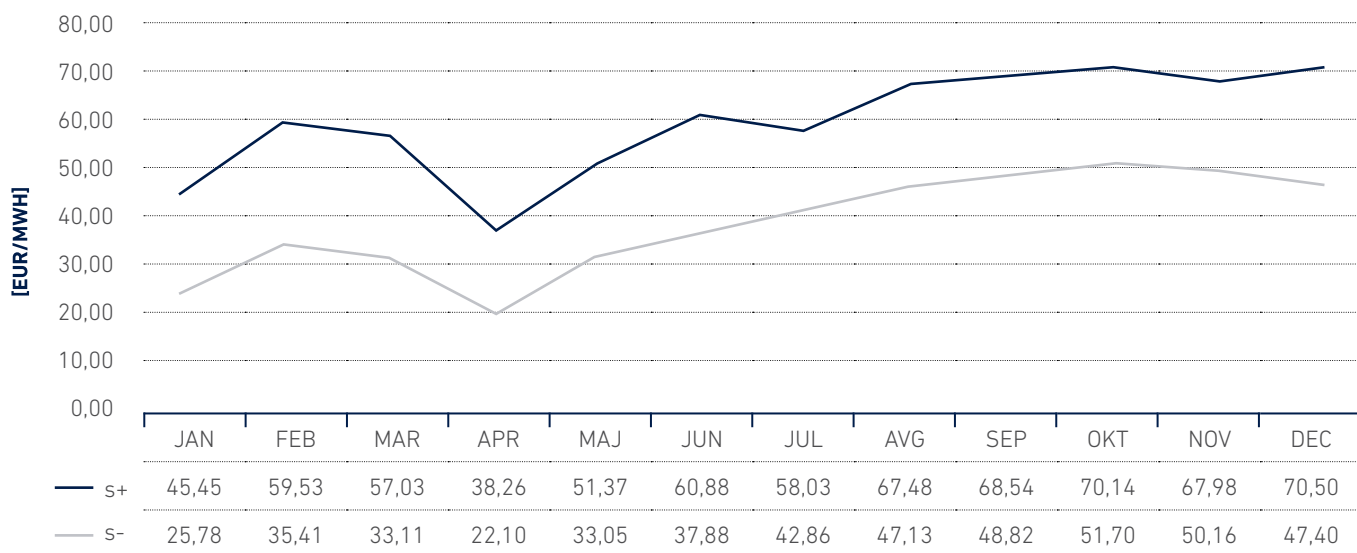
Odstopanja v pozitivno smer pomenijo primanjkljaj električne energije v elektroenergetskem sistemu, odstopanja v negativno smer pa višek električne energije v elektroenergetskem sistemu Slovenije.

Slika 8: Odstopanja slovenskega omrežja v letu 2018

Izravnalno energijo za izravnavo pozitivnih in negativnih odstopanj v elektroenergetskem sistemu Slovenije zagotavlja sistemski operater ELES. V letu 2018 je količina porabljene energije za izravnavo pozitivnih odstopanj znašala 281 GWh, za izravnavo negativnih odstopanj pa 344 GWh. Na spodnji sliki so prikazane povprečne mesečne vrednosti

stroškov regulacije energije za izravnavo elektroenergetskega sistema. V stroških so upoštevani stroški sekundarne regulacije, terciarne regulacije, energije iz izravnalnega trga in energije iz INC (ang. »Imbalance Netting Cooperation« – medsistemska izmenjava odstopanj).

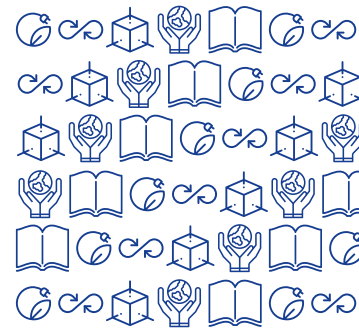

Slika 9: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2018

Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije v letu 2018 sovpadajo s cenami za pozitivna in negativna odstopanja. Tudi na zgornji sliki je opaziti nekoliko višje povprečne vrednosti stroškov izravnave S+ in S- v prvih mesecih leta, nato zmanjšanje v aprilu, za tem pa postopno naraščanje proti koncu leta.

primerjava z letom 2017. V stroških so upoštevani stroški sekundarne regulacije, terciarne regulacije, energije iz izravnalnega trga in energije iz INC. Stroški regulacije so bili v letu 2018, predvsem v drugi polovici leta, višji kot v letu 2017, izjemno situacija v omrežju v januarju 2017, ko je moral sistemski operater aktivirati zelo velike količine pozitivne regulacije (primanjkljaji energije v omrežju).

V nadaljevanju so v spodnji tabeli prikazane povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije v letu 2018 ter

Mesec	2017		2018	
	S+ [EUR/MWh]	S- [EUR/MWh]	S+ [EUR/MWh]	S- [EUR/MWh]
Januar	118,42	49,50	45,45	25,78
Februar	63,99	33,47	59,53	35,41
Marec	42,20	22,68	57,03	33,11
April	44,07	26,04	38,26	22,10
Maj	45,79	29,23	51,37	33,05
Junij	48,57	29,43	60,88	37,88
Julij	54,33	29,54	58,03	42,86
Avgust	65,47	38,89	67,48	47,13
September	50,31	30,01	68,54	48,82
Oktober	55,67	29,70	70,14	51,70
November	68,13	42,61	67,98	50,16
December	53,23	27,79	70,50	47,40

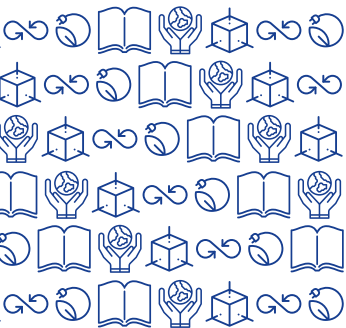
Tabela 10: Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2017 in 2018

V spodnji tabeli so prikazane količine INC+ in INC- za celotno obdobje od uvedbe INC regulacije, in sicer od meseca maja leta 2013 dalje. Prvi stolpec predstavlja vrednosti, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem

sistemu primanjkljaj energije in je bila aktivirana funkcija INC+, drugi stolpec pa predstavlja vrednosti v intervalih, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem sistemu višek energije in je bila aktivirana funkcija INC-.

Leto	INC+ [v MWh]	INC- [v MWh]
2013 (maj-december)	25.491	47.458
2014	41.457	69.909
2015	28.091	71.007
2016	33.997	114.247
2017	37.247	98.399
2018	51.289	98.104

Tabela 11: Količine INC v MWh od leta 2013 do 2018

V naslednji tabeli je predstavljen podrobnejši pregled podatkov pozitivnih in negativnih odstopanj za leti 2017 in 2018 na mesečni ravni.

Mesec	2017		2018	
	Pozitivna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]	Negativna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]	Pozitivna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]	Negativna odstopanja bilančnih skupin [v MWh]
Januar	50.623,89	8.573,38	12.459,39	27.120,07
Februar	16.606,03	20.258,99	18.832,07	13.024,46
Marec	7.175,96	37.637,85	29.465,45	10.578,71
April	13.438,75	27.707,50	11.057,81	28.965,21
Maj	13.759,75	24.084,61	13.829,77	17.394,26
Junij	9.767,67	21.042,27	12.534,52	20.723,61
Julij	9.342,49	33.954,50	9.541,00	22.807,00
Avgust	17.220,10	19.513,22	12.483,00	23.720,00
September	16.405,14	23.396,77	10.487,83	21.236,21
Oktober	10.206,47	25.003,09	11.216,30	19.360,89
November	23.693,04	9.860,90	10.762,74	23.675,48
December	21.033,85	19.024,30	16.022,03	23.105,59
SKUPAJ	209.273,14	270.057,37	168.691,91	251.711,49

Tabela 12: Pozitivna in negativna odstopanja slovenskih bilančnih skupin v letih 2017 in 2018

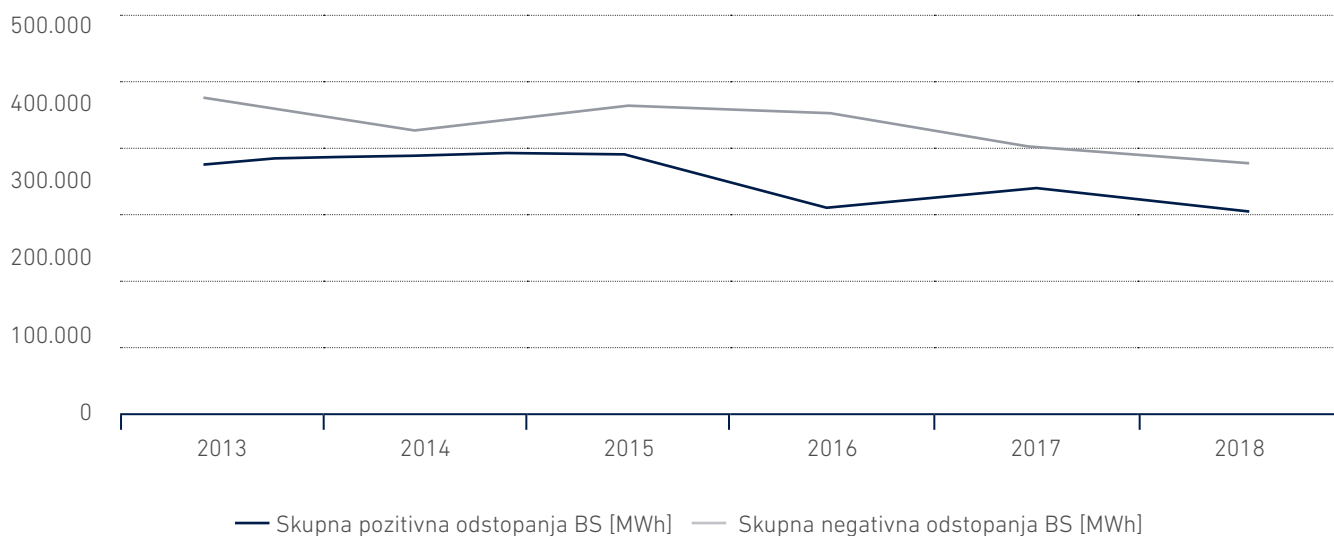
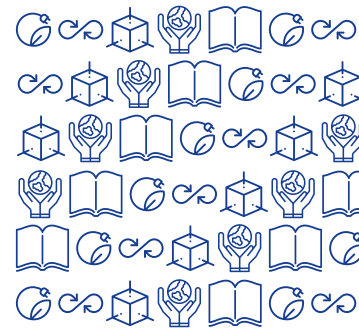
V spodnji tabeli so prikazane količine pozitivnih in negativnih odstopanj vseh bilančnih skupin na trgu z elektriko od leta 2013 dalje. Količinam odstopanj bilančnih skupin so prištet tudi odstopanja na mejah slovenskega regulacijskega območja.

Leto	Skupna pozitivna odstopanja bilančnih skupin [MWh]	Skupna negativna odstopanja bilančnih skupin [MWh]
2013	301.776	397.808
2014	307.168	367.965
2015	300.051	388.574
2016	239.765	371.020
2017	263.038	326.166
2018	224.905	306.999

Tabela 13: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin v letih 2013 do 2018

Na podlagi podatkov iz zgornje tabele lahko opazimo, da je na obeh segmentih odstopanj prisoten trend zmanjševanja. To je sicer ena od bistvenih nalog sistema bilančne-

ga obračuna, namreč, da motivira tržne akterje k bolj skrbnemu obnašanju oziroma napovedovanju ter tako prispeva k stabilnosti elektroenergetskega sistema.

Slika 10: Skupna pozitivna in negativna odstopanja bilančnih skupin (BS) v letih 2013 do 2018

LETNI PORAČUN

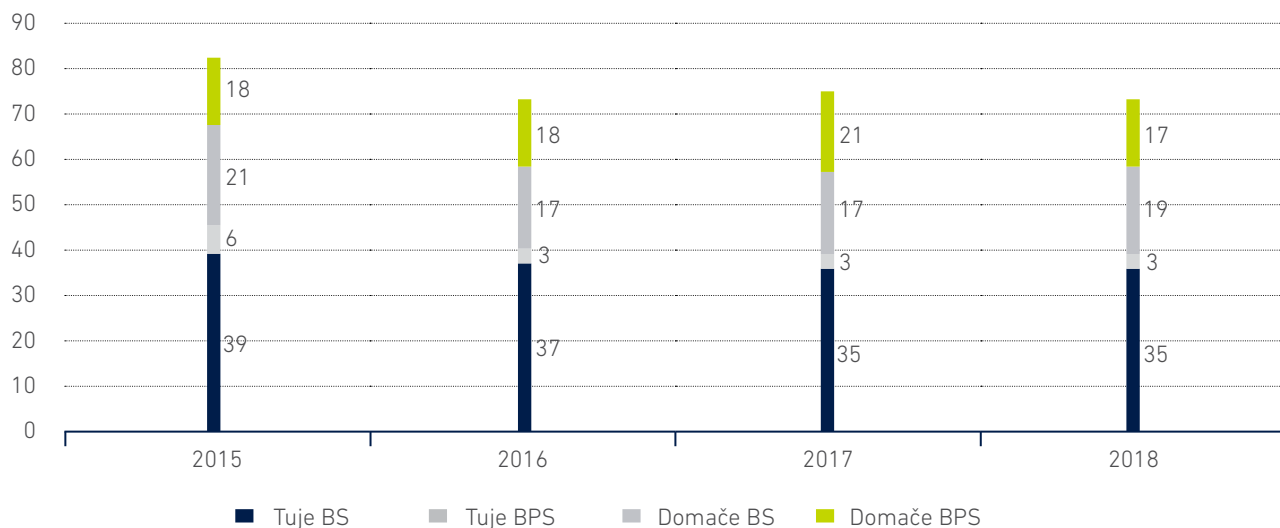
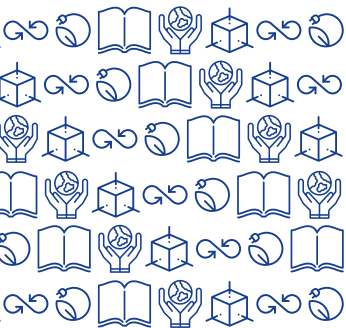
Ker se v bilančnem obračunu za določitev realizacije odjemnih mest brez četrtinskih meritev uporablja analitični postopek, je njihov odjem med letom v bilančnem obračunu ocenjen na podlagi preostalega odjema distribucijskega območja. Razlike, ki nastanejo med količinami, pridobljenimi na podlagi analitičnega postopka in dejansko realiziranimi količinami, se poračunajo v okviru letnega poračuna, ki se opravi po zaključku vseh bilančnih obračunov.

V letu 2018 je bil tako opravljen letni poračun za leto 2017. Prerazporeditev razlik med bilančnimi skupinami je bila opravljena na podlagi izračunanih količin razlik in povprečne letne cene, ki je enaka letnemu povprečju C_+ in C_- in je znašala 49,62 EUR/MWh. V letnem poračunu za leto 2018 je bilo prerazporejenih nekaj manj kot 97 GWh električne energije, kar je skupaj znašalo 4,80 mio EUR (neto).

2.3 BILANČNA SHEMA

Trg z elektriko je hierarhično urejen v bilančno shemo. Vsaka pravna ali fizična oseba, ki želi aktivno poslovati na trgu z elektriko, mora postati član bilančne sheme. Članstvo in struktura bilančne sheme sta določeni z bilančnimi pogodbami, sklenjenimi z operaterjem trga ter s pogodbami o izravnavi, sklenjenimi s člani bilančne sheme. Operater trga, ki predstavlja vrh bilančne sheme, zagotavlja dobavo izravnalne energije bilančnim skupinam preko bilančnih pogodb. Fizično izravnavo elektroenergetskega sistema pa izvaja sistemski operater. Operater trga vodi evidenco pogodb o članstvu v bilančni shemi, jo sproti posodablja in javno objavlja na svoji spletni strani.

Leta 2018 so bile v bilančno shemo operaterja trga na novo vključene 3 družbe iz Slovenije in 3 družbe iz tujine. Od teh je 5 družb pridobilo status odgovornega bilančne skupine, 1 družba pa je pridobila status odgovornega bilančne podskupine. V enakem obdobju so iz bilančne sheme izstopile 3 tuje družbe in 5 družb iz Slovenije, kar pomeni da se je v primerjavi z letom 2017 članstvo v bilančni shemi zmanjšalo za dva člana. Skupaj je bilo v Republiki Sloveniji na dan 31. december 2018 registriranih 54 bilančnih skupin (19 slovenskih in 35 tujih podjetij) in 20 bilančnih podskupin (17 slovenskih in 3 tuja podjetja).

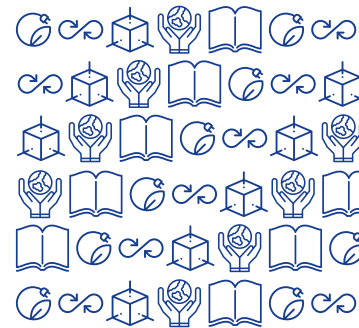
Slika 11: Število tujih in domačih bilančnih skupin (BS) in bilančnih podskupin (BPS) v letih 2015 do 2018

V bilančno shemo so bile v letu 2018 vključene naslednje družbe: MERCATOR d.d., ENETRA d.o.o., PROENERGY d.o.o., G O ENERGY GAS & OIL SA, EZPADA AG in POWERMART ApS. V enakem obdobju so iz bilančne sheme izstopile naslednje družbe: CATV SELNICA RUŠE d.o.o., GORENJSKE ELEKTRARNE, d.o.o., ENERGENTI PLUS d.o.o., JWM ENERGIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, Edison Trading S.p.A., CRODUX

ENERGIJA, d.o.o. in PETROL ENERGETIKA d.o.o. (slednja zaradi združitve z matično družbo Petrol). V istem obdobju so bili izvedeni štirje prehodi bilančnih podskupin med različnimi bilančnimi skupinami in eno podaljšanje pogodbe o izravnavi.

V spodnji tabeli so kronološko prikazane spremembe v bilančni shemi v letu 2018.

Datum dogodka	Naziv člana bilančne sheme	Status
17. okt.	CRODUX PLIN d.o.o.	Izstop
24. sep.	CRODUX ENERGIJA, d.o.o.	Izstop
12. sep.	POWERMART ApS	Vstop
6. sep.	EZPADA AG	Vstop
29. avg.	G O ENERGY GAS & OIL SA	Vstop
2. maj	PETROL ENERGETIKA d.o.o. (Pripojitev k Petrol d.d.)	Izstop
29. mar.	Edison Trading S.p.A.	Izstop
20. mar.	PROENERGY d.o.o.	Vstop
15. mar.	ENETRA d.o.o.	Vstop
14. feb.	JWM ENERGIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Izstop
5. feb.	ENERGENTI PLUS d.o.o.	Izstop
1. jan.	CRODUX ENERGIJA, d.o.o.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	GORENJSKE ELEKTRARNE, d.o.o.	Izstop
1. jan.	CATV SELNICA RUŠE d.o.o.	Izstop

Datum dogodka	Naziv člana bilančne sheme	Status
1. jan.	SODO d.o.o.	Prehod iz bilančne skupine (BS) HEP d.d. v BS HSE d.o.o.
1. jan.	Borzen, d.o.o. - Center za podpore (Eko skupina)	Prehod iz BS HEP d.d. v BS GEN-I, d.o.o.
1. jan.	SIJ ACRONI d.o.o. (skupaj z bilančno podskupino (BPS) ZDS JESENICE, d.o.o.)	Prehod iz BS GEN-I, d.o.o. v BS HSE d.o.o.
1. jan.	PETROL ENERGETIKA d.o.o.	Prehod iz BS GEN-I, d.o.o. v BS PETROL d.d., Ljubljana
1. jan.	MERCATOR d.d.	Vstop v BS GEN-I d.o.o.

Tabela 14: Kronološki prikaz gibanja članstva v bilančni shemi v letu 2018

2.4 FINANČNA PORAVNAVA BILANČNEGA OBRAČUNA

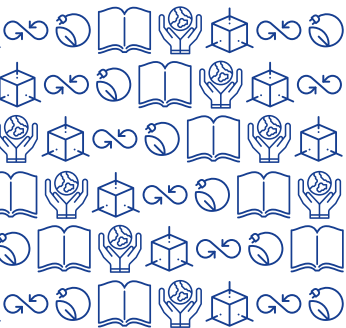
Borzen kot klirinški agent izvaja obračun finančnih terjatev in obveznosti udeležencev finančne poravnave ter izvrši poravnavo obveznosti in terjatev, ki izhajajo iz bilančnega obračuna. Predmet finančne poravnave so vsi dokončni bilančni obračuni posamezne bilančne skupine v določenem časovnem obdobju.

V nadaljevanju so v spodnji tabeli predstavljeni vrednostni podatki, ki izhajajo iz finančne poravnave bilančnega obračuna za leto 2018, v primerjavi s podatki za leto 2017.

vrednost v EUR brez DDV

LETO	2017			2018		
Mesec	Bilančni obračun	Stroški izravnave	Presežek	Bilančni obračun	Stroški izravnave	Presežek
Januar	7.533.410	-7.382.846	150.564	541.248	-509.501	31.747
Februar	1.065.186	-1.038.358	26.828	1.520.885	-1.370.966	149.919
Marec	-258.828	317.626	58.798	2.189.399	-2.057.451	131.948
April	271.706	-243.426	28.280	238.624	-163.718	74.906
Maj	326.408	-282.895	43.513	576.732	-544.820	31.912
Junij	245.816	-236.309	9.507	540.291	-495.630	44.661
Julij	31.655	6.153	37.808	-364.715	409.348	44.632
Avgust	1.053.172	-1.010.232	42.940	46.832	10.928	57.760
September	746.157	-721.035	25.122	94.292	41.838	136.130
Oktober	185.346	-155.212	30.134	-263.911	343.638	79.726
November	1.863.625	-1.834.721	28.904	-25.055	127.524	102.470
December	1.302.226	-1.226.926	75.300	225.527	-99.091	126.437
SKUPAJ	14.365.879	-13.808.181	557.698	5.320.149	-4.307.901	1.012.248
Zamudne obresti:			165			186
SKUPAJ PRESEŽEK:			557.863	5.320.149	-4.307.901	1.012.434

Tabela 15: Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leti 2017 in 2018

Postavka bilančnega obračuna predstavlja netirano vrednost dokončnih bilančnih obračunov bilančnih skupin po posameznih mesecih. Stroški oziroma prihodki izravnave nastanejo z nakupom oziroma prodajo elektrike za namene izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Finančna poravnava izravnave stroškov odstopanj se izvaja med sistemskim operaterjem in operaterjem trga. Negativne vrednosti predstavljajo odliv za Borzen, pozitivne vrednosti pa priliv.

Presežki prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna so namenjeni upravljanju s tveganji neizpolnitve finančnih obveznosti oziroma zamude pri plačilih in se vodijo na posebnem računu za vodenje presežkov bilančnega obračuna. Višina presežka bilančnega obračuna za leto 2018 je znašala 1,01 mio EUR. V letu 2018 je bil med udeležence bilančnega obračuna izplačan del presežka bilančnega obračuna v skupni višini 1,14 mio EUR. Celotni presežek bilančnega obračuna konec leta 2018 tako znaša 1,97 mio EUR in vključuje neizplačan del presežka preteklih let ter celoten presežek leta 2018 z zamudnimi obrestmi.

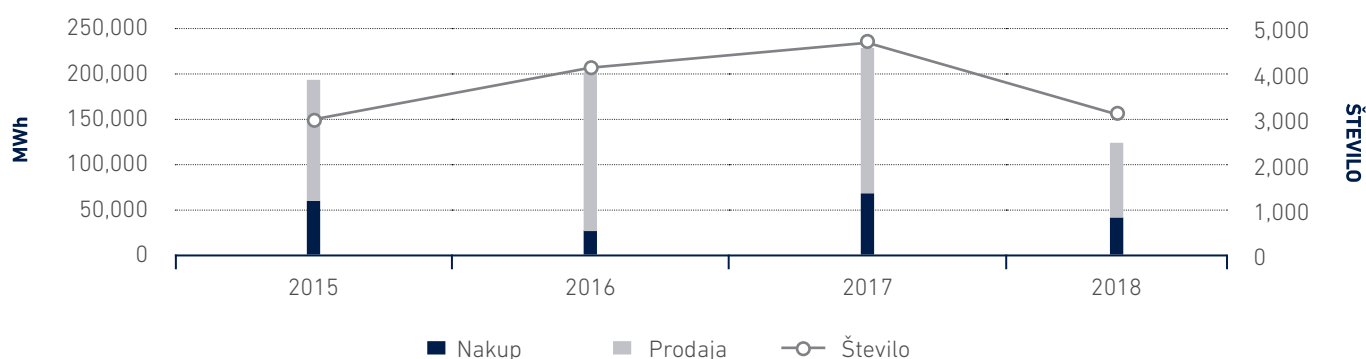
2.5 IZRAVNALNI TRG

Izravnalni trg z elektriko je organizirana oblika zbiranja in angažiranja ponudb za prodajo in nakup izravnalne energije z namenom izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema na pregleden in ekonomsko čim bolj učinkovit način. Na slovenskem izravnalnem trgu z elektriko, ki deluje od oktobra 2012, je bilo v letu 2018 sklenjenih **3.224 poslov** v skupni količini nekaj manj kot **129 GWh**. Od tega je približno **42 GWh** predstavljalo **nakup** elektrike, okoli **86 GWh** pa **prodajo** elektrike s strani sistema operaterja prenosnega omrežja. Največja količina poslov je bila sklenjena z **urnimi produkti** v skupni količini **97 GWh**, prav tako je bilo tudi največje število poslov, in sicer 2.562, sklenjenih z urnimi produkti.

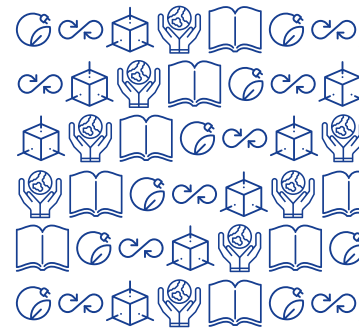
Kot je razvidno iz spodnjega grafa, je sistemski operater v letu 2018 večino časa deloval kot prodajalec elektrike. Največ elektrike, namenjene za izravnavo sistema, je prodal v mesecu aprilu, nakup elektrike pa je bil najvišji v mesecu marcu. V letu 2018 je najvišja cena za nakup elektrike za izravnavo znašala 200 EUR/MWh, najnižja cena za prodajo pa je znašala -50 EUR/MWh. V posle je bilo poleg sistema operaterja vključenih še sedem članov izravnalnega trga.

Članstvo na izravnalnem trgu je na dan 31. december 2018 štelo **34 članov**.

Izravnalni trg je vse od njegove vzpostavitve do leta 2017 beležil konstantno rast, v letu 2018 pa prvič beležimo padec na letni ravni, kar prikazuje tudi spodnja slika. Največji skok v količini in številu sklenjenih poslov smo zabeležili v letu 2015, ko se je količina povečala za 138 odstotkov, število sklenjenih poslov pa kar za 228 odstotkov v primerjavi s predhodnim letom. V letu 2018 se je v primerjavi s predhodnim letom količina sklenjenih poslov zmanjšala za nekaj manj kot 44 odstotkov, število sklenjenih poslov pa za dobrih 31 odstotkov. Razlog je predvsem v manjših odstopanjih bilančnih skupin, kar pomeni, da je sistemski operater v manjši meri koristil izravnalni trg v primerjavi z letom 2017. V tem oziru velja omeniti še ekstremno situacijo v januarju 2017, ko je bilo izjemno veliko poslov zaradi strukturnega primanjkljaja elektrike v sistemu, ki je bil predvsem posledica nižjih temperatur od pričakovanih dobaviteljev.

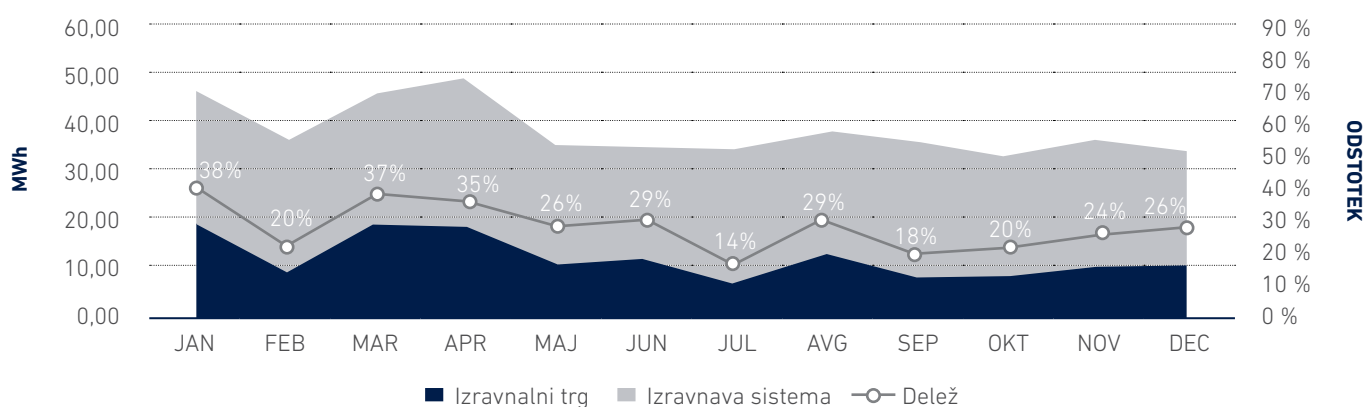

Slika 12: Količina in število sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z elektriko po letih

Izravnalni trg z elektriko je v letu 2018 predstavljal 27,2 odstotka celotne izravnave sistema, kar predstavlja za 9,4 odstotnih točk nižjo raven kot v letu 2017, ko je delež izravnalnega trga v celotni izravnavi sistema znašal 36,6 odstotka. Največji delež izravnalnega trga je na mesečni

ravni dosegel 37,7 odstotka, in sicer januarja 2018. Delež izravnalnega trga pri izravnavi navzgor (nakup) je v letu 2018 predstavljal 21 odstotkov, delež pri izravnavi navzdol (prodaja) pa 31 odstotkov.

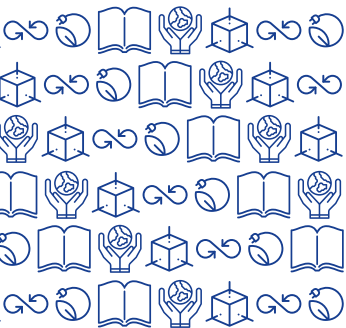
Slika 13: Delež izravnalnega trga v skupni izravnavi sistema elektroenergetskega sistema Slovenije

Trgovanje na izravnalnem trgu se izvaja v kombinaciji s trgovanjem znotraj dneva, in sicer še eno uro po zaprtju slednjega ter do fizične dobave produkta. V tako imenovani fazi »izravnalnega trga«, ki traja od ene ure pred dobavo do tik pred dobavo, je bilo v letu 2018 sklenjenih za nekaj manj kot 81 GWh poslov, kar predstavlja 63

odstotkov celotne količine sklenjenih poslov. Opazen je trend povečanega sklepanja poslov v tej fazi, in sicer od 20 odstotkov v letu 2014 do kar 63 odstotkov v letu 2018, kar pomeni, da sistemski operater kupuje oziroma prodaja elektriko neposredno pred dobavo in s tem učinkoviteje izravnava elektroenergetski sistem.

Leto	Faza »izravnalnega trga«	Faza »trgovanja znotraj dneva«
2014	20 %	80 %
2015	34 %	66 %
2016	52 %	48 %
2017	56 %	44 %
2018	63 %	37 %

Tabela 16: Odstotek sklenjenih poslov glede na fazo trgovanja

2.6 ZAGOTAVLJANJE PREGLEDNOSTI DELOVANJA TRGA Z ELEKTRIKO

2.6.1 IZMENJAVA PODATKOV TER BILANČNI OBRAČUN

Izmenjava podatkov je bistvena za pravilno izvajanje nalog operaterja trga in za delovanje celotnega elektroenergetskega sistema. Izmenjava podatkov predstavlja pomemben korak k zanesljivejšemu in hitrejšemu posredovanju podatkov operaterju trga. Zato si Borzen prizadeva razvijati in krepiti to področje, tudi s sodelovanjem v združenjih kot je Sekcija za izmenjavo podatkov na energetske trgu (iPET).

Od leta 2015 dalje uporabljamo za potrebe bilančnega obračuna elektronsko izmenjavo podatkov za prejem podatkov od vseh petih distribucijskih omrežij. V prihodnosti predvidevamo razširitev tega sistema tudi na upravljavce zaprtih distribucijskih sistemov ter na same člane bilančne sheme, ki bodo lahko preko tega sistema v lastne sisteme uvažali rezultate bilančnega obračuna v xml zapisu.

2.6.2 OSTALE AKTIVNOSTI POVEZANE Z ZAGOTAVLJANJEM PREGLEDNOSTI DELOVANJA TRGA Z ELEKTRIKO

POSREDOVANJE PODATKOV PO EVROPSKI UREDBI 543/2013 – »TRANSPARENCY«

Borzen ima že od konca leta 2014 vzpostavljeno avtomatizirano pošiljanje podatkov preko spletnih storitev, saj moramo kot operater trga v skladu z evropsko Uredbo št. 543/2013 (t.i. »Transparency Regulation«) sistemskemu operaterju vsako uro posredovati podatke o količinah ponudb na izravnalnem trgu in podatke o količinah in cenah sklenjenih poslov na izravnalnem trgu. Poleg podatkov o izravnalnem trgu Borzen sistemskemu operaterju mesečno posreduje tudi cene za odstopanja. Posredovani podatki so objavljeni na evropski platformi »ENTSO-E Transparency Platform« z namenom večje preglednosti evropskega energetskega trga. V letu 2018 smo izvedli določene prilagoditve zaradi sprememb na viru podatkov.

ELEKTRONSKI DOSTOP DO EVIDENCE BILANČNE SHEME

Borzen ima za potrebe Agencije za energijo vzpostavljen elektronski dostop do evidence bilančne sheme z uporabo spletnih storitev. Ta dostop Agenciji za energijo omogoča avtomatizirano kontrolo podatkov članov bilančne sheme, ki jih ti posredujejo ob registraciji udeležencev trga v okviru Uredbe REMIT. V letu 2018 je izmenjava potekala nemoteno in je omogočila preverjanje udeležencev trga v okviru registracije pri Agenciji za energijo. V prihodnje želimo v ta dostop integrirati tudi informacijo o statusu dobavitelja, kar že objavljamo na korporativni spletni strani.

POSREDOVANJE PODATKOV IZRAVNALNEGA TRGA AGENCIJI ZA ENERGIJO

Borzen je za potrebe Agencije za energijo v letu 2018 vzpostavil sistem za posredovanje podatkov izravnalnega trga regulatorju. Sistem deluje po principih in standardih ter zapisih Uredbe REMIT in bo omogočil regulatorju vzpostavitev popolne evidence trga (ponudbe, posli), saj ostale podatke Agencija za energijo že prejema od ACER. Sistem je trenutno v fazi testiranja z Agencijo za energijo.

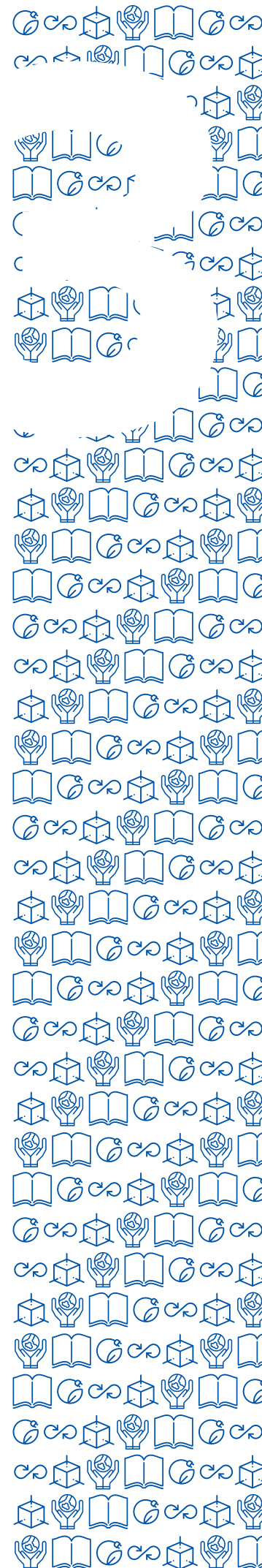
OBJAVA DODATNIH PODATKOV O DELOVANJU TRGA NA KORPORATIVNI SPLETNI STRANI

Borzen na spletni strani redno objavlja različne podatke, kot to narekuje zakonodaja. Istočasno pa poleg tega, z namenom večje preglednosti na trgu z elektriko, objavlja tudi dodatne podatke, denimo o preostalem diagramu. Preostali diagram distribucijskega območja se v vsakem obračunskem intervalu izračuna tako, da se od celotne energije, ki jo prejme to območje (iz prenosnega omrežja, sosednjih območij distribucijskega omrežja oziroma proizvodnih prevzemno predajnih mest), odšteje vrednost ocenjenih izgub v tem območju ter realizirani odjem vseh odjemalcev z registracijskimi meritvami, katerih registracijski interval je krajši ali enak obračunskemu intervalu. Podatki olajšujejo delovanje na trgu predvsem novim subjektom in pomenijo dodatno aktivnost Borzena v smeri zbiranja, analize in objave podatkov zaradi zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Poleg navedenih podatkov Borzen objavlja tudi seznam dobaviteljev, tj. članov bilančne sheme s fizičnimi prevzemno-predajnimi mesti bodisi na odjemu bodisi proizvodnji. Po ukinitvi licenc z Energetskim zakonom EZ-1, kot že omenjeno, namreč ni več uradnega javnega seznama, kdo so dobavitelji na trgu.

Družba redno objavlja tudi podrobnejše podatke vezane na bilančni obračun (stroški izravnave, količine izravnave, odstopanja bilančnih skupin v slovenskem regulacijskem območju), vključno z zgodovino vse od leta 2007. Prav tako se izvajajo aktivnosti za avtomatizacijo objav ter dodatno širitev nabora podatkov, ki so oziroma bodo na voljo tržnim udeležencem. Vsi sklopi podatkov, ki so na voljo, se posodablja na mesečni ravni.

Družba objavlja tudi indeks cen sklenjenih poslov na izravnalnem trgu ter članom trga in ostali zainteresirani javnosti omogoča vpogled v prijavo napovedi skupne količine proizvodnje in odjema elektrike na območju Republike Slovenije za dan vnaprej.

V prihodnosti želi Borzen obseg objavljenih podatkov še razširiti, s tem pa prispevati k večji transparentnosti na trgu z elektriko, kar je predvideno tudi v novih Pravilih za delovanje trga z elektriko. Dejanska realizacija se pričakuje najkasneje s produkcijsko uvedbo nove aplikacije za bilančni obračun oziroma portala operaterja trga.

3. CENTER ZA PODPORE

3.1 SISTEM PODPOR

Center za podpore je skladno z Energetskim zakonom operativni izvajalec podporne sheme za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije. Podporne sheme so instrument državne pomoči (subvencij), potrjen s strani Evropske unije, ki z višjimi odkupnimi cenami omogoča realizacijo investicij v obnovljive vire energije (OVE) in visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTE), potrebnih za doseg državnih ciljev glede deleža uporabe obnovljivih virov v končni porabi energije. Energetski zakon EZ-1 za vstopne naprav, ki ne ustrezajo določilom 535. člena (priklop pred 22. septembrom 2014), predvideva razpis. Konec leta 2016 je Agencija za energijo prvi tak razpis za nove vstopne tudi objavila. Ponoven razpis enakega finančnega obsega (10 mio EUR letnih izplačil podpore) je Agencija objavila v septembru 2017. Sledila sta še razpisa februarja 2018 in decembra 2018.

VRSTE PODPOR

SPTE enote z močjo manjšo od 500 kW ter OVE enote z močjo manjšo od 500 kW lahko izbirajo med dvema vrstama podpor, in sicer zagotovljeni odkup in obratovalna podpora. Večje enote lahko prejemajo le obratovalno podporo in torej nimajo možnosti zagotovljenega odkupa. Za SPTE enote je podpora omejena do starosti naprave 10 let, za OVE naprave pa je meja 15 let.

3.2 PODPORNNA SCHEMA ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN SOPROIZVODNJE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE

3.2.1 ELEKTRARNE V SISTEMU PODPOR

V podporni shemi je bilo konec leta 2018 **3.859 elektrarn** s skupno nazivno močjo **412 MW**, kar predstavlja približno 12 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji.

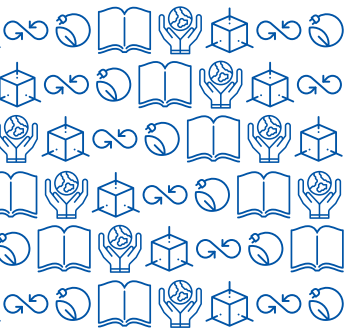
ZAGOTOVLJENI ODKUP ELEKTRIČNE ENERGIJE

Pri zagotovljenem odkupu center za podpore prevzema električno energijo in jo plačuje po ceni, ki je določena v odločbi. Naprava je uvrščena v posebno bilančno skupino oziroma podskupino, ki jo oblikuje center za podpore (Eko skupina). Napravam, ki imajo to vrsto podpore, center za podpore ureja izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo (tj. kritje »odstopanj«).

OBRATOVALNA PODPORA (ALI »FINANČNA POMOČ ZA TEKOČE POSLOVANJE«)

Pri obratovalni podpori center za podpore ne prevzema in ne plačuje električne energije, temveč na podlagi proizvedenih neto količin električne energije le izplačuje obratovalno podporo, ki je namenjena temu, da proizvodni enoti nadomesti razliko med proizvodnimi stroški in tržno ceno, ki jo enota iztrži na prostem trgu. Proizvodne enote, ki prejemajo ta tip podpore, si morajo same urediti izravnavo razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo in bilančno pripadnost oziroma jim to uredi dobavitelj, s katerim imajo sklenjeno odprto pogodbo za prodajo električne energije.

Delež enot, ki v okviru podporne sheme samostojno prodajajo električno energijo na trgu (in torej prejemajo podporo v obliki obratovalne podpore), je na podobni ravni kot zadnja leta; ostaja na 70 odstotkih vseh enot, ki pridobivajo podporo.

Tip naprave	Moč v kW	Število
Bioplinke elektrarne	25.716	27
Drugo	1.035	2
Elektrarne na lesno biomaso	22.876	42
Hidroelektrarne	23.159	93
Sončne elektrarne	257.392	3.301
SPTe na fosilna goriva	78.970	388
Vetrne elektrarne	3.234	6
SKUPAJ	412.380	3.859

Tabela 17: Elektrarne v novem sistemu podpor (stanje na dan 31. 12. 2018)¹

3.2.2 IZPLAČILA PODPOR

Proizvodnja in izplačila podporne sheme so se v letu 2018 spustila (nadaljevanje padca od leta 2015), kar je predvsem posledica prenehanja prejemanja podpore za nekatere večje enote, ter hkrati manjša intenzivnost vstopov enot v novo podporno shemo z bistveno nižjimi višinami podpor. Intenziteta padca proizvodnje in izplačil pa je v večji meri odvisna tudi od vremenskih razmer. Leto 2018 je bilo tako v primerjavi z letom 2017 hidrološko bolj ugodno in v povprečju manj obsevano s soncem, kar pomeni manjši vpliv relativno dražjega vira – sončnih elektrarn. Iz primerjave

izplačil in proizvedene električne energije v podporni shemi izhaja, da je bila proizvodnja električne energije v letu 2018 za odstotek nižja glede na proizvodnjo v letu 2017, ob tem pa je bilo za 6 odstotkov manj izplačil.

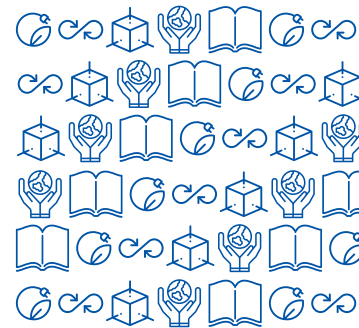
Količinsko predstavlja proizvodnja, ki je deležna ene od oblik podpor, slabih 7 odstotkov slovenske letne porabe². V zadnjih letih se je ta delež zaradi rasti porabe in stagnacije proizvodnje v shemi nekoliko znižal.

Leto	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Količina električne energije (v GWh)	937,9	944,9	1.003,5	980,8	905,9	802,9	654	943,3	995,5	934,2
Izplačila podpor po pogodbah (v mio EUR, brez DDV)	135,1	143,5	146,2	147,1	130,8	118,5	89,8	69,5	48,6	22,7
Povprečna podpora (v EUR/MWh)	144,06	151,89	145,6	149,97	144,42	147,61	137,28	73,69	48,81	24,3

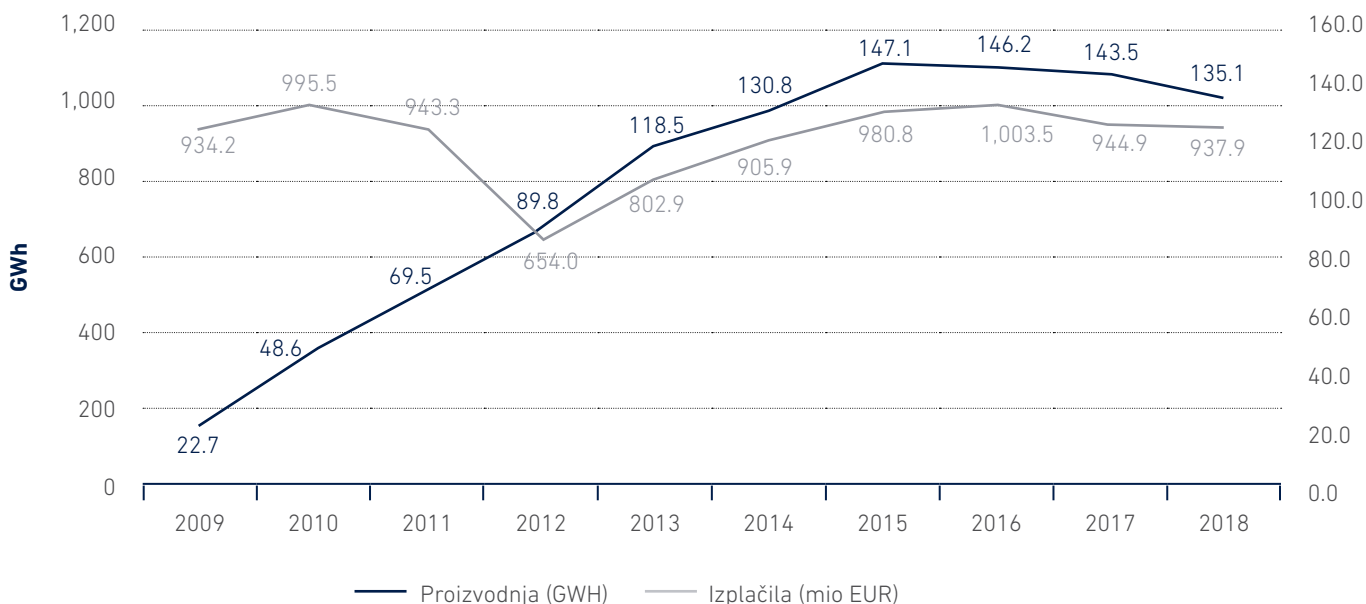
Tabela 18: Izplačila podpor v letih 2009 do 2018¹

¹ Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju pride do odstopanja.

² Po podatkih SURS (Končna poraba električne energije v Sloveniji, Končna poraba – skupaj, leto 2017; podatka za 2018 še ni) je končna poraba v letu 2017 znašala 13.622 GWh.

Proizvodnja in izplačila podpor po letih

Slika 14: Proizvodnja (zelena krivulja, GWh) in izplačila (modra krivulja, EUR brez DDV) po letih (2009-2018)

Po deležu proizvedene električne energije izstopajo SPTEnote na fosilno gorivo (34 odstotkov) in sončne elektrarne (27 odstotkov). Slednje so prejele tudi slabo polovico (46 odstotkov) vseh izplačil v letu 2018.

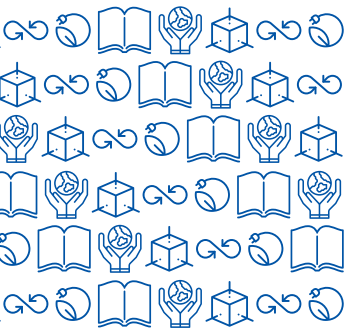
Tip naprave	Proizvedena električna energija (GWh)	Podpora (v mio EUR brez DDV)	Delež energije(%)	Delež podpore (%)
Bioplinarne	112,3	15,0	11,97%	11,10%
Sončne elektrarne	249,6	62,8	26,61%	46,49%
Drugo	6,3	1,7	0,67%	1,24%
Vetrne elektrarne	6,0	0,4	0,64%	0,27%
Hidroelektrarne	118,3	6,9	12,62%	5,09%
Elektrarne na lesno biomaso	125,0	19,6	13,32%	14,51%
SPTEna fosilna goriva	320,5	28,8	34,17%	21,30%
SKUPAJ	937,90	135,12	1	1

Tabela 19: Podpore v letu 2018¹

V primerjavi z letom 2017 ne beležimo bistvenih sprememb glede deležev proizvodnje in izplačil. Omeniti velja manjše razlike v deležih proizvodnje, ki pa so posledica različnih vremenskih razmer, ki vplivajo tako na proizvodnjo posamezne naprave kot tudi na agregatno proizvodnjo določenega tipa naprave.

Izplačila podpor v letu 2018 so se zmanjšala glede na prejšnji dve leti iz več razlogov. Glavni razlog je izpad enot iz podporne sheme (razlog je konec prejemanja podpore – izpadle tudi večje enote), medtem ko so vremenske razmere v letu 2018 glede na 2017 prav tako delovale v prid zmanjšanju izplačil (relativno manjša proizvodnja dražjega vira zaradi relativno manjše sončne obsevanosti).

⁴ Podatki za leto 2018 so na dan 6. 3. 2019.

Tip naprave	Delež podpore 2018	Delež podpore 2017	Razlika podpore (%t)	Delež energije 2018	Delež energije 2017	Razlika energije (%t)
Bioplinarne	11,10%	11,65%	-0,55%	11,97%	13,43%	-1,46%
Sončne elektrarne	46,49%	49,42%	-2,93%	26,61%	29,53%	-2,93%
Drugo	1,24%	0,92%	0,31%	0,67%	0,53%	0,14%
Vetrne elektrarne	0,27%	0,25%	0,03%	0,64%	0,60%	0,04%
Hidroelektrarne	5,09%	4,20%	0,90%	12,62%	10,90%	1,71%
Elektrarne na lesno biomaso	14,51%	13,25%	1,26%	13,32%	13,73%	-0,41%
SPTe na fosilna goriva	21,30%	20,32%	0,98%	34,17%	31,27%	2,90%

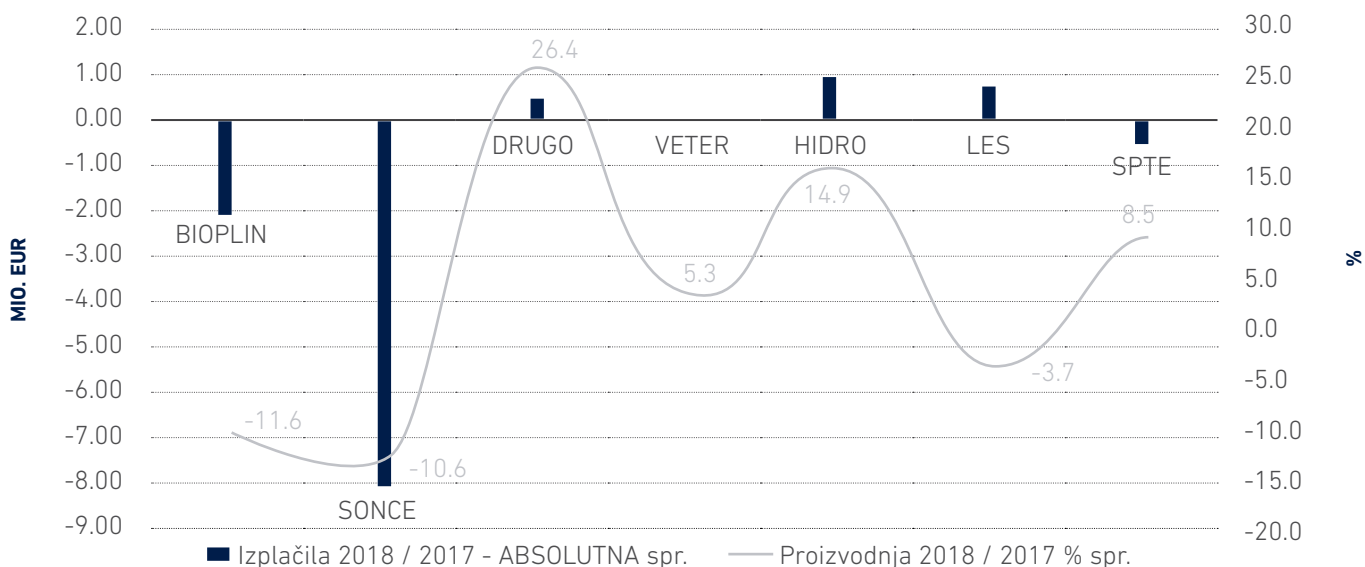
* Vsak posamezen delež v tabeli je zaokrožen na dve decimalki, zato lahko pri seštevanju deležev pride do odstopanja.
Tabela 20: Primerjava izplačil po tipu med leti 2018 in 2017

Kot del celovite kontrole izplačil sheme centra za podpore, ki jo redno izvajamo, smo že v letu 2014 dodatno uvedli sistematično spremljanje vremenskih indeksov glede na predhodna obdobja in dolgoletna povprečja. Spremljajo se naslednji parametri: temperatura, sončno obsevanje, padavine in hidrologija. Podatki se črpajo iz baz Agencije Republike Slovenije za okolje. Pri pripravi napovedi se upošteva več scenarijev, tudi na podlagi realizacije elektrarn določene skupine. Poleg mesečnih pregledov trendov izplačil vzorca naprav s t. i. meritvami D-1 (meritve za dan nazaj) in rednih finančnih pregledov ter rekalkulacij je to dodaten kamenček v mozaiku sistematičnega spremljanja izplačil centra za podpore.

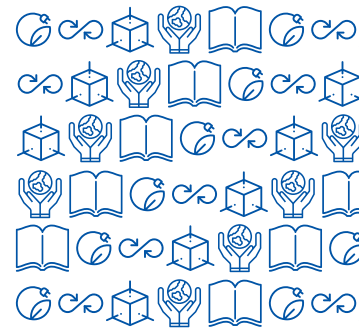
Dejanska primerjava proizvodnje in izplačil v letih 2018 in 2017 pa je najbolj razvidna iz spodnjega grafa, kjer je opazna absolutna razlika v izplačilih med letoma in hkrati rela-

tivna sprememba proizvodnje v 2018 glede na 2017. Iz slike je razvidno, da je proizvodnja po posameznem tipu v letu 2018 zanihala. Zaradi vremenskih razmer je opaziti manjšo proizvodnjo elektrike pri sončnih elektrarnah (-10,6 odstotka glede na leto 2017) in bioplinarnah (-11,6 odstotka); nasprotno pa se je proizvodnja povečala pri ostalih skupinah (SPTe na fosilna goriva 8,5 odstotka glede na leto 2017, hidroelektrarne 14,9 odstotkov, vetrne elektrarne 5,3 odstotka).

Izplačane podpore in proizvodnja so v letu 2018 dosegla nižjo raven od napovedanega, kar je posledica nižje proizvodnje relativno »dražjega« vira, tj. sončnih elektrarn. Na dodatno krčenje izplačil pa so vplivali tudi izstopi iz sheme. Glavni protiteži, ki bi spodbujali večja izplačila na letni ravni - novi vstopi enot (majhno št. novih vstopov) in proizvodnja hidroelektrarn (ugodne hidrološke razmere) - pa sta imeli manjši vpliv na proizvodnjo in izplačila.

Slika 15: Primerjava izplačil in proizvodnje med letoma 2018 in 2017

3.3 FINANČNI PODATKI CENTRA ZA PODPORE

Vplačila prispevkov za zagotavljanje podpor se zbirajo na posebnem računu centra za podpore in se uporabljajo za zagotavljanje podpor, delovanje centra za podpore in druge z zakonom določene namene.

V spodnji tabeli so prikazani prihodki in odhodki centra za podpore za leto 2018, in sicer realizirane vrednosti v letu 2017 v primerjavi z realiziranimi vrednostmi v letu 2018 (na dan 28. 2. 2019).

v EUR brez DDV

	Postavka	Realizacija 2017	Realizacija 2018
A	Začetno stanje	45.790.480	86.244.678
1	PRIHODKI	184.567.176	187.100.089
a	Prispevek OVE+SPTTE	178.540.388	180.462.278
b	Prispevek DVE	1	0
c	CP - prodaja EE	6.015.947	6.604.444
d	Zamudne obresti	10.840	33.366
2	ODHODKI	144.112.978	135.706.982
a	Podpore OVE+SPTTE	143.521.978	135.115.982
b	Podpore DVE	0	0
c	Delovanje CP	591.000	591.000
d	CP - nakup EE	0	0
3	SKUPAJ (1-2)	40.454.198	51.393.106
4	SKUPAJ (A+3)	86.244.678	137.637.785

Tabela 21: Pregled prihodkov in odhodkov centra za podpore v letu 2017 in 2018

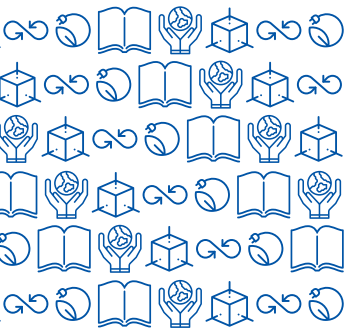
Iz tabele je razvidno, da je center za podpore v letu 2018 zbral 180,46 mio EUR neto prispevka OVE in SPTTE. V prispevku OVE in SPTTE so zajeta tudi sredstva iz prispevka za končne odjemalce daljinske toplote in kupce fosilnih goriv, in sicer v višini 36,77 mio EUR neto.

V prihodkih centra za podpore se izkazujejo tudi prejeta sredstva od prodaje električne energije Eko bilančne skupine, ki je bila v letu 2018 prodana posredno na način, da je center za podpore Eko bilančno skupino prenesel v bilančno skupino drugega člana bilančne sheme. Med prihodki centra za podpore so v realizaciji leta 2018 zajete tudi obračunane zamudne obresti. V letu 2018 smo

s strani Agencije za energijo prejeli večje število obvestil o ugotovljenih kršitvah upravičencev do podpore. Iz tega naslova so zamudne obresti v višini 33.336 EUR, ki so jih bili upravičenci dolžni vrniti centru za podpore skupaj z neupravičeno prejetjo podporo.

Višina izplačil podpor OVE in SPTTE za leto 2018 je znašala 135,12 mio EUR neto. Prispevek za delovanje centra za podpore je v letu 2018 znašal 591.000 EUR neto in je nespremenjen od leta 2009.

Po izplačilu podpor za leto 2018 center za podpore izkazuje presežek sredstev v višini 137,64 mio EUR.

3.3.1 FINANCIRANJE PODPORNE SCHEME IN PRISPEVKI

Podporno shemo financirajo vsi odjemalci električne energije, ki se jim skladno z zakonodajo obračunava prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov.

Prispevek se obračunava mesečno na enoto obračunske moči, in sicer kot posebna postavka na računu za uporabo omrežja. Gre za ločen prispevek, ki ni del cene za uporabo omrežja.

Od junija 2014 dalje so zavezanci za obračunavanje in nakazovanje prispevkov tudi dobavitelji fosilnih goriv in daljinske toplote, ki prispevek obračunajo končnim odjemalcem. Za namen poročanja in obračunavanja tega prispevka je Borzen vzpostavil spletni portal (<http://prispevek.borzen.si>), ki omogoča pripravo vloge za registracijo v register zavezancev in enostavno poročanje o višini obračunanih prispevkov končnim odjemalcem.

3.4 UPRAVLJANJE Z ENERGIJO BILANČNE SKUPINE CENTRA ZA PODPORE

V bilančno skupino centra za podpore, v t. i. Eko skupino, so uvrščene elektrarne, ki elektriko prodajajo preko centra za podpore. To so elektrarne, ki so uvrščene v podporno shemo z vrsto podpore zagotovljeni odkup. V Eko skupino bi bile vključene tudi enote, ki bi imele sklenjeno Eko pogodbo ali pogodbo PE-CP, tj. pogodbo o prodaji elektrike preko centra za podpore. V letu 2018 ni bilo sklenjene nobene izmed omenjenih vrst pogodb.

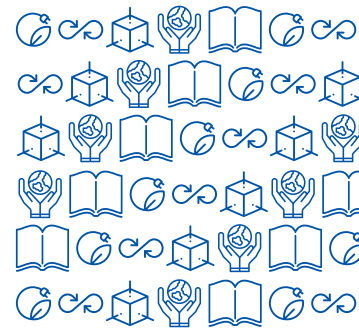
Glede na stanje konec leta 2017 se je število elektrarn v Eko skupini v letu 2018 zmanjšalo za 41 enot, in sicer na 1.129 enot. Skupna nazivna moč se je v istem obdobju zmanjšala za dobrih 12 odstotkov in je konec leta znašala 81,7 MW.

Navkljub dejstvu, da je Agencija za energijo v decembru 2018 objavila že četrti javni poziv k prijavi projektov

proizvodnih naprav za proizvodnjo elektrike iz OVE in v SPTE, sta do konca leta 2018 v Eko skupino vstopili le dve proizvodni napravi, obe manjši od 10 kW priključne moči. Dinamiko sprememb v sestavi Eko skupine so večinoma povzročale menjave vrste podpor, izstopi iz sistema podpor zaradi starosti naprav, odvzemi podpore zaradi izteka deklaracije ter menjave lastništva. Ob nastopu slednjih namreč Agencija za energijo predhodnim lastnikom najprej z odločbo odvzame podporo, nato pa novemu lastniku izda novo odločbo. V vmesnem obdobju (od odvzeta podpore do prejema nove odločbe) navadno taka elektrarna ni upravičena do podpore in posledično tudi ni uvrščena v Eko skupino. Agencija za energijo enako ravna tudi v primeru izteka deklaracije, če je upravičenec pravočasno ne podaljša. Upravičencu se tudi v tem primeru odvzame podpora, vse dokler deklaracija naprave ter naknadna odločba o dodelitvi podpore nista ustrezno urejeni.

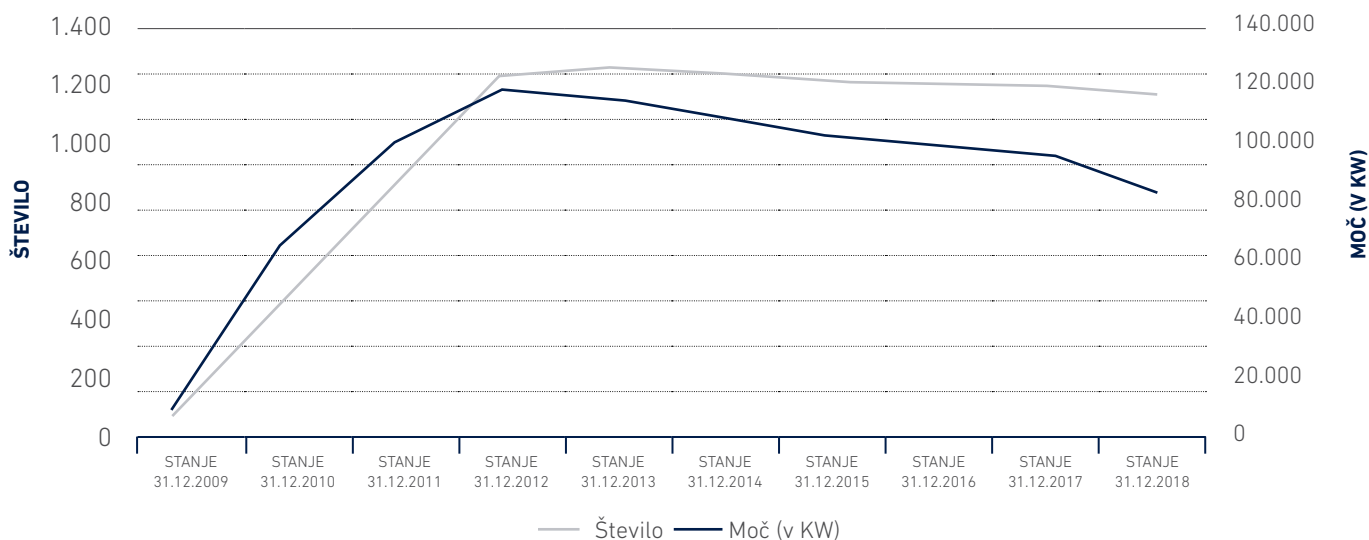
Tip elektrarne	Stanje 31. 12. 2014	Stanje 31. 12. 2015	Stanje 31. 12. 2016	Stanje 31. 12. 2017	Stanje 31. 12. 2018
Sonce	1.111	1.092	1.094	1.084	1.048
Hidro energija	27	25	21	16	16
SPTE	60	60	58	57	54
Bioplin	10	9	7	7	6
Veter	5	5	5	5	4
Odlagališčni plin	1	0	0	0	0
Plin iz blata čistilnih naprav	1	1	1	1	1
SKUPAJ	1.215	1.192	1.186	1.170	1.129

Tabela 22: Število elektrarn v Eko skupini od leta 2014 do leta 2018

Tip elektrarne	Stanje 31. 12. 2014	Stanje 31. 12. 2015	Stanje 31. 12. 2016	Stanje 31. 12. 2017	Stanje 31. 12. 2018
Sonce	81.403	78.222	78.312	75.614	66.468
Hidro energija	6.309	6.104	5.289	4.555	4.555
SPE	7.043	6.682	6.420	6.370	4.795
Bioplin	9.182	8.197	6.199	6.199	5.385
Veter	73	73	73	73,4	24
Odlagališčni plin	2.702	0	0	0	0
Plin iz blata čistilnih naprav	518	518	518	518	518
SKUPAJ	107.230	99.796	96.811	93.330	81.744

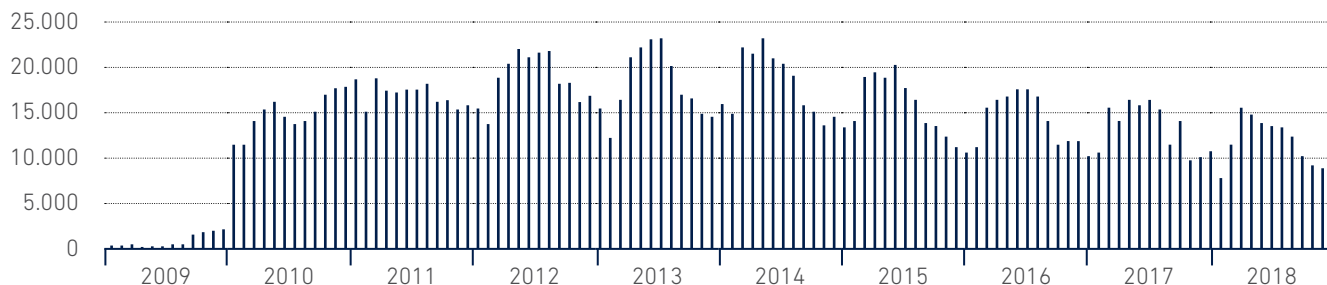
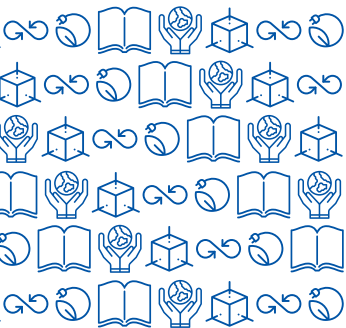
Tabela 23: Vsota nazivnih moči elektrarn (v kW) v Eko skupini od leta 2014 do leta 2018

Slika 16: Pregled gibanja skupnega števila in moči proizvodnih naprav v Eko skupino

Zgoraj predstavljeno nadaljevanje trenda zmanjševanja števila in skupne nazivne moči enot vključenih v Eko skupino ni bistveno vplivalo na sestavo in deleže zastopnosti posameznih tehnologij v primerjavi s predhodnimi leti. Iz spodnjega diagrama, ki prikazuje vsoto mesečne proizvodnje elektrike bilančne skupine centra za podporo od 2009 do 2018, je razvidna izrazito višja proizvodnja v koledarskih mesecih z ugodnejšimi pogoji za obratova-

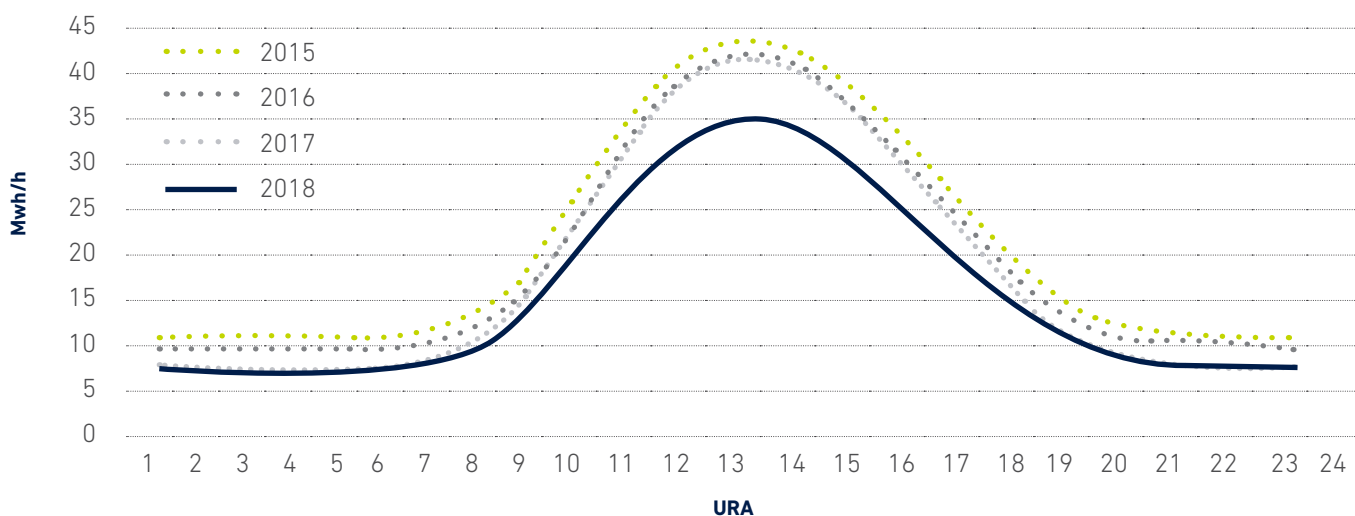
nje sončnih elektrarn. Slednje je seveda povsem pričakovano, saj delež sončnih elektrarn še vedno predstavlja več kot 90 odstotkov glede na število vseh elektrarn ter več kot 80 odstotkov glede na nazivno moč enot vključenih v Eko skupino.

Slika 17: Mesečna realizacija Eko skupine v letih 2009 do 2018 [v MWh]

Pričujoči diagram nakazuje tudi postopno zmanjšanje skupne proizvodnje iz Eko skupine. V letu 2018 so bili pogoji za proizvodnjo iz sončnih naprav ter hidrološki pogoji, ki vplivajo na proizvodnjo v malih hidroelektrarnah, v primerjavi z letom 2017, tako na segmentu hidrologije (gledano po količini padavin) kot tudi na segmentu sončnega obsevanja, slabši. Povprečne temperature so bile primerljive s

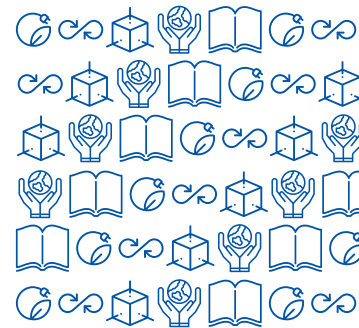
predhodnim letom, kar je posledično pomenilo podoben obseg proizvodnje iz SPTE. Kot prikazuje spodnji diagram, na katerem je prikazana povprečna urna proizvodnja v preteklih letih, je bilo v letu 2018 sicer manj elektrike proizvedene v vseh urnih intervalih, izrazito manjša pa je bil proizvodnja v urah, ko proizvajajo sončne enote.

Slika 18: Povprečni dnevni profil (primerjava 2018 glede na leta 2015-2017)

Zavoljo zagotavljanja čim višje mere preglednosti pri izvajanju storitve RRM - REMIT je bilo ob pridobitvi vloge RRM odločeno, da se prodajo elektrike iz Eko skupine začne izvajati na posreden način. Skladno s Pravili za delovanje centra za podpore to pomeni prodajo oziroma prenos celotne Eko skupine v bilančno skupino člana bilančne sheme, ki za proizvedeno elektriko ponudi najboljše pogoje odkupa. Na dražbi, ki je bila izvedena v novembru 2017, je bila za elektriko, proizvedeno v letu 2018, dosežena enotna odkupna cena 47,33 EUR/MWh, v kateri so vključeni tudi stroški izravnave med napovedano in realizirano proizvodnjo. V letu 2018 je bilo od prodane elektrike iz Eko skupine zbranih 6,60 mio EUR.

V novembru 2018 je center za podpore izvedel dražbo za prenos Eko skupine v letu 2019. Dosežena je bila cena 58,88 EUR/MWh, ki je bila glede na takratne razmere na termiskem trgu ugodna.

Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SKUPAJ [MWh]	9.908	176.902	201.482	212.840	201.955	202.499	181.083	169.427	157.295	139.543
Prodaja na dražbah/prenos Eko skupine [MWh]	0	86.148	157.680	121.068	61.320	52.560	52.560	169.427	157.295	139.543
Prodaja na BSP [MWh]	0	34.962	35.533	82.493	142.521	151.656	122.107	0	0	0
Odstopanja [MWh]****	9.908	55.792	8.106	9.135	-1.902	-1.815	6.418	8.464	8.582	-3.216
Poračun odstopanj*	0	0	163	144	16	98	-2	1	-39	n.p.
SKUPAJ (V MIO EUR)**	0,5	5,2	10,5	11,6	9,4	8,7	7,6	7,0	6,0	6,6
KONČNA DOSEŽENA CENA (UPOŠTEVAJOČ Odstopanja, EUR/MWh****)	46,02	41,36	52,02	54,96	45,67	42,42	41,80	41,13	38,25	47,33
Dosežena cena na dražbi (EUR/MWh***)	n.p.	40,27	51,15	58,53	51,02	44,32	43,50	41,13	38,25	47,33
Tehtana cena prodaje na BSP (EUR /MWh**)	n.p.	49,38	63,42	54,29	43,90	41,00	43,33	0,00	0,00	0,00
BSP MAX (EUR /MWh***)	n.p.	117,02	165,01	224,00	123,14	145,03	143,02	104,96	199,00	141,25
BSP MIN (EUR /MWh***)	n.p.	4,76	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,01	-42,93	-76,01

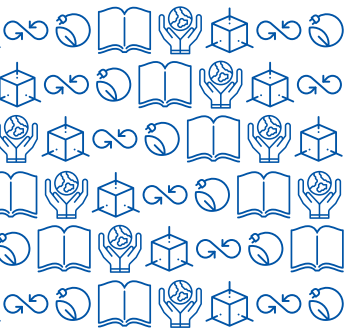
*Vrednosti so upoštevane v bilančnem letu, v katerem so nastale (in ne tistem, v katerem so bile finančno realizirane).

**Zaokroženo na eno decimalno mesto.

***Zaokroženo na dve decimalni mesti.

****Od leta 2016, ko se energijo iz Eko skupine prodaja posredno, je za odstopanja odgovorna bilančna skupina, v katero je prenesena Eko skupina na podlagi dražbe.

Tabela 24: Prodaja elektrike iz Eko skupine za obdobje od leta 2009 do 2018

3.5 DRUGE DEJAVNOSTI CENTRA ZA PODPORE

3.5.1 REGISTER POTRDIL O IZVORU

Potrdila o izvoru so elektronski zapisi, ki predstavljajo dokaz, da je bila v določenem proizvodnem objektu v določenem obdobju proizvedena določena količina elektrike, na način, kot ga določa potrdilo o izvoru elektrike.

Register potrdil o izvoru je računalniška podpora sistemu izdajanja potrdil o izvoru elektrike. Uporabnikom na pregleden in enostaven način preko svetovnega spleta omogoča izdajo, prenos in unovčenje potrdil o izvoru. Različni sezname, ki so podprti v registru potrdil o izvoru, omogočajo uporabniku stalen pregled nad njegovimi računi, podatke pa lahko tudi izvaža ter poljubno obdeluje v za to namenjenih programskih orodjih.

Z Energetskim zakonom je določeno, da je za izdajanje potrdil o izvoru za celotno Slovenijo odgovorna Agencija za energijo. Borzen je v vlogi centra za podpore, skladno z zakonom, zadolžen za vzdrževanje skupne aplikacijske podpore za registre, ki so potrebni za izvajanje sistema podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, kar vključuje tudi Register potrdil o izvoru.

V sodelovanju z Agencijo za energijo je tako Borzen vzpostavil Register potrdil o izvoru, ki je nadgradnja centralne podatkovne baze potrdil o izvoru. Borzen ima vlogo skrbnika aplikacije, medtem ko je izdajatelj potrdil o izvoru Agencija za energijo.

Na dan 31. december 2018 je bilo v Registru potrdil o izvoru **1.408 uporabnikov**: poleg administratorskega računa (Borzen), računa izdajatelja Potrdil o izvoru (Agencije za energijo), računa centra za podpore ter 6 računov sistemskih operaterjev, še 15 trgovskih računov ter 1.385 računov proizvajalcev. Registriranih je bilo **2.002 proizvodnih enot** s skupno nazivno močjo **1.381.531 kW**.

V letu 2018 je bilo izdanih za 4.904.011 MWh potrdil o izvoru, kar je 17 odstotkov več kot v letu 2017. Med računi uporabnikov je bilo prenesenih 6.901.132 MWh, kar je za 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, medtem ko je bilo razveljavitev za 24 odstotkov manj kot leto poprej.

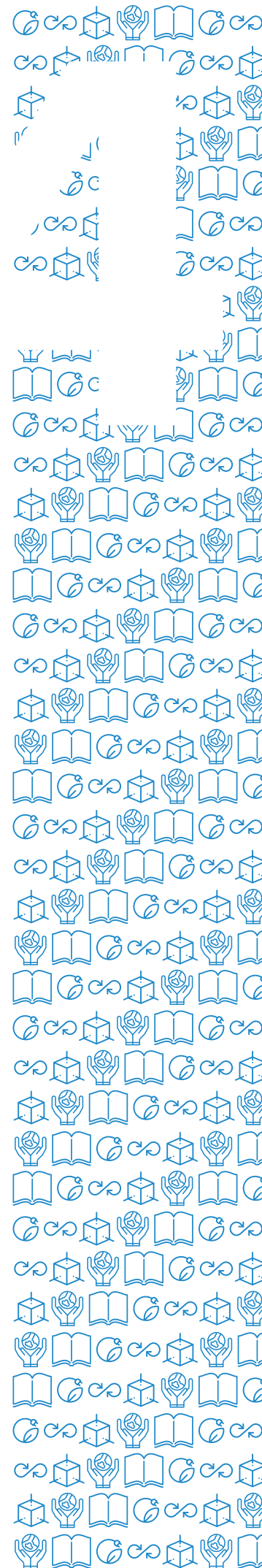
V letu 2018 so se izvajale tudi mednarodne transakcije. Uvoz preko AIB-HUB¹ v slovenski register je znašal 631.971 MWh, medtem ko je slovenski izvoz certifikatov preko AIB HUB znašal 4.077.609 MWh, kar je za 50 odstotkov več kot v lanskem letu.

Vir energije	Izdano	Razveljavljeno	Uvoženo	Izvoženo	Prenešeno
Obnovljiv	65.742.000	74.071.000	/	13.657.000	64.002.000
Obnovljiv/trden/lesni	111.282.000	111.282.000	/	/	64.380.000
Obnovljiv/plinast	14.208.000	14.367.000	/	19.898.000	14.208.000
Obnovljiv/plinast/odlagališčni plin	258.000	258.000	/	/	258.000
Obnovljiv/plinast/odlagališčni plin/plin iz čistilnih naprav	486.000	486.000	/	/	486.000
Obnovljiv/plinast/plin iz kmetijstva/energetske rastline	619.000	619.000	/	/	619.000
Obnovljiv/toplotni/solarni	4.182.000	4.202.000	/	/	4.202.000
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/veter	/	3.577.000	3.577.000	/	/
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/hidro in morski	4.589.893.000	1.801.240.000	628.394.000	4.044.054.000	6.672.925.000
Fosilni/plinasti/zemeljski plin	117.341.000	117.341.000	/	/	80.052.000
SKUPAJ	4.904.011.000	2.127.443.000	631.971.000	4.077.609.000	6.901.132.000

Tabela 25: Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2018 (v kWh)

Podatki v tabeli vključujejo izdaje in razveljavitve vseh obstoječih tipov potrdil o izvoru (nacionalni PoI, EECS RECS, EECS PoI) ter vse obstoječe oblike prenosov (tj. prenose med računi znotraj registra in transakcije preko AIB HUB).

¹ AIB HUB je poseben register oziroma vmesnik, ki ga upravlja Združenje potrdil o izvoru AIB (ang. »Association of Issuing Bodies«) in ki omogoča mednarodne prenose med registri.

4. STORITEV POROČANJA RRM - REMIT

Borzen je za udeležence trga z elektriko in plinom v mesecu oktobru 2015 pričel izvajati storitev (t.i. storitev poročanja RRM - REMIT) poročanja podatkov o energetskih veleprodajnih poslih skladno z Uredbo o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (ang. »Regulation on Energy Market Integrity and Transparency«, krajše: REMIT). Izhajajoč iz omenjene Uredbe morajo namreč vsi udeleženci, ki sklepajo posle na debelo na trgu z električno energijo ali plinom – tako na organiziranem trgu kot tudi bilateralno ali na trgih OTC (»over the counter«) – poročati podatke o energetskih veleprodajnih poslih Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER).

Na osnovni podlagi, ki jo daje Energetski zakon, razširjen z določbami Uredbe o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije, je Borzen storitev poročanja RRM - REMIT pričel izvajati po opravljeni registraciji pri državni Agenciji za energijo ter po pridobitvi statusa RRM (ang. »Registered Reporting Mechanism«) s strani ACER-ja. Prav status RRM, ki ga je Borzenu zaupal ACER in ga lahko pridobijo le pravne osebe, ki zadostijo strogim pogojem ACER, namreč omogoča izvajanje storitev poročanja za tretje osebe.

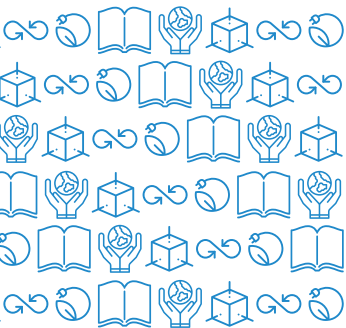
V okviru storitve poročanja RRM - REMIT Borzen na dnevnem nivoju preko spletne aplikacije izvaja poročanje o transakcijah na veleprodajnem trgu (o elementih sklenjenih poslov in naročilih za trgovanje) v imenu posameznih tržnih udeležencev ACER-ju. Prav tako pa v okviru storitve poročanja RRM - REMIT Borzen izvaja pripravo in posredovanje podat-

kov o sklenjenih poslih in oddanih naročilih na energetske borze BSP drugim RRM-jem.

V letu 2018 je Borzen poseben poudarek namenil izdelavi sistema celostnega pristopa k potencialnim in obstoječim strankam in nudenju kakovostne storitve na najvišjem varnostnem nivoju z ustrezno uporabniško izkušnjo preko aplikacije za REMIT poročanje. Leto je bilo zaznamovano z različnimi aktivnostmi, ki so bile namenjene uporabnikom tako na področju prenosa znanj in svetovanja kot tudi optimiziranju uporabniške storitve z namenom dosega najvišjega kakovostnega nivoja. V letu 2018 smo izvedli tudi prvo analizo zadovoljstva RRM - REMIT uporabnikov, kjer rezultati kažejo visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov s storitvijo, saj je zelo zadovoljnih oziroma zadovoljnih preko 85 % uporabnikov.

Konec leta 2018 je izvajanje storitve poročanja RRM poročanja Borzenu zaupalo preko 50 strank, večina iz tujine. Število strank lahko pripišemo dejstvu, da se je Borzen že v preteklih letih dokazal kot zanesljiv partner in tako uspel pridobiti veliko število strank tudi za drugo fazo poročanja.

Borzen trgu ponuja storitev s številnimi sinergijskimi učinki, ki stopajo z roko v roki z znanjem in izkušnjami, ki jih poseduje Borzen, ter vlogo, ki mu je bila dana s strani zakonodajalca na področju zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Na ta način slovenski operater trga z elektriko zagotavlja sistemsko urejen, transparenten, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z elektriko ter njegovo nadaljnjo integracijo v notranji evropski trg.

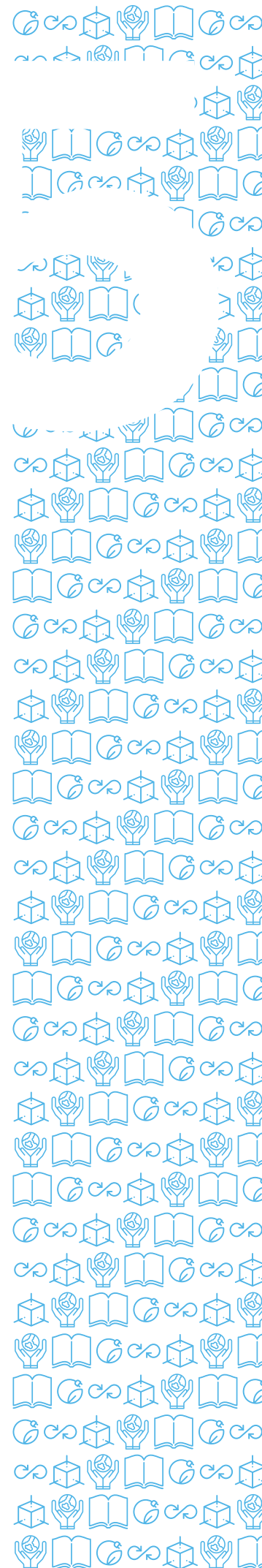

ZGRADITI VZDRŽLJIVO INFRASTRUKTURO, SPODBUJATI VKLJUČUJOČO IN TRAJNOSTNO INDUSTRIALIZACIJO TER POSPEŠEVATI INOVACIJE

Vzpostaviti kakovostno, zanesljivo, vzdržno in vzdržljivo infrastrukturo, tudi regionalno in čezmejno, ki bo prispevala h gospodarskemu razvoju in blaginji ter bo za vse cenovno sprejemljiva in enakopravno dostopna.

Do leta 2030 nadgraditi infrastrukturo in obstoječo industrijo prilagoditi tako, da bosta trajnostni, z učinkovitejšo rabo virov ter pospešenim uvajanjem čistih in okoljsko neporečnih tehnologij in proizvodnih postopkov, pri čemer morajo vse države sprejeti ukrepe v skladu s svojimi zmoglostmi.

Podpirati domači tehnološki razvoj, raziskave in inovacije v državah v razvoju, med drugim z zagotavljanjem ugodnega okolja za diverzifikacijo industrije in ustvarjanje dodane vrednosti proizvodov.

5. IZVAJANJE PROGRAMOV ZA INFORMIRANJE, OZAVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE O UČINKOVITI RABI ENERGIJE IN OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE - TRAJNOSTNA ENERGIJA

Borzen v okviru nalog, ki izhajajo iz 351. člena EZ-1, izvaja aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije. Omenjene aktivnosti izvajamo pod lastno blagovno znamko TRAJNOSTNA ENERGIJA, s katero dosegamo širok krog različnih javnosti.

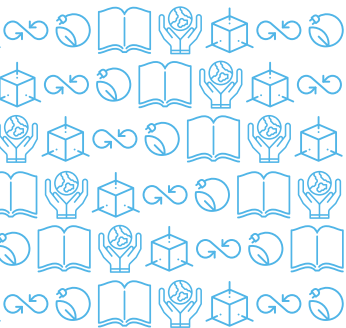
TRAJNOSTNA ENERGIJA

Slika 19: Logotip blagovne znamke Trajnostna energija

V letu 2018 smo na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije izvedli vrsto aktivnosti, ki smo jih smotrno komunicirali in združevali preko spletnega

portala TRAJNOSTNA ENERGIJA (www.trajnostnaenergija.si). Portal predstavlja stičišče informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, na katerem so na enostaven in pregleden način zbrane kakovostne in strokovne informacije, ki na eni strani pripomorejo k učinkovitejši rabi energije, po drugi strani pa nudijo različne informacije o obnovljivih virih energije in njihovi uporabi.

V letu 2018 smo sledili zastavljenim ciljem in strategiji ter skozi različne aktivnosti in projekte poizkušali dvigovati nivo ozaveščenosti in znanja na področju trajnostne energetike ter prispevati k večji izrabi obnovljivih virov energije in učinkoviti rabi energije. Pri tem smo se opirali na rezultate preteklih projektov, njihove ponatise, izvajali nekatere kontinuirane aktivnosti, prav tako pa smo pristopili k izvedbi nekaterih novih projektov. Ključne aktivnosti so zbrane spodaj:

Konferenca TRAJNOSTNA ENERGIJA LOKALNO

Sredi septembra smo izvedli že četrto strokovno srečanje lokalnih energetskih upravljavcev **TRAJNOSTNA ENERGIJA LOKALNO 018** z naslovom »Kako s povezovanjem občin do financiranja in izvedbe ukrepov URE?«. Da je prihodnost uspešne lokalne energetike prav v povezovanju večjega števila energetskih projektov, s čimer se lažje zagotovi uspešno financiranje le-teh, kot tudi doseže multiplikativne učinke, so si bili enotni udeleženci, teh je bilo blizu 100, na srečanju Trajnostna energija lokalno. Zakaj Evropska unija z Naložbenim načrtom za Evropo in njegovo gonilno silo, to je Evropski sklad za strateške naložbe zlasti spodbuja financiranje javnih projektov z javno-zasebnimi partnerstvi, je izpostavila Ulla Hudina Kmetič iz Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji. Kako vrednotenje koncesij z analizo denarnega toka omogoča boljšo pogajalsko moč javnega partnerja, je naslovil mag. Dejan Podhraški iz družbe ROC. Vodilne uspešne primere različnih vrst obsežnejšega povezovanja energetskih projektov lokalnih skupnosti pa sta predstavila župana občine Novo Mesto in občine Idrija ter direktor lokalne energetske agencije iz Nove Gorice. Srečanje se je zaključilo z interaktivno razpravo vseh udeležencev po metodi Svetovna kavarna - izzivi in koristi povezovanja lokalnih energetskih projektov in žetvijo skupnih zaključkov, ki bodo posredovani relevantni javnosti in pristojnim organom.

Vsebinska nadgradnja portala www. trajnostnaenergija. si

Spletni portal www.trajnostnaenergija.si je bil skozi celotno leto 2018 redno ažuriran z aktualnimi vsebinami, sproti so bile objavljene tudi aktualne novice. Pripravljene so bile nove vsebine, ki bodo pripomogle k večji informiranosti na področju OVE in URE, prav tako je bila opravljena manjša tehnična optimizacija portala.

Hackathon za študente 018

Prvi študentski hackathon trajnostne energetike, kjer so se študentje posvetili reševanju izziva – zasnova demonstracijskega parka igral, ki prikazuje delovanje elektrarn na obnovljive vire energije, je potekal 8. decembra na GZS. Sodelovalo je pet ekip, skupno pa dvajset študentov. Prvo mesto je dosegla skupina študentov s Fakultete za strojništvo v Ljubljani, ki je navdušila s svojo inovativnostjo. Zmagovalci so pripravili zasnovo zunanjega parka igral za otroke med 3. in 14. letom starosti, ki so ga poimenovali ecoSvet. V parku otroci s pomočjo sedmih različnih igral, to so ecoDirka, ecoTobogan, ecoVrtljak, ecoVetrnice, ecoGugalnica, ecoPeč in ecoSvet, skozi igro spoznavajo obnovljive vire energije, pa tudi princip pretvorbe mehanske energije v električno. Park bi prostorsko umestili blizu mestnih središč, lahko pa bi tudi modularno nadgradili že obstoječe parke in moderno izvedbo otroških igrišč uvedli v več različnih krajev.

Atlas trajnostne energije

Spletno aplikacijo, poimenovano Atlas trajnostne energije s podatki o OVE (proizvodnih virih elektrike in potenciali) in URE (izvedeni ukrepi gospodinjstev in pravnih subjektov) smo v letu 2018 posodobili z nekaterimi osveženimi podatki. Istočasno smo bili aktivni na področju promocije portala, med drugim s prispevkom o portalu na konferenci Inovacije energetike.

Medijska kampanja o OVE in URE

Z Radiem 1 smo izpeljali obsežno medijsko kampanjo, ki je vključevala tako vsebinsko umestitev tem URE v radijski program, kot tudi izvedbo nagradne igre 'Moja zelena dežela' (podeljene nagrade: 5 električnih skirojev in 1 električno kolo) ter oglaševalsko kampanjo ukrepov URE in blagovne znamke **TRAJNOSTNA ENERGIJA**. Poleg radijskih valov je bila kampanja podprta tudi na spletu. Odzivi so bili pozitivni, v nagradni igri je sodelovalo 1800 poslušalcev, dnevno pa Radio 1 posluša okoli 230.000 ljudi.

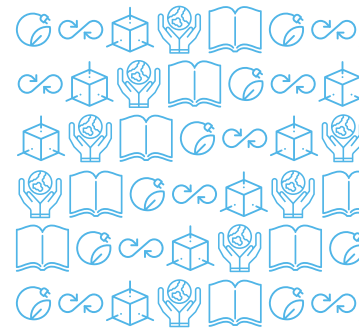
Okoljske risanke Lepši svet

Posnete so bile nove epizode okoljskih risank **LEPŠI SVET 2**. Nastale so v sodelovanju z RTV Slovenija in nagovarjajo najmlajše otroke, stare med štiri in deset let. Glavna junaka, Tina in Rok, skupaj s svojim psičkom Edijem ter vsevedno tablico Nikom na razburljivih in zanimivih dogodivščinah spoznavata:

- zakaj uporabljamo baterije,
- kdo je izumil elektriko,
- kakšen bi bil dan brez elektrike,
- kako pazljivo ravnamo z elektriko,
- kako uporabljamo energijo sonca.

Demonstracijske obnove

Bistvo aktivnosti, ki smo jo začeli v letu 2016, je predstavljala empirična primerjava podatkov o porabi energije v stavbah pred in po energetski sanaciji ter objava teh podatkov na portalu Trajnostna energija, s čimer želimo dvigniti zaupanje v izračune teoretičnih prihrankov ter dokazati, da so ukrepi energetske sanacije stavb ekonomsko upravičeni. V letu 2018 je Borzen pridobil dejanske meritve vseh treh obravnavanih objektov za kurilno sezono 2017/2018 ter izvedel analizo primerjave s preteklimi leti. Gradivo z rezultati je objavljeno na spletnem portalu Trajnostna energija.

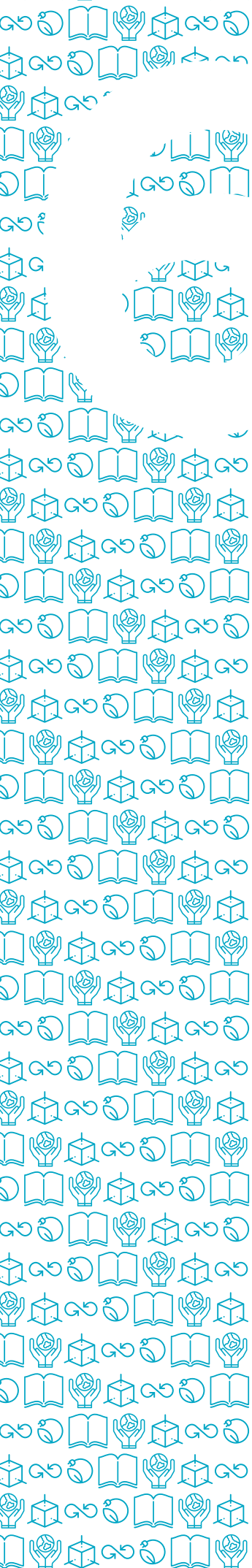

Natečaj za osnovnošolce in dijake	Natečaj z naslovom »TRAJNOSTNA ENERGIJA 018: Naša obljuba za lepši svet« je potekal spomladi 2018 in je bil namenjen osnovnošolcem (2. in 3. triada) ter dijakom. Na natečaju so lahko sodelovali tako, da so sprejeli obljubo o tem, kaj bodo storili za lepši svet in da k njej pritegnejo družinske člane. Obljubo je bilo potrebno podpreti z dokazi: fotografija (osnovnošolci) in videoposnetki (dijaki). Našteli smo preko 430 sodelujočih.
Raziskovanje o porabi energije in goriv v gospodinjstvih	Stekli so pogovori s SURS glede raziskave (Raziskovanje o porabi energije in goriv v gospodinjstvih – APE-GG), ki jo periodično izvajajo. SURS bo pripravil podatke preteklih raziskav in jih posredoval Borzenu za objavo na portalu TE.
Razpis za povrnitev dela stroškov za izvedbo izobraževalnih projektov za mlade	Borzen je izvedel Razpis za povrnitev dela stroškov za izvedbo izobraževalnih projektov s področja obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije za mlade. Predmet razpisa je povračilo dela stroškov za izvedbo izobraževalnih projektov s področja OVE in URE, namenjenih otrokom, ki obiskujejo vrtec, osnovne šole ter dijakom srednjih šol na področju Republike Slovenije. Osnovni namen prijavljenega projekta je bil pripraviti praktični prikaz delovanja ali kako drugače opozoriti na prednosti učinkovite rabe energije ter pridobivanja energije iz obnovljivih virov. Na razpisu so bili uspešni 4 prosilci s svojimi projekti, ki so bili sofinancirani v skupni višini nekaj več kot 11.500 EUR z DDV. Skupno je v projektih, ki so bili sofinancirani, sodelovalo preko 700 otrok.
Družabna igra	Izdelali smo družabno igro – dva seta kart, eden na temo OVE in drugi na temo URE, ki sta namenjena zlasti mladim. Karte so dostopne na spletni strani www.trajnostnaenergija.si v elektronski različici, distribuirane pa so bile tudi že v tiskani verziji. S pomočjo kart igralci v enem setu spoznavajo učinkovitost posameznih gospodinskih aparatov (hladilnikov, računalnikov, TV sprejemnikov, pralnih strojev ipd.) in jih med seboj primerjajo glede na različne attribute kot so energijski razred, letna poraba energije, življenjska doba, glasnost ter negativni vplivi na okolje. Drugi set igralnih kart igralce popelje v svet elektrarn, kjer med seboj primerjajo proizvodnjo elektrike s pomočjo fosilnih goriv in elektrike iz obnovljivih virov energije. Tako spoznajo kako se elektrarne med seboj razlikujejo v moči, o izkoriščenosti moči, življenjski dobi, strošku investicije ter emisijah.
Pilotni projekt – samooskrbna elektrarna	Z družbeno odgovornim projektom Energetsko učinkovita in samooskrbna 'Viška hiška' smo Borzen, Slovenska filantropija in Mestna občina Ljubljana za delovanje humanitarne organizacije Slovenska filantropija zagotovili ustrezne delovne prostore ter istočasno postavili vzorčni model energetsko samooskrbne in učinkovite stavbe. Na ta način je bil zgrajen most med teorijo in prakso ter spodbujeno zaupanje v energetsko učinkovitost. Na 'Viški hiški', v kateri deluje in jo je v upravljanje s strani Mestne občine Ljubljana prejela Slovenska filantropija, so bila zaključena dela: <ul style="list-style-type: none">• dokončanje energetske prenove hiše (ovoj stavbe, ...);• postavitve samooskrbne sončne elektrarne s shranjevalnikom elektrike (baterije) in integracija modernejših naprav (IoT) v možnost prilagajanja odjema električne energije;• postavitve sistema napredne storitve upravljanja z energijo,• postavitve električne polnilnice.• V projekt je bila vključena širša skupnost, uporabniki storitev Slovenske filantropije – prosilci za azil, kot tudi različna podjetja iz energetske, gradbene in drugih sektorjev. Vnaprej bo zadeva odprta za zainteresirano javnost, prav tako pa bomo spremljali učinke.

Ponosni smo, da smo na konferenci 20. Dnevi energetikov v organizaciji Časnika Finance v kategoriji najboljši promocijski OVE in URE projekt prejeli posebno priznanje za kakovostno in strokovno delo pri promociji obnovljivih virov in učinkovite rabe energije za našo serijo okoljskih risank Lepši svet 1.

Področje informiranja, ozaveščanja in usposabljanja je odlična priložnost, da posredujemo informacije o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije čim širši

množici ter po svojih močeh pripomoremo k večjemu zavedanju in poznavanju obeh tematik, s tem pa opolnomočimo različne ciljne javnosti. V prihodnje nameravamo na tem področju izpeljati nove projekte ter vsebinsko obogatiti obstoječe.

6. TRŽNA DEJAVNOST

Borzen je v okviru tržnih dejavnosti v letu 2018 izvajal storitev obračuna in finančne poravnave oziroma kliringa ter IT storitve za družbo BSP Energetska Borza d.o.o.

V sklopu kliringa sklenjenih poslov na borzi z električno energijo Borzen izvaja predvsem naslednje storitve:

- izračun finančnih obveznosti in terjatev,
- ugotavljanje neto stanja finančnih terjatev in obveznosti po pobotanju vzajemnih terjatev in obveznosti,
- finančna poravnava sklenjenih poslov,
- upravljanje s finančnimi kritji,
- izvajanje nalog nasprotne stranke v procesu spajanja trgov,
- administracija članov borze.

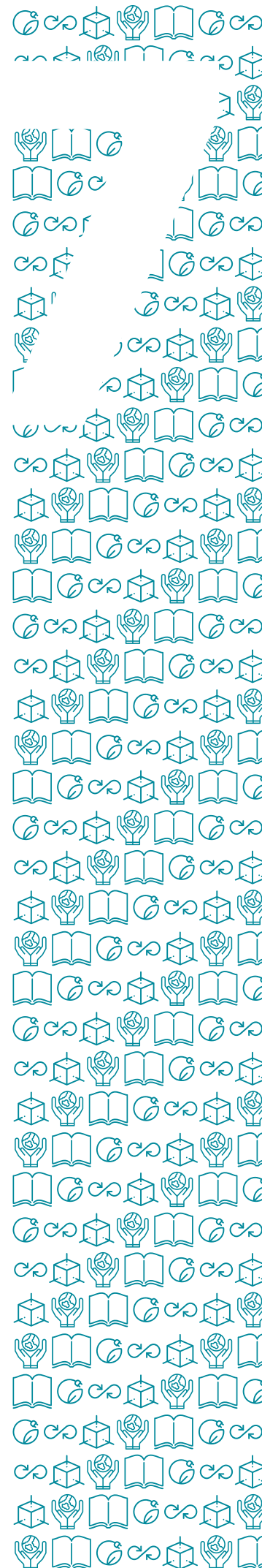
V okviru tržne dejavnosti je v računovodskem delu opredeljena tudi storitev poročanja RRM - REMIT, ki pa je sicer vsebinsko zajeta v četrtem poglavju.

V letu 2018 je družba pridobila tri svetovalne projekte v okviru razpisov Sekretariata Energetske skupnosti (Energy Community Secretariat), in sicer:

- Svetovalna pogodba »Podpora delovni skupini za spremljanje reforme trga z elektriko v Ukrajini. Krepitev zmogljivosti ukrajinskega operaterja trga z elektriko.«, v okviru katere so se izvajale svetovalne storitve za olajšanje nemotenega prenosa tretjega energetskega svežnja v Ukrajini ter pomoč ukrajinskemu operaterju trga

(Energorynok) pri vzpostavitvi trga za obdobje enega leta. V tretjem kvartalu se je predmetna pogodba razširila tudi na svetovalne storitve za Gruzijo »Capacity Building for ESCO in Georgia on setting and operation of electricity market operator under the Third Energy Package«, v okviru katere se izvajajo svetovalne storitve za olajšanje nemotenega prenosa tretjega energetskega svežnja v Gruziji ter pomoč gruzijskemu market operaterju (ESCO) pri vzpostavitvi trga z elektriko.

- Svetovalna pogodba »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi organiziranega trgovanja z električno energijo za dan vnaprej« v Severni Makedoniji, s ciljem priprave osnutka koncepta za vzpostavitev nacionalnega organiziranega trga z električno energijo za dan vnaprej (borza), ki bo pripravljen na spajanje s sosednjimi trgi, vključno z analizo zakonodaje in podporo pri potrebnih spremembah zakonodajnega okvira.
- Svetovalna pogodba v Severni Makedoniji »Tehnična pomoč pri vzpostavitvi izravnalnega trga z električno energijo«, s ciljem priprave pravil za trg storitev izravnave v Severni Makedoniji, kar bo omogočalo vzpostavitev tržnega, nediskriminatornega in preglednega izravnalnega trga za nakup in zagotavljanje storitev izravnave, tako kapacitet kot tudi energije, z uporabo stroškovno učinkovitega, tržno zasnovanega in nediskriminatornega mehanizma izravnave odstopanj.

7. TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zavedamo se, da na prihodnosti puščamo trajnostni odtis. Z drobnimi dejanji jo gradimo skupaj – danes ustvarjamo jutri. Trajnostni razvoj razumemo kot zavezo trajnostnega poslovanja naše družbe ter kot prizadevanja vsakega od zaposlenih, da s svojim delovanjem v službi in družbi prispeva k boljšemu svetu za vse. Velikopotezno? Morda. Uresničljivo? Vsekakor.

Na Borzenu družbeno odgovornost razumemo kot odgovornost naše družbe za vplive naših odločitev in dejavnosti na širšo družbo in okolje, ter da s preglednimi in etičnim ravnanjem:

- prispevamo k trajnostnemu razvoju, vključno z zdravjem in blaginjo države,
- upoštevamo pričakovanja deležnikov,
- ravnamo v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami delovanja ter

7.1 ZAPOSLENI

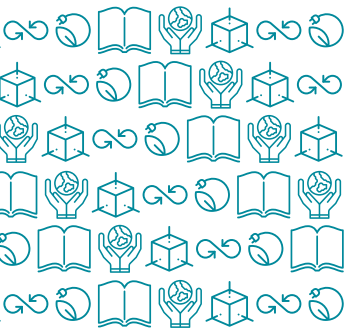
Na Borzenu se zavedamo, da so pomemben gradnik uspešnosti družbe brez dvoma ljudje, zaposleni. Zato skrbimo za njihov osebni in strokovni razvoj. Prizadevamo si za ustvarjanje delovnega okolja, v katerem delovne zahteve in rezultate združujemo z zadovoljstvom, motiviranostjo, pripadnostjo in dobrimi medsebojnimi odnosi.

- je integrirana v celotno družbo in jo izvaja v svojih odnosih.

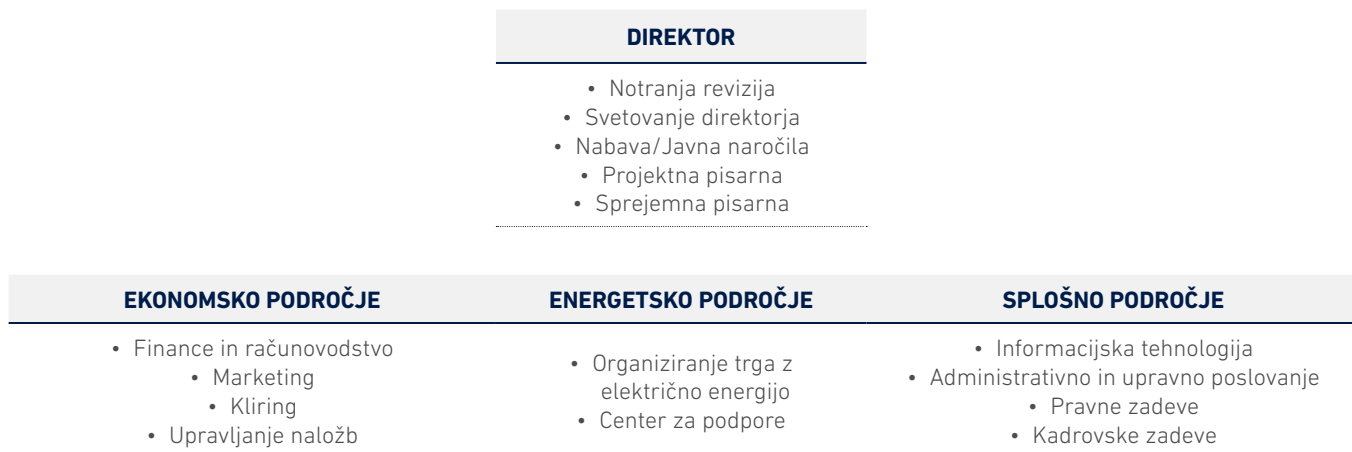
Borzen je kot eno izmed prvih podjetij v Sloveniji, ter kot prvo podjetje v elektrogospodarstvu, ponosen imetnik Certifikata družbeno odgovorno podjetje, ki predstavlja družbeno odgovoren princip upravljanja. Certifikat smo pridobili za področje organizacijskega upravljanja (nivo B) in področje vključenost v skupnost in razvoj (nivo A). Na celostnem nivoju tako Borzen dosega nivo B.

V letu 2018 je Borzen pristopil h kolektivni pogodbi elektrogospodarstva Slovenije. Posledično je prišlo do določenih uskladitev in sprememb v internih aktih družbe, med drugim do sprememb v plačilni politiki, kar se kaže tudi v povišanju stroškov dela, predvsem na račun oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine.

7.1.1 NOTRANJA ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŽBE

Slika 20: Shema notranje organizacije družbe Borzen, d.o.o.

7.1.2 KADROVSKI KAZALCI

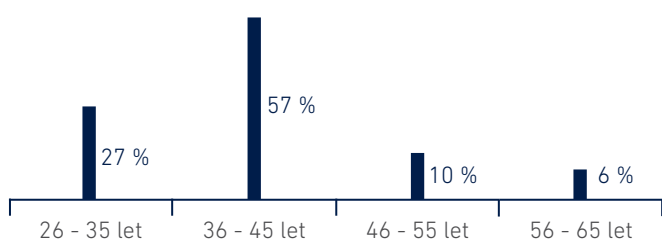
ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Konec leta 2018 je bilo v družbi zaposlenih 30 sodelavcev. V primerjavi s koncem leta 2017 je število zaposlenih ostalo nespremenjeno. Povprečno število zaposlenih po stanju za leto 2018 je bilo 30 in je v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih v letu 2017 ostalo nespremenjeno.

Delež sodelavcev zaposlenih za določen čas je konec leta 2018 znašal 3 odstotke vseh zaposlenih in se v primerjavi s predhodnim letom ni spremenil.

STAROSTNA STRUKTURA

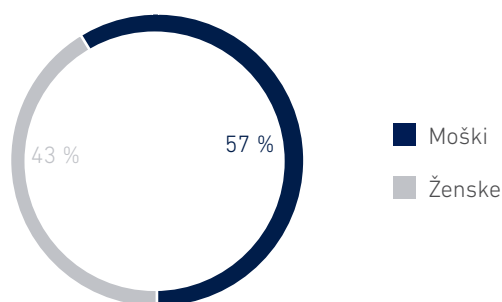
Povprečna starost zaposlenih v družbi je bila ob koncu minulega leta 40 let. Starostna struktura, prikazana v spodnjem grafikonu, kaže, da je bilo v druwin sicer 57 odstotkov, sledi ji skupina od 26 do 35 let s 27 odstotki vseh zaposlenih.

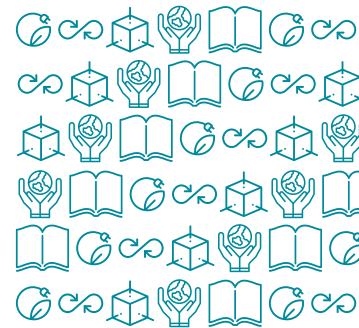
Slika 21: Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31. december 2018

STRUKTURA GLEDE NA SPOL

Med zaposlenimi na Borzenu je bilo konec leta 2018 17 predstavnikov moškega spola, kar predstavlja 57 odstotkov vseh zaposlenih, in 13 predstavnic ženskega spola, kar predstavlja 43 odstotkov vseh zaposlenih v družbi. Razmerje med spoloma je ostalo nespremenjeno.

Slika 22: Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31. december 2018

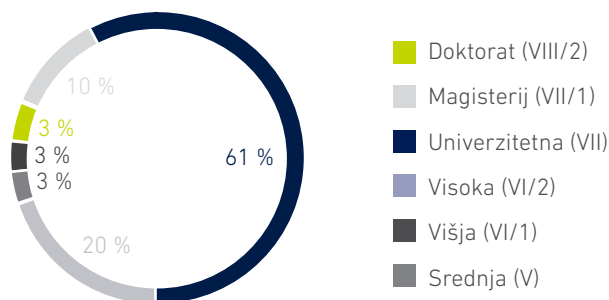

IZOBRAZBENA STRUKTURA

Stopnja	Naziv strokovne izobrazbe	2017	Delež v %	2018	Delež v %
VIII/2	Doktorat	1	3	1	3
VIII/1	Magisterij	3	10	3	10
VII	Univerzitetna izobrazba	17	57	18	61
VI/2	Visoka strokovna izobrazba	6	20	6	20
VI/1	Višja strokovna izobrazba	1	3	1	3
V	Srednja izobrazba	2	7	1	3
SKUPAJ		30	100	30	100

Tabela 26: Izobrazbena struktura v deležih na dan 31. december 2017 in 31. december 2018

Najvišji odstotek zaposlenih ima VII. stopnjo izobrazbe, in sicer 61 odstotkov, sledi ji VI/2. stopnja z 20 odstotki ter VIII/1. stopnja z 10 odstotki.

Slika 23: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december 2018

7.1.3 RAZVOJ ZAPOSLENIH

MOTIVIRANJE

Z razvojem kompetenc zaposlenih, s ciljnim vodenjem, z usmerjeno dvosmerno komunikacijo in drugimi orodji skrbimo za ustrezno raven motivacije in pripadnosti zaposlenih. Posebno pozornost namenimo tudi nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, delovne skupine in podobno, kar še dodatno proaktivno deluje na zavzetost zaposlenih.

Prenova modela kompetenc za vsa delovna mesta

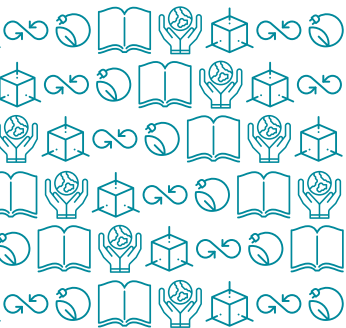
S prenovo kompetenčnega modela smo v letu 2018 želeli zagotoviti učinkovitejše načrtovanje in upravljanje razvoja kadrov ter prepoznavanje ustreznega razvoja potenciala zaposlenih. Kompetenčni profili so bili pripravljene za vsa delovna mesta v družbi in so podlaga za izvajanje ocen kompetenc enkrat letno (ocenjevanje po metodi 360°) ter za pripravo razvojnega načrta za posameznega zaposlenega.

IZOBRAŽEVANJE

Za Borzen je ključnega pomena, da razpolaga s kadrom, ki je strokovno izobražen in usposobljen za opravljanje zahtevanega dela. Zaposlovanje je tako nadgradnja skrbnega načrtovanja in razvoja kadrov.

Vsako leto skrbno pripravimo letni načrt izobraževanja, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, te pa sledijo zastavljenim strateškim ciljem družbe. Vsi zaposleni so se tako tekom leta udeleževali različnih seminarjev, tečajev, usposabljanj in konferenc.

Zaposleni lahko svoje že pridobljeno znanje in izobrazbo nadgrajujejo in izpopolnjujejo z izobraževanjem ob delu. Velik interes zaposleni kažejo za nadaljnje šolanje oziroma študij in pridobivanje višje formalne izobrazbene stopnje. Borzen podpira tovrsten osebni razvoj zaposlenih s študijskim dopustom. V letu 2018 so se za pridobitev višje stopnje strokovne izobrazbe ob delu izobraževali trije zaposleni.

V družbi poteka interni prenos znanja in informacij med zaposlenimi ter predstavitve uvajanja novih postopkov v poslovanje. Za področja, ki so vezana na večino zaposlenih smo tudi v letu 2018 organizirali in oblikovali skupinska izobraževanja.

Pomemben vidik razvoja in izobraževanja predstavljajo tudi strokovna literatura ter članstva v strokovnih združenjih, kjer poteka neformalni pretok znanja.

7.1.4 KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Redni letni razgovori z zaposlenimi so pripomoček za ugotavljanje delovne uspešnosti posameznika v preteklosti in prepoznavanje njegovih kompetenc v prihodnosti. Vsebinska letnih razgovorov je poglobljen pogovor o tekočih nalogah, opravljenem delu in rezultatih, ciljih in nalogah za prihodnje obdobje ter o osebostnem razvoju in karierni poti zaposlenega.

Zaposleni so o dogajanju na Borzenu sprotno informirani preko intraneta, elektronske pošte ter različnih formalnih

7.1.5 SKRB ZA ZAPOSLENE

ZDRAVJE IN VARSTVO PRI DELU

Borzen skrbi za varno in zdravo delovno okolje vseh zaposlenih. V vse procese in projekte vključujemo novosti s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta je izdelana ocena tveganja s predpisanimi ukrepi, ki zagotavljajo ustrezno varnost zaposlenih. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni, hkrati pa zaposlenim omogočamo delo z napredno in človeku prijazno tehnologijo in materiali.

Tudi v letu 2018 smo organizirali redne periodične zdravstvene preglede zaposlenih, kar omogoča spremljanje zdravja in zmožnosti opravljanja dela. V družbi skrbimo za zdravje zaposlenih z izvajanjem preventivnih ukrepov, ki pripomorejo k reševanju zdravstvenih in drugih težav zaposlenih.

DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Borzen se zaveda, da je usklajevanje poklicnega in družinskega življenja dandanes velik izziv, zato že od leta 2010 v sklopu certifikata Družini prijazno podjetje z različnimi ukrepi s področja lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja skuša pozitivno reševati izzive na tem

SISTEM UPRAVLJANJA NASLEDSTEV

Konec leta je bil vzpostavljen sistem upravljanja nasledstev za mesto direktorja družbe in nosilce ključnih funkcij v družbi. Sistem vključuje identificiranje ključnih kadrov, objektivno oceno njihovih kompetenc, spremljanje in ocenjevanje njihove uspešnosti ter podporo pri vzpostavljanju in nadgradnji kompetenc, ki so ključne za napredovanje. Na ta način želimo v družbi zagotoviti ustrezno kontinuiteto in obvladovati potencialna tveganja v tem kontekstu.

in neformalnih srečanj. Imajo tudi možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju ciljev družbe, omogočeno jim je svobodno izražanje mnenj, v družbi pa velja tudi politika odprtih vrat.

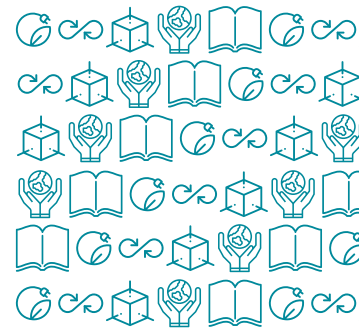
Verjamemo, da je na ravni komuniciranja pomembna dobra mednivojska komunikacija, kot tudi kvalitetna komunikacija znotraj tima družbe. V okviru internega komuniciranja se posvečamo tudi tem tematikam, kar se med drugim odraža v rednih izvajanjih t. i. teambuilding programov.

področju. V letu 2018 je družba uspešno prestala obdobjno presojo podeljevalca certifikata ter s tem dokazala, da dosledno izvaja vse sprejete ukrepe.

Na ta način želimo zaposlenim omogočiti čim lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, saj verjamemo, da takšna prizadevanja dolgoročno prinašajo vzajemno zadovoljstvo družbe in njenih zaposlenih, zato bomo v prihodnje nadaljevali s aktivnostmi.

PROMOCIJA ZDRAVJA

V okviru promocije zdravja na Borzenu ozaveščamo zaposlene o pomembnosti zdravja in jih spodbujamo k celovitemu pristopu na poti do izboljšanja in ohranjanja svojega zdravja. Zaposlene ozaveščamo o preventivnih dejavnostih za preprečevanje bolezni, hkrati pa jim omogočamo, da sami aktivno poskrbijo za zdravo delovno okolje. Izvajamo in spodbujamo različne aktivnosti, tako na delovnem mestu kot izven njega. V letu 2018 je bilo izvedenih nekaj delavnic tako na temo psihičnega kot fizičnega zdravja, na mesečni ravni so se pripravljale novice z nasveti za boljše zdravje, zaposleni pa so prejeli tudi ergonomске pripomočke, ki so pomembni za ohranjanje njihovega zdravja.

PROSTOVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN NEZGODNO ZAVAROVANJE

Na Borzenu omogočamo zaposlenim možnost vključitve v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, z namenom povečanja socialne varnosti, predvsem v času upokojitve. V prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je vključenih 97% vseh zaposlenih.

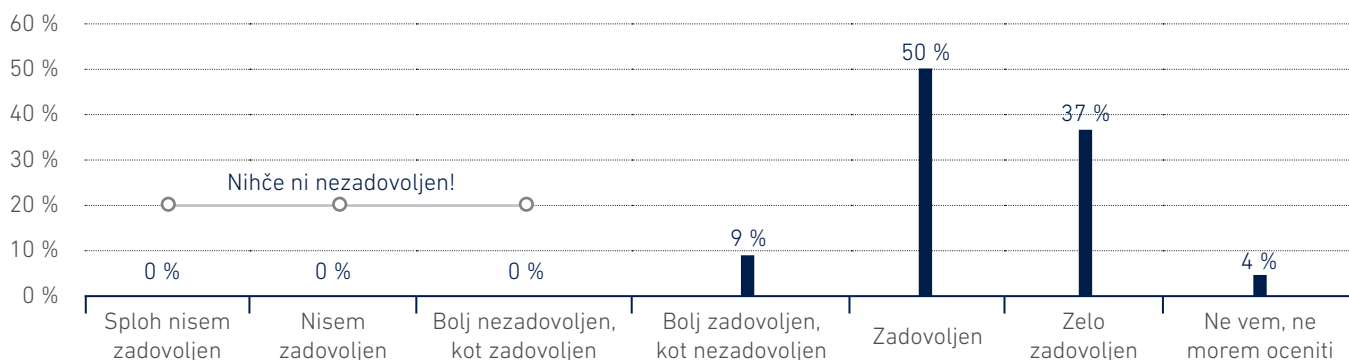
Vsem zaposlenim nudimo tudi nezgodno zavarovanje za primere nezgod tako v času opravljanja rednega dela kot tudi izven delovnega časa.

7.2 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

NA PODROČJU ODNOSA Z DELEŽNIKI

Na Borzenu v jedro poslovanja družbe postavljamo naše deležnike. Prepoznavamo in priznavamo različne deležnike oziroma javnosti in našo komunikacijo ter aktivnosti prilagajamo vsaki izmed skupin posebej. Odgovoren odnos do deležnikov je vpet v naše poslovne procese tako na strateški kot vsakodnevni ravni. Zadovoljni deležniki dajejo pozitiven signal, da svoje storitve opravljamo kakovostno, s tem pa uresničujemo naše poslanstvo gospodarske javne službe.

Splošno zadovoljstvo naših deležnikov redno preverjamo z analizami zadovoljstva. Rezultati iz leta 2018 kažejo, da je izvajanje dejavnosti operaterja trga (organiziranje trga) na visoki ravni, saj je kar 87 odstotkov anketirancev zadovoljnih oziroma popolnoma zadovoljnih, povprečna ocena zadovoljstva pa je 5,3 (na lestvici, kjer je najvišja ocena 6) in je statistično značilno višja kot ob prejšnjem merjenju leta 2016 (5,00). Rezultati so izredno pozitivni in spodbudni. V prihodnje bomo s kontinuiranimi analizami zadovoljstva nadaljevali

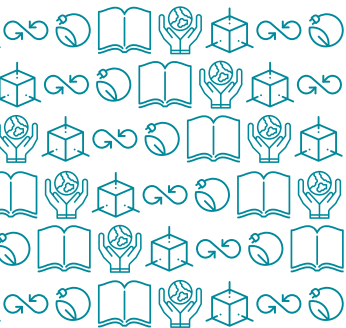

Slika 24: Splošno zadovoljstvo deležnikov

Področje komuniciranja z deležniki je v letu 2018 sicer zaznamovalo predvsem komuniciranje s štirimi ključnimi skupinami: obstoječi in potencialni člani bilančne sheme ter obstoječi in potencialni upravičenci podporne sheme, obstoječi in potencialni koristniki storitve RRM – REMIT, dodatno pa tudi širši krog javnosti, ki jih naslavljamo v sklopu blagovne znamke Trajnostna energija. Našo pozornost smo med drugim namenili rednemu komuniciranju z omenjenimi javnostmi ter aktivnemu sodelovanju s slovenskimi mediji in drugimi deležniki. Pri slednjih velja predvsem izpostaviti komuniciranje v segmentu izvajanja javnih obravnjav pravil, (druga javna obravnava Pravil za delovanje trga z elektriko), kar pomeni, da so jih s svojimi pripombami in predlogi lahko dopolnjevali vsi zainteresi-

rani subjekti. Borzen stremi k naprednemu energetskega trgu, ki bo kot tak sam po sebi največja dodana vrednost za vse obstoječe in potencialne člane bilančne sheme. Aktivnosti, ki jih velja izpostaviti na področju komuniciranja v letu 2018, so priprava in objava dodatnih podatkov o delovanju trga z elektriko na korporativni spletni strani naše družbe, pričeli smo namreč z objavljanjem Indeksa cen sklenjenih poslov na izravnalnem trgu. Dnevno pa smo pričeli s pripravo napovedi skupne količine proizvodnje in odjema elektrike na območju Republike Slovenije za dan vnaprej za člane bilančne sheme.

V avgustu je bila izvedena nekoliko večja nadgradnja spletnega portala centra za podpore, v okviru katere so

bile opravljene določene prilagoditve, ki izhajajo iz zakonodajnih sprememb, hkrati pa so bile opravljene tudi določene izboljšave, ki bogatijo uporabniško izkušnjo. O odličnem sprejemu portala med upravičenci priča dejstvo, da je bilo konec leta registriranih že preko 1300 uporabnikov ter da je na mesečni ravni preko portala izdanih že več kot 45 odstotkov vseh računov za podpore.

Na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije, pod okriljem blagovne znamke Trajnostna energija, smo preko različnih komunikacijskih kanalov in s pomočjo raznovrstnih komunikacijskih orodij kot so konferenca, TV oddaje, monografija, spletni portal Trajnostna energija in drugi (omenjeni v prejšnjih poglavjih), utrjevali in vzpostavili komunikacijo s ključnimi deležniki, ki jo nameravamo nadgrajevati in krepiti tudi v bodoče. Vse aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o OVE in URE smo komunikacijsko podprli, kar je prineslo odlično medijsko pokritost ter pozitivne odzive javnosti.

Delitev znanj in izkušenj, istočasno pa pozicioniranje družbe kot stičišča energetskega trga, je pomembna usmeritev družbe, zato se predstavniki Borzena redno kot predavatelji udeležujejo različnih strokovnih konferenc doma in v tujini.

NA PODROČJU TRANSPARENTNOSTI

Družba želi zagotavljati transparentno poslovanje, saj verjamemo, da je to naša zaveza do vseh uporabnikov naših storitev ter ne nazadnje do vseh državljanov Republike Slovenije. Transparentnost razumemo kot pomembno vrednoto, kar udeležujemo tudi z objavo vrste podatkov in informacij o našem poslovanju na spletni strani družbe in preko drugih kanalov. Med drugim objavljamo seznam upravičencev do podpor, seznam članov bilančne sheme, poročila o delovanju trga, poročila o delovanju podporne sheme, razpise za javna naročila velike in male vrednosti, različne informacije javnega značaja in podobno. Relevantne informacije redno posredujemo zainteresirani javnosti in smo odprti do medijev.

Na Borzenu spoštujemo in cenimo načelo transparentnosti, ki je pomembno vodilo tudi pri pripravi vsakoletnega letnega poročila družbe. V duhu trajnostnega razvoja in trajnostnega komuniciranja pa že od leta 2012 pripravljamo tudi trajnostno poročilo v skladu s svetovnimi smernicami »Global Reporting Initiative Standards« (GRI Standards), kjer pišemo tudi o raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja, pri čemer same politike raznolikosti v družbi ne izvajamo. V duhu trajnostnega razvoja in trajnostnega komuniciranja smo v tem obdobju pripravili letno poročilo družbe ter izvedli razpis za dodelitev sponzorskih in donatorskih sredstev za leto 2018.

V letu 2018 je bila posebna pozornost namenjena področju varstva osebnih podatkov, skladno s splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR), kjer smo med drugim opravili popis osebnih podatkov, ustrezen sprejem pravnih aktov ter njihovo javno objavo, imenovanje pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov, modifikacijo spletnih portalov ter splošnih pogojev.

NA PODROČJU DRUŽBENE ODGOVORNOSTI

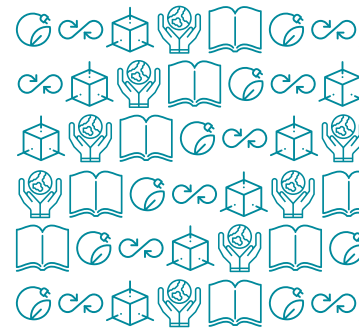
Družbeno odgovorno ravnanje je zajeto že v sami srži dejavnosti, ki jo opravljamo, saj kot operater trga z elektriko skrbimo za zanesljivo in stabilno delovanje slovenskega elektroenergetskega trga, kot izvajalec podporne sheme za OVE in SPTE pa spodbujamo in osveščamo o izrabi zelenih virov energije ter učinkoviti rabi energije. Družbeno odgovornost gojimo do zaposlenih in ostalih deležnikov, o čemer poročamo v okviru trajnostnega poročila po mednarodnih smernicah GRI. Pridobljeni certifikat na področju družbene odgovornosti to tudi potrjuje. Certifikat Družbeno odgovorno podjetje predstavlja družbeno odgovoren princip upravljanja družbe, postopek pridobitve certifikata pa temelji na analizi vrzeli družbe s strani različnih deležnikov. Borzen je z željo po odpravi vrzeli na področju družbene odgovornosti in posledično napredovanju na višji nivo certifikata v letu 2017 pristopil k različnim aktivnostim. Kot rezultat naših prizadevanj nam je bil podeljen certifikat za področje organizacijskega upravljanja (nivo B) in področje vključenost v skupnost in razvoj (nivo A). Na celostnem nivoju tako po novem Borzen dosega nivo B.

Družba Borzen je član Mreže družbeno odgovornih podjetij. Mreža, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti, predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti. Delovanje Mreže za družbeno odgovornost Slovenije temelji na informiranju in osveščanju podjetij, organizacij in širše javnosti o pomenu vključevanja družbeno odgovornih strategij v delovanje podjetij, o pozitivnih vplivih vključevanja in o dobrih praksah družbeno odgovornega delovanja.

Namenska in ciljno usmerjena sponzorstva ter donacije so eden izmed načinov povezovanja s skupnostjo in našega prispevka k pozitivnemu delovanju družbe kot celote. Podpiramo udejstvovanja na področju športa, dela z mladimi, kulture, izobraževanja in humanitarnosti.

Trudimo se deliti dobre prakse in podpiramo prenos znanja v širše družbeno okolje.

V letu 2018 smo v naši družbi že tradicionalno izvedli korporativno prostovoljsko akcijo. Tokrat smo združili moči in priskočili na pomoč Slovenski filantropiji v dveh projektih. Zaposleni so sodelovali v dobrodelni akciji zbiranja šolskih

potrebščin za otroke migrante iz socialno šibkejših okolij ter pomagali pri urejanju okolice in lažjih zaključnih delih pri pilotnem projektu Energetsko učinkovite in samooskr-

bne hiše, kjer humanitarna organizacija deluje. Navdušeni nad rezultati skupnega dobrega dela se že veselimo prihodnjega leta.

7.3 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Varovanje okolja je ena osnovnih pravic, dolžnosti in odgovornosti vseh zaposlenih in ga obravnavamo kot sestavni del politike vodenja družbe. Sledimo trendu učinkovite rabe na področju energije, vode in materiala.

Borzen se trudi slediti načelom trajnostnega razvoja tudi v segmentu varovanja okolja, ki je neposredno vpet v naše poslovanje. Borzen namreč upravlja državno podporno shemo za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije (OVE in SPTE) in s tem spodbuja izrabo teh naravnih virov, kar ima pozitivne posledice za okolje. Istočasno spodbujamo učinkovito rabo energije in skrbimo za prenos znanja na tem področju.

Trajnostna naravnost je tako del našega vsakdana že danes, še močneje pa postajajo teme trajnostne države in varovanja okolja del našega jutri. Borzenu so bile namreč zaupane pristojnosti, ki zajemajo predvsem naloge, povezane z informiranjem, ozaveščanjem, usposabljanjem in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. V povezavi s tem smo ponosni na našo blagovno znamko Trajnostna energija, ki deluje v smeri širitve in spodbujanja znanj s področja trajnostne energije.

V prostorih družbe se aktivno ukvarjamo z osveščanjem vseh zaposlenih o varovanju narave, ločujemo odpadke, uporabljamo reciklirane materiale, varčujemo s pitno vodo in električno energijo.

7.4 SODELOVANJE IN RAZVOJ

7.4.1 SODELOVANJE V STROKOVNIH ZDRUŽENJIH IN DELOVNIH SKUPINAH

Na Borzenu aktivno sooblikujemo trende tako slovenske kot tudi evropske energetike. Zavedamo se pomembnosti sodelovanja med različnimi akterji na energetskega področja. Naši strokovnjaki zasedajo odgovorna mesta v različnih združenjih in delovnih skupinah, kar kaže na izjemno zaupanje, ki nam je izkazano tudi v strokovnih krogih. V nadaljevanju omenjamo nekatere, ki pomembneje zaznamujejo delovanje naše družbe.

Tako naj na prvem mestu omenimo sodelovanje v združenju **Europex**, ki povezuje evropske energetske borze in operaterje trgov z elektriko, kjer mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja, zaseda odgovorno mesto v upravnem odboru. Združenje **APEX** in sodelovanje v okviru sekcije, ustanovljene pri Gospodarski zbornici Slovenije, preko katere je Borzen včlanjen v združenje **Eurelectric** (Evropsko združenje družb proizvajalcev, prenosa, distribucije ter trgovanja in dobave električne energije) sta prav tako pomembni organizaciji, preko katerih izmenjujemo znanja.

Naša družba je zelo aktivna tudi v **Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskega trgu (IPET)**, ki deluje v okviru Energetske zbornice Slovenije in spodbuja razvoj na področju izmenjave podatkov na trgu z električno energijo in ji predseduje zaposleni iz Borzena. Borzenovi sodelavci pa sodelujemo tudi v združenju **CIGRE (Conseil International des Grands Reseaux Electriques) – CIRED (Slo-**

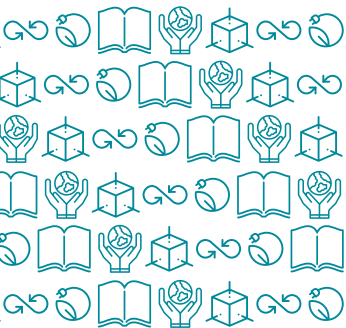
vensko združenje elektroenergetikov), še posebno v skupini Trženje in regulacija energetskega sistema.

Smo člani **Sekcije za kakovost in odličnost v elektroenergetiki ter ustanovni član Slovenskega združenja za energetskega ekonomiko (SAEE)**, ki je 30. nacionalna podružnica IAEE (»International Association for Energy Economics«) in kot sekcija deluje znotraj Energetske zbornice Slovenije.

Borzen je korporativni član **Združenja nadzornikov Slovenije**, ki je strokovna, nepridobitna in nevladna organizacija, ki povezuje člane nadzornih svetov, upravnih odborov ter druge deležnike korporativnega upravljanja.

Naša družba je dolgoleten član Časopisnega sveta revije slovenskega elektrogospodarstva **Naš stik**, ki igra pomembno vlogo pri informiranju strokovne energetske javnosti in energetskega opismenjevanju splošne javnosti.

Borzen je tudi član **Mreže družbeno odgovornih podjetij**, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti ter predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti.

7.4.2 POMEMBNEJŠI PROJEKTI IN AKTIVNOSTI DRUŽBE

PRAVILA ZA DELOVANJE TRGA Z ELEKTRIKO

V letu 2018 smo izvedli kar nekaj aktivnosti na področju temeljnega dokumenta trga elektrike – Pravil za delovanje trga elektrike. Že leto prej, v marcu 2017 smo pripravili javno posvetovanje, kjer smo članom trga dali možnost, da podajo svoje mnenje glede določenih predlaganih sprememb (na primer skrajšanje poteka bilančnega obračuna ali sprememba načina korekcije cen bilančnega obračuna z namenom zmanjšanja nihajnosti). Konec leta 2017 pa smo tudi na podlagi prejetih pripomb in predlogov v javno obravnavo dali Predlog spremembe prej omenjenih Pravil. V aprilu 2018 je bila izvedena še ena javna obravnavna, saj so bila Pravila dopolnjena še z zahtevami prve faze harmonizacije Uredbe o določitvi smernic za izravnano električne energije (EU) 2017/2195. Pravila so bila nato potrjena s strani regulatorja in objavljena v Uradnem listu RS v novembru 2018. Uporaba novih Pravil se je začela s 1. januarjem 2019.

PROJEKT PAKT – PAMETNE NAPRAVE, MODELI TER PLATFORME V AKTIVNEM OMREŽJU

Kljub vrsti najsodobnejših tehnologij, ki se pojavljajo v napravah v energetiki ter različnih razpoložljivih tehnologijah, ki omogočajo povezovanje oziroma komuniciranje med napravami, na globalnem tržišču še vedno manjkajo skupne oziroma standardizirane rešitve, s katerimi bi lahko pooblaščenca podjetja (na primer trgovci z energijo, distributerji energije, itd.) neposredno ali preko agregatorjev na daljavo kontinuirano upravljali s prilagodljivimi bremenami (DSM/DR) in prispevali k celovitemu upravljanju z energijo (EMS) na nivoju pametnih mest in skupnosti. Da bi to dosegli, je potrebno zagotoviti tudi inovativne gradnike energetske infrastrukture, ki omogočajo hkrati še izboljšanje upravljanja omrežja (DMS) in jih je možno globalno tržiti. Projekt pokriva naslednja konceptualna področja:

Spoznavnost in vodljivost distribucijskega omrežja (sistem upravljanja distribucijskih omrežij; ang. »Distribution Management System« ali krajše DMS);

Aktivno vključevanje odjema (ang. »Demand Response« ali krajše DR) in naprednega vodenja odziva odjema (ang. »Demand Side Management« ali krajše DSM);

Celostno upravljanje z energijo (ang. »Energy Management System« ali krajše EMS).

V okviru tega projekta bo vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operater

ja trga. Projekt ne bo ustvarjal prihodkov, temveč gre za sodelovanje v razvojnem konzorciju z delnim povračilom stroškov raziskav in razvoja. Trajanje projekta je tri leta, projekt pa se je začel v letu 2017. Vloga Borzena je vzpostavitev in upravljanje agregacijsko trgovalne platforme.

PROJEKT SRIP PMIS - STRATEŠKO RAZVOJNO INOVACIJSKO PARTNERSTVO PAMETNA MESTA IN SKUPNOSTI

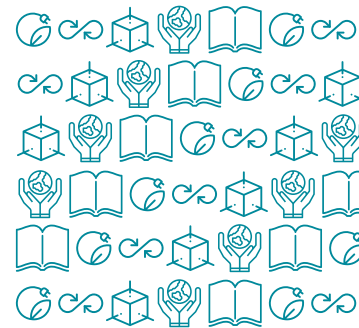
Borzen je član Strateškega razvojno inovacijskega partnerstva Pametna mesta in skupnosti (krajše: SRIP PMIS). Namen partnerstva je povezovanje deležnikov, predvsem raziskovalnih organizacij ter gospodarstva, da razvijejo produkte, ki bodo uspešni na globalnem trgu. Projekt je v sklopu prve faze svojega delovanja pripravil Akcijski načrt. Borzen znotraj projekta deluje na področju »Energetska in druga oskrba«. Ključni cilj omenjene področne vertikale je povečana fleksibilnost proizvodnje, odjema, shrambe in pretvorbe energije ter izboljšano upravljanje energetskega in vodnega distribucijskega omrežja.

CERTIFICIRANJE PO ISO/IEC 27001:2013

Zaradi vedno večje odvisnosti od informacijskih tehnologij, odprtosti organizacij in povečevanja pomena informacij v sodobnem poslovanju je redno in ustrezno varovanje informacij postalo zelo pomembno. Družba lahko tveganja nadzira s primerno identifikacijo in klasifikacijo informacijskih dobrin ter s sistematično oceno in prepoznavanjem tveganj, ki informacijske dobrine ogrožajo. Z izbiro ustreznega nadzornega mehanizma, kot je mednarodni standard za vodenje varovanja informacij, družba nazorno prikaže, da varuje zaupnost, popolnost in razpoložljivost vseh informacijskih dobrin, pomembnih za deležnike in družbo na splošno.

ISO 27001 je mednarodni standard, ki vsebuje zahteve, povezane s Sistemom vodenja varovanja informacij (Information Security Management System). Družbi omogoča, da oceni tveganja in uvede ustrezne nadzorne mehanizme, ki ohranjajo zaupnost, popolnost in razpoložljivost informacijskih dobrin. Glavni cilj je zavarovanje informacij družbe in preprečitev izgube ali zlorabe informacij.

Upravljanje z informacijsko varnostjo razumemo kot stalen proces, ki zajema načrtovanje, izvajanje, nadzor in ukrepanje, s katerim nenehno dvigujemo raven varovanja informacij. S tem tudi hkrati zagotavljamo stalno odkrivanje šibkosti, zaznavanje varnostnih dogodkov (incidentov),

se prilagajamo poslovnim potrebam, zahtevam veljavnih predpisov in zunanjemu ter notranjemu okolju.

V letu 2018 je Borzen uspešno izvedel zunanjo presojo po standardu ISO/IEC 27001:2013 in s tem vstopil v triletno certifikacijsko obdobje.

PROJEKT EMI – USEA

V juliju 2018 je Borzen uradno pristopil k iniciativi za razvoj trga z elektriko na področju JV Evrope »Electricity Market Initiative« (EMI), ki poteka pod okriljem in je sofinancirana s strani ameriškega energetskega združenja U.S. Energy Association (USEA) in ameriške agencije za mednarodni razvoj United States Agency for International Development (USAID). Sporazum, katerega podpisniki so poleg Borzena in ELES iz Slovenije še operaterji trga ter sistemski operaterji Albanije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Kosova, Severne Makedonije, Črna gore in Srbije, podpira regionalni razvoj trga z elektriko na omenjenem področju. V okviru iniciative bodo operaterji trga in operaterji prenosnega omrežja naštetih držav stremeli k cilju optimizacije prenosnega omrežja in delovanja trgov z elektriko v regiji. Poslanstvo iniciative je izboljšati učinkovitost trgov, povečati konkurenčnost in spodbuditi alternativne vire energije.

7.5 INVESTICIJE

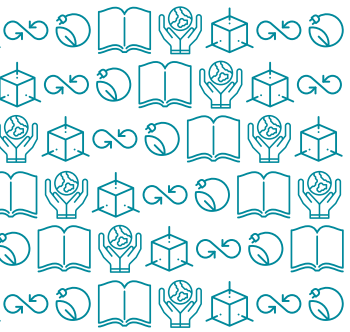
V letu 2018 smo skladno s poslovnim načrtom izvedli pretežen del načrtovanih investicij, ki so predvsem vezane na informacijsko tehnologijo. Investicije v sklopu vzdrževanja visokega nivoja informacijske varnosti in visoke razpoložljivosti so bile tokrat namenjene predvsem posodobitvi strojne in programske opreme vezane na procese varnostnega kopiranja občutljivih podatkov, naprednemu varovanju mrežnih povezav med notranjimi in zunanjimi segmenti in zagotavljanju ustreznega el. napajanja ter klimatskih razmer podatkovnega centra.

PROJEKT SUBVENCIONIRANJE UKREPOV URE ZA REŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

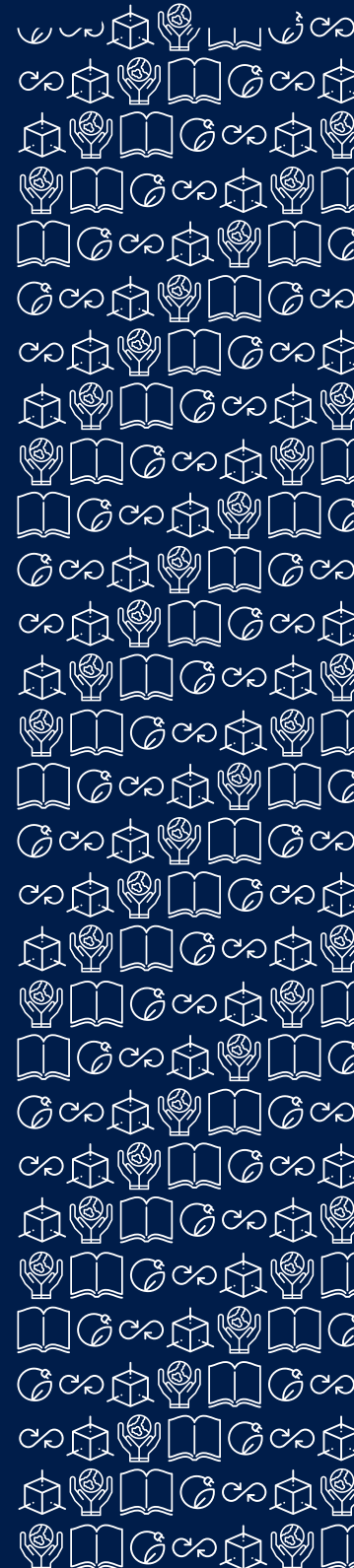
V Operativnem programu evropske kohezijske politike je za obdobje 2014-2020 namenjenih 5 milijonov evrov za reševanje energetske revščine s subvencioniranjem ukrepov učinkovite rabe energije v 500 gospodinjstvih z nizkimi prihodki. Ukrepi so namenjeni investicijam, svetovanju in ukrepom za spremembe vedenjskih navad.

Borzen je bil s strani MZI v Dopolnitvi Dolgoročne strategije za spodbujanje naložb ENERGETSKE PRENOVE STAVB določen kot izvajalec in upravičenec do kohezijskih sredstev za izvedbo navedenega projekta. Borzen je pristopil k pripravi koncepta izvajanja projekta, pri čemer se je izkazalo, da status družbe Borzen v luči davčne zakonodaje otežuje izvedbo projekta v smeri najvišje dodane vrednosti za gospodinjstva z nizkimi prihodki. To dejstvo je botrovalo temu, da je MZI konec leta omenjeni projekt predal v izvajanje drugemu subjektu zato smo v družbi zaključili z izvajanjem aktivnosti na področju subvencioniranja ukrepov URE za reševanje energetske revščine.

Investicije v poslovnem segmentu so bile usmerjene predvsem v izboljšave in varovanje uporabniških okolji ter v nakup programskih orodji za optimizacijo poslovnih delovnih tokov. Del vlaganj je bil namenjen posodobitvi platforme t.i. enotnega informacijskega sistema. Kar sistemu prinaša dodatno zanesljivost in dodano vrednost, predvsem na daljše obdobje.

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. REVIZORJEVO POROČILO

RE-member

Poročilo neodvisnega revizorja

Druženiku družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o. na dan 31. decembra 2018 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

RE-member

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodskih izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganje pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanimi razkritji posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Re-member d.o.o.
Partizanska cesta 8, Grosuplje

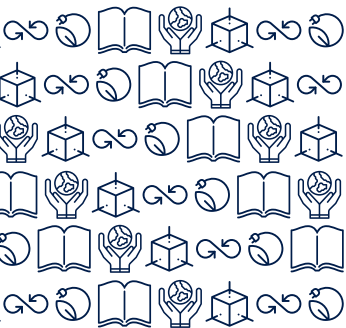
RE - member
revizija d.o.o. ²

David Valenčič

pooblaščen revizor

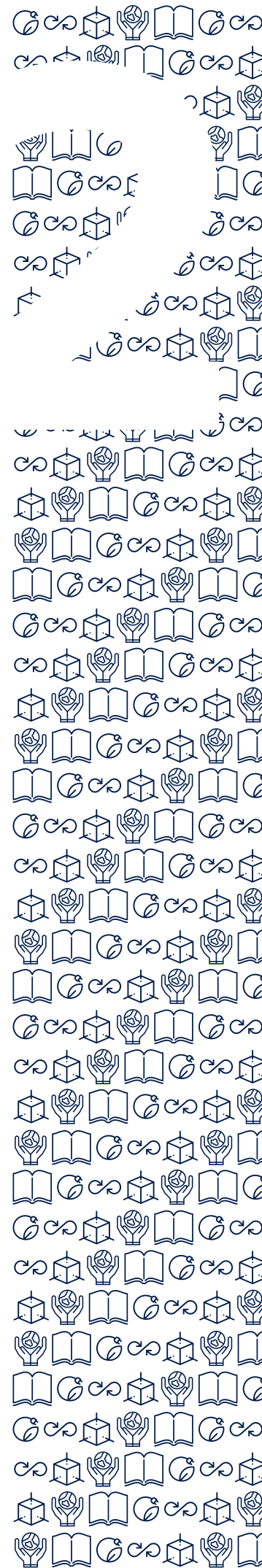
Grosuplje, 4. april 2019

ZAGOTOVITI TRAJNOSTNE NAČINE PROIZVODNJE IN PORABE

Do leta 2030 občutno zmanjšati količino odpadkov s preventivnimi ukrepi, zmanjševanjem porabe, recikliranjem in ponovno uporabo.

Do leta 2030 zagotoviti, da bodo ljudje povsod po svetu ustrezno seznanjeni in ozaveščeni za trajnostni razvoj in sonaraven način življenja.

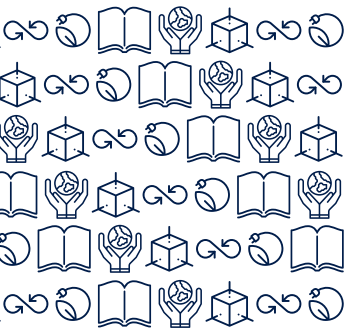

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI

2.1 BILANCA STANJA

		v EUR		
OPIS		31.12.2018	31.12.2017	
SREDSTVA		172.339.210	122.433.365	
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	POJASNILO	8.966.372	2.373.599	
I.	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.1.	338.705	373.826
II.	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	4.1.2.	1.580.525	1.461.147
	1. Poslovni prostor		1.249.783	1.214.404
	2. Oprema		330.742	246.743
III.	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.1.3.	6.919.568	419.568
	1. Deleži v pridruženih družbah		1.919.568	419.568
	2. Druge dolgoročne finančne naložbe		5.000.000	0
IV.	ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	4.1.4.	127.574	119.058
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		163.339.143	120.030.734	
I.	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	4.1.5.	90.000.000	30.000.000
II.	KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	4.1.6.	24.315.250	26.524.330
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		21.686.133	23.601.579
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		2.629.117	2.922.751
III.	DENARNA SREDSTVA	4.1.7.	49.023.893	63.506.404
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		4.1.8.	33.695	29.032
	Zunajbilančna sredstva	4.1.12.	5.286.214	4.678.903
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		172.339.210	122.433.365	
A. KAPITAL	4.1.9.	5.491.810	5.130.887	
I.	VPOKLICANI KAPITAL		1.963.279	1.963.279
	1. Osnovni kapital		1.963.279	1.963.279
II.	KAPITALSKE REZERVE		395	395
III.	REZERVE IZ DOBIČKA		2.172.078	1.472.321
	1. Zakonske rezerve		196.328	196.328
	1. Druge rezerve iz dobička		1.975.750	1.275.993
IV.	REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI		-9.643	-4.865
V.	PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID		0	0
VI.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		1.365.701	1.699.757
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	4.1.10.	188.339	102.399	
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	4.1.11.	166.658.991	117.199.859	
A.	KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		166.658.991	117.199.859
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		25.313.815	26.110.131
	2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		141.345.176	91.089.728
Č. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		70	220	
	Zunajbilančne obveznosti	4.1.12.	5.286.214	4.678.903

Tabela 27: Bilanca stanja na dan 31. december 2018 in 31. december 2017

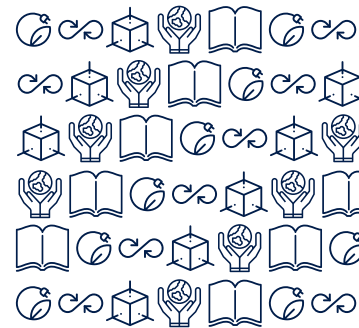

2.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

OPIS	POJASNILO	1.1. - 31.12.18	Poslovni načrt 2018	1.1. - 31.12.17
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.344.433	4.486.500	4.393.812
a.	Prihodki od delovanja OT	1.756.289	1.746.900	1.730.082
b.	Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb	1.278.648	1.573.000	1.563.273
c.	Prihodki od Centra za podpore	591.000	591.000	591.000
č.	Prihodki od BSP	109.130	95.000	93.350
d.	Prihodki od informiranja in ozaveščanja	289.860	290.000	259.354
e.	Prihodki RRM - REMIT	152.391	169.900	155.014
f.	Drugi prihodki	167.115	20.700	1.739
2.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	123	0	138.295
	POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.2.1.	4.344.556	4.486.500
3.	STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	4.2.3.	911.035	870.700
a.	Stroški materiala		50.394	56.500
b.	Stroški storitev		860.641	814.200
4.	STROŠKI DELA	4.2.4.	1.580.605	1.460.000
a.	Stroški plač		1.121.275	1.092.400
b.	Stroški pokojninskih zavarovanj		147.374	145.300
c.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		85.606	81.900
č.	Drugi stroški dela		226.350	140.400
5.	ODPISI VREDNOSTI	4.2.5.	302.507	329.600
a.	Amortizacija		302.361	329.600
b.	Prevrednotovalni poslovni odhodki		146	0
6.	DRUGI POSLOVNI ODHODKI	4.2.6.	16.512	17.000
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		1.533.897	1.809.200
7.	FINANČNI PRIHODKI	4.2.7.	150.292	40.000
8.	FINANČNI ODHODKI	4.2.8.	1.139	2.000
	ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA		1.683.050	1.847.200
9.	DRUGI PRIHODKI	4.2.9.	0	0
10.	DRUGI ODHODKI	4.2.9.	9.169	10.000
	POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA		-9.169	-10.000
	SKUPAJ VSI PRIHODKI		4.494.848	4.526.500
	SKUPAJ VSI ODHODKI		2.820.967	2.689.300
	CELOTNI DOBIČEK		1.673.881	1.837.200
11.	DAVEK IZ DOBIČKA		315.581	349.068
12.	ODLOŽENI DAVEK		-7.504	0
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		1.365.804	1.488.132

Tabela 28: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2018

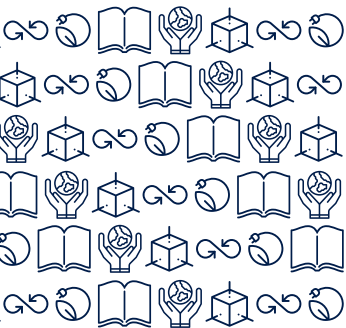

2.3 IZKAZI DENARNIH TOKOV

v EUR

OPIS	2018	2017
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a. Prejemki pri poslovanju	1.598.218	2.012.626
Poslovni prihodki (razen za prevred.) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	4.344.433	4.531.132
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-2.438.138	-2.300.556
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-308.077	-217.950
b. Izdatki pri poslovanju	51.655.643	41.220.752
Začetne manj končne poslovne terjatve	2.209.080	-4.158.179
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitev	-4.387	-6.436
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-8.516	-1.098
Končni manj začetni poslovni dolgovi	49.459.616	45.386.289
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitev in rezervacije	-150	176
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b)	53.253.861	43.233.378
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a. Prejemki pri investiranju	20.151.290	22.048.664
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na investiranje	150.275	48.664
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	1.015	0
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	20.000.000	22.000.000
b. Izdatki pri investiranju	-86.887.662	-41.370.991
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-108.742	-127.615
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-278.920	-243.376
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-86.500.000	-41.000.000
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	-66.736.372	-19.322.327
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a. Prejemki pri financiranju	0	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	0	0
b. Izdatki pri financiranju	-1.000.000	-1.000.000
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje	0	0
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	0	0
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-1.000.000	-1.000.000
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-1.000.000	-1.000.000
D. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	49.023.893	63.506.404
Denarni izid v obdobju	-14.482.511	22.911.051
Začetno stanje denarnih sredstev	63.506.404	40.595.353

Tabela 29: Izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II)

2.4 RAZPOREDITEV ČISTEGA DOBIČKA POSLOVNEGA LETA

v EUR

OPIS	31. 12. 2018
Čisti dobiček prejšnjih let	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.365.804
Del čistega dobička poslovnega leta za odpravo aktuarskih izgub	103
BILANČNI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	1.365.701

Tabela 30: Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2018

2.5 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

OPIS	1. 1. - 31. 12. 2018	1. 1. - 31. 12. 2017
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.365.804	1.699.773
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluški	-4.881	-3.927
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČ. OBDOBJA	1.360.923	1.695.846

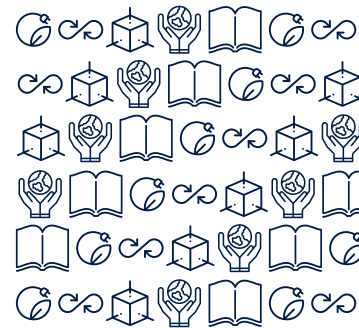
Tabela 31: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje 1. 1. 2017 do 31. 12. 2018

2.6 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Čisti izid poslovnega leta	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
KONČNO STANJE 31. 12. 2016	1.963.279	395	196.328	851.231	-954	0	1.424.762	4.435.041
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
- Izplačilo dividend						-1.000.000		-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos								
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po pošteni vrednosti					-3.927			-3.927
- vnos čistega poslovnega izida							1.699.773	1.699.773
Spremembe v kapitalu								
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja						1.424.762	-1.424.762	0
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine				424.762		-424.762		0
- Druge spremembe					16		-16	
KONČNO STANJE 31. 12. 2017	1.963.279	395	196.328	1.275.993	-4.865	0	1.699.757	5.130.887

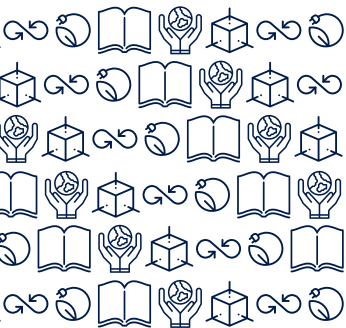
Tabela 32: Izkaz gibanja kapitala za leto 2017

v EUR

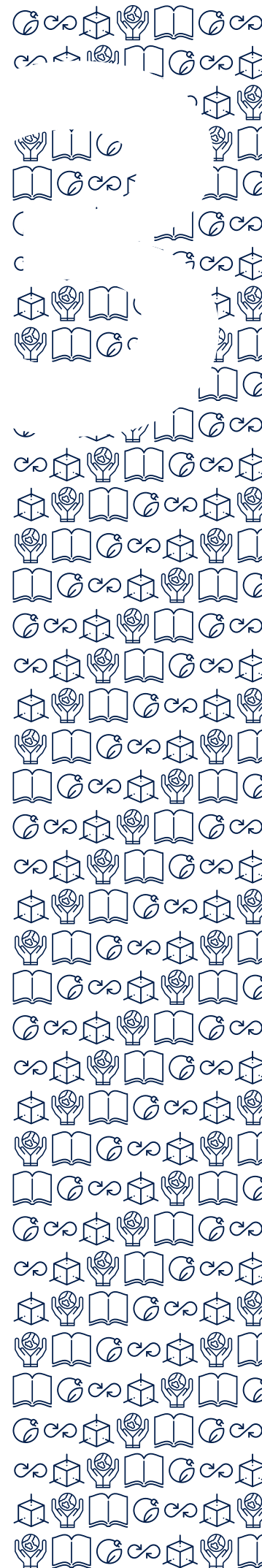
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Čisti izid poslovnega leta	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
KONČNO STANJE 31.12.2017	1.963.279	395	196.328	1.275.993	-4.865	0	1.699.757	5.130.887
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
- Izplačilo dividend						-1.000.000		-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos								
- Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti					-4.881			-4.881
- vnos čistega poslovnega izida							1.365.804	1.365.804
Spremembe v kapitalu								
- Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja						1.699.757	-1.699.757	0
- Prenos v rezerve po sklepu skupščine				699.757		-699.757		0
- Druge spremembe					103		-103	
KONČNO STANJE 31.12.2018	1.963.279	395	196.328	1.975.750	-9.643	0	1.365.701	5.491.810

Tabela 33: Izkaz gibanja kapitala za leto 2018

SPREJETI NUJNE UKREPE ZA BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMEBAM IN NJIHOVIM POSLEDICAM

Izboljšati izobraževanje, ozaveščanje ter človeške in institucionalne zmogljivosti za blažitev podnebnih sprememb, prilagajanje, omejevanje posledic in zgodnje opozarjanje.

3. RAČUNOVODSKE USMERITVE

PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD). Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah, vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela previdnosti, prednosti vsebine pred obliko, pomembnost in primerljivost.

Razkrivajo se vse pomembne postavke, pri čemer je pomembnost odvisna tudi od velikosti posamezne postavke. Pri pripravljajanju in predstavljanju računovodskih izkazov pripravljenih za zaključno poslovno leto, so uporabljene enake računovodske usmeritve in računovodske ocene kot v predhodnem poslovnem letu.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Za neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev se v poslovnih knjigah izkazujejo posebej njihove nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja. V bilanci stanja so vpisana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Dolgoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Kratkoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

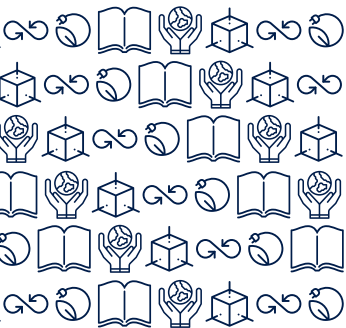
Terjatve se ob nastanku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se štejejo kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov. Ustreznost izkazanih velikosti posameznih terjatev se preverja pred sestavitvijo računovodskih izkazov.

DENARNA SREDSTVA

Denarna sredstva obsegajo vloge na vpogled in kratkoročne depozite pri bankah na odpoklic.

ČASOVNE RAZMEJITVE

Časovne razmejitev so lahko aktivne ali pasivne. Vključujejo odložene prihodke in stroške oziroma odhodke, vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in predhodno nezaračunane prihodke kot posebne vrste terjatev oziroma dolgov.

KAPITAL

Celotni kapital podjetja se razčlenjuje na osnovni kapital, ki je vpoklicani kapital družbenika, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni dobiček ali izgubo preteklih let in nerazdeljeni čisti dobiček ali izgubo tekočega leta.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti se ločeno izkazujejo kot kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti se nanašajo na dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti. Vse obveznosti so izkazane po poštenu vrednosti.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

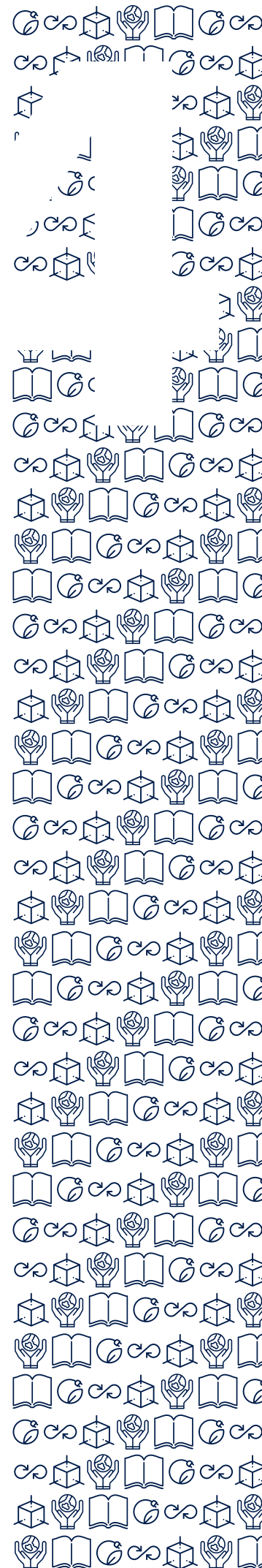
je sestavljen po različici I.

PRIHODKI

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki se priznavajo na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih ali drugih listinah. Finančni prihodki so prihodki od investiranja, pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

ODHODKI

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški, nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah, kot so stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, prevrednotovalni poslovni odhodki in drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev v povezavi z neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s posebnim prevrednotovalnim popravkom kapitala. Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja, druge odhodke pa sestavljajo neobičajne postavke, ki zmanjšujejo poslovni izid.

4. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

4.1 POJASNILA POSTAVK V BILANCI STANJA

4.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v EUR

	Programska oprema	Programska oprema v izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
1. 1. 2018	1.819.847	9.357	1.829.204
Neposredna povečanja - nabave	0	108.742	108.742
Prenos z investicij v teku	118.099	-118.099	0
Odtujitve	33.222	0	33.222
31. 12. 2018	1.904.724	0	1.904.724
ODPISANA VREDNOST			
1. 1. 2018	1.461.572	0	1.461.572
Amortizacija v letu	143.586	0	143.586
Odtujitve	33.222	0	33.222
31. 12. 2018	1.571.936	0	1.571.936
SEDANJA VREDNOST			
1. 1. 2018	358.275	9.357	367.632
31. 12. 2018	332.788	0	332.788

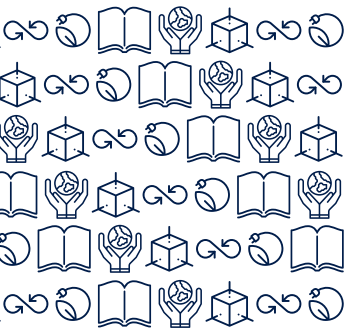
Tabela 34: Preglednica neopredmetenih sredstev

Investicije v letu 2018 predstavljajo vlaganja v programsko opremo, ki vključuje nadgradnjo registra potrdil o izvoru (POI), nadgradnjo Enotnega informacijskega sistema (EIS), nadgradnjo aplikacije za obračun in finančno poravnavo (ISOB) ter nove licence, potrebne za nemoteno poslovanje, kot so licence Webcom, Kaspersky itd.

Med odtujitvami je upoštevana programska oprema, ki je zastarela in se ni več uporabljala ter je bila tudi že v celoti odpisana.

Amortizacijska stopnja, po kateri se amortizira programska oprema, je od 20 do 50-odstotna in odraža pričakovano dobo koristnosti.

Dolgoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo sredstva rezervnega sklada, ki jih na posebnem računu zbira upravnik poslovnih prostorov in znašajo konec leta 2018 5.917 EUR.

4.1.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

v EUR

	Nepremičnine	Oprema informacijski sistem	Oprema pisarniških prostorov	Ostala oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
1. 1. 2018	1.549.663	634.757	141.725	177.022	2.503.167
Nabave	90.242	132.671	48.494	7.513	278.920
Odtujitve	0	214.471	0	11.398	225.869
31. 12. 2018	1.639.905	552.957	190.219	173.137	2.556.218
ODPISANA VREDNOST					
1. 1. 2018	335.259	522.851	100.214	83.692	1.042.016
Amortizacija	54.863	71.289	15.112	17.516	158.780
Odtujitve	0	213.891	0	11.212	225.103
31. 12. 2018	390.122	380.249	115.326	89.996	975.693
SEDANJA VREDNOST					
1. 1. 2018	1.214.404	111.906	41.511	93.330	1.461.151
31. 12. 2018	1.249.783	172.708	74.893	83.141	1.580.525

Tabela 35: Preglednica opredmetenih osnovnih sredstev

Investicije v nepremičnine predstavljajo prenovo dodatnega poslovnega prostora. Pri opremi informacijskega sistema je bila kupljena požarna pregrada, diskovna polja ter knjižnica IBM, vsem zaposlenim pa so bili zamenjani monitorji. Pri opremi pisarniških prostorov je bila kupljena nova oprema, pri ostali opremi pa so bile kupljene nove klimatske naprave

Odtujitve se nanašajo na odpise dotrajane opreme, ki je bila zamenjana.

Amortizacija opreme je bila obračunana po naslednjih stopnjah:

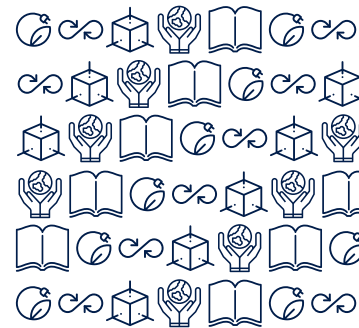
- Računalniška oprema 20,00 do 33,33 %;
- Pisarniško pohištvo 11,00 do 12,00 %;
- Ostala oprema 10,00 do 50,00 %.

4.1.3 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolgoročne finančne naložbe v deleže	1.919.568	419.568
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.000.000	0
SKUPAJ	6.919.568	419.568

Tabela 36: Preglednica dolgoročnih finančnih naložb

Družba Borzen ima v lasti 50 odstotkov lastniškega deleža v družbi BSP d.o.o. Na podlagi cenitve, ki je bila izvedena v aprilu 2011, je bila vrednost 50 odstotkov lastniškega kapitala na dan 31. december 2010 ocenjena na 419.568 EUR. V juniju 2018 se je naložba povečala za 1,5 mio EUR, kolikor je znašal delež Borzena za dokapitalizacijo družbe

BSP. Družba BSP d.o.o. je v zadnjih letih poslovala z dobičkom. Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na dolgoročno vlaganje (3 leta) prostih denarnih sredstev centra za podpore z namenom ustvarjanja donosa.

4.1.4 ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

	v EUR	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Odložene terjatve za davek:		
• iz naslova slabitve finančne naložbe	109.682	109.682
• iz naslova rezervacij	17.892	9.376
SKUPAJ	127.574	119.058

Tabela 37: Preglednica odloženih terjatev za davek

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na odloženi davek od slabitve finančne naložbe v podjetje BSP d.o.o. v letu 2010. Sama slabitev navedene finančne naložbe ni davčno priznan odhodek v letu slabitve, vendar bi postala davčno priznan odhodek v primeru dejanske odtujitve naložbe, zato je družba v svojih poslovnih knji-

gah izkazala ustrezno terjatev za odloženi davek. Poleg tega družba izkazuje tudi terjatev za odloženi davek od rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, ki so se v letu 2018 povečale zaradi povečanja rezervacij iz tega naslova.

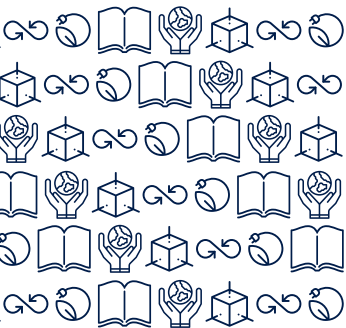
4.1.5 KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

	v EUR	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Kratkoročne finančne naložbe	90.000.000	30.000.000
SKUPAJ	90.000.000	30.000.000

Tabela 38: Preglednica kratkoročnih finančnih naložb

Finančna naložba predstavlja vezane depozite pri banki Sberbank d.d., Ljubljana, pri Addiko Bank d.d., pri Gorenjski banki d.d. ter pri Banki Sparkasse d.d., ki so bili vezani

za dvanajst mesecev. Vsi depoziti predstavljajo sredstva centra za podpore, to so prosta sredstva oziroma presežek sredstev centra za podpore, ki se povečujejo.

4.1.6 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Kratkoročne terjatve do kupcev	21.686.133	23.601.579
a) Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	21.143.211	22.864.476
• od tega terjatve do povezanih oseb	10.309	10.138
b) Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	542.922	737.103
Kratkoročni dani predujmi in varščine	888	1.953
Kratkoročne terjatve za obresti	42.153	15.910
Druge kratkoročne terjatve	2.586.076	2.904.888
SKUPAJ	24.315.250	26.524.330

Tabela 39: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev

Delež kratkoročnih terjatev do kupcev, ki na dan 31. decembra 2018 znašajo 21.686.133 EUR, sestavljajo:

- 85 odstotkov je terjatev centra za podpore;
- 13 odstotkov je terjatev iz naslova bilančnega obračuna ter
- 2 odstotka je rednih terjatev, ki zajemajo v največji meri storitve evidentiranja pogodb o članstvu ter zaprtih pogodb.

Kratkoročne terjatve do kupcev po zapadlosti:

- 21.386.693 EUR terjatev do kupcev je nezapadlih (98,6 %);
- 287.299 EUR jih je že zapadlih (1,3 %), od tega jih ima zamudo do 30 dni 257.215 EUR, zamudo do 60 dni 23.059 EUR ter zamudo do 90 dni 7.025 EUR;
- 12.141 EUR terjatev pa imamo v izvršbi (0,1 %).

Druge kratkoročne terjatve se nanašajo na vstopni DDV od računov, ki so bili prejeti v januarju 2019, nanašajo pa se na mesec december 2018.

4.1.7 DENARNA SREDSTVA

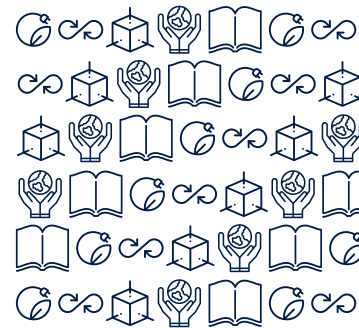
v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dobroimetje pri bankah	1.748.558	1.361.398
Denarna sredstva na poslovnem računu	150.069	202.066
Denarna sredstva na posebnih računih – center za podpore	62.947	61.125
Denarna sredstva na posebnih računih – bilančna shema	1.535.542	1.098.207
Depoziti na odpoklic – skupaj	47.275.335	62.145.006
Depozit na odpoklic	1.500.000	2.500.000
Depozit na odpoklic – center za podpore	45.775.335	58.647.555
Depozit na odpoklic – bilančna shema	0	997.451
SKUPAJ	49.023.893	63.506.404

Tabela 40: Preglednica denarnih sredstev

Pri denarnih sredstvih so poleg rednih sredstev posebej izkazana sredstva centra za podpore ter sredstva bilančnega obračuna, ki se vodijo na posebnih računih.

Ravno tako se vodijo ločeno tudi depoziti na odpoklic pri UniCredit banki Slovenija d.d., BKS Bank, Sberbank banki d.d. in banki Sparkasse d.d.

4.1.8 KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	33.695	29.032
SKUPAJ	33.695	29.032

Tabela 41: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani stroški, ki so nam bili v letu 2018 zaračunani, nanašajo pa se na poslovno leto 2019 in bodo bremenili stroške tega leta.

4.1.9 KAPITAL

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Vpoklicani kapital	1.963.279	1.963.279
Osnovni kapital – kapitalska vloga	1.963.279	1.963.279
Kapitalske rezerve – splošni prevrednotovalni popravek kapitala	395	395
Rezerve iz dobička	2.172.078	1.472.321
Zakonske rezerve	196.328	196.328
Druge rezerve iz dobička	1.975.750	1.275.993
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	-9.643	-4.865
Preneseni dobiček prejšnjih let	0	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.365.701	1.699.757
SKUPAJ	5.491.810	5.130.887

Tabela 42: Preglednica kapitala

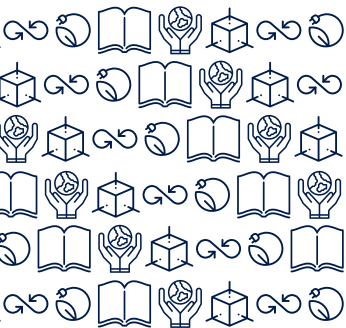
Celotni kapital družbe znaša konec leta 2018 5,49 mio EUR. Dobiček preteklega leta se je delno izplačal družbeniku (1 mio EUR), za razliko pa so bile povečane druge rezerve iz dobička.

4.1.10 REZERVACIJE

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Rezervacije za jubilejne nagrade	62.588	54.000
Rezervacije za odpravnine	125.751	48.399
SKUPAJ	188.339	102.399

Tabela 43: Preglednica rezervacij

Družba je na podlagi aktuarskega izračuna oblikovala rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in za jubilejne nagrade. Poraba rezervacij v letu 2018 je znašala 1.449 EUR (izplačilo jubilejne nagrade), po ponovnem oblikovanju konec leta 2018 pa znašajo rezervacije skupaj 188.339 EUR.

Povečanje je veliko pri rezervacijah za odpravnine, ki so se oblikovale glede na nova določila skladno s Kolektivno pogodbo elektro gospodarstva (KPE), h kateri je Borzen pristopil maja 2018.

v EUR

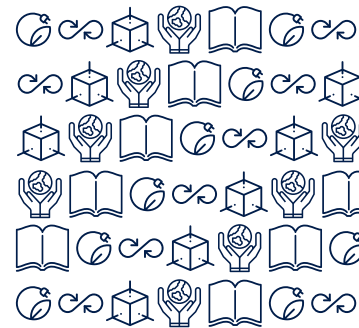
	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
STANJE 31.12.2017	48.399	54.000	102.399
Stroški obresti	411	453	864
Stroški preteklega službovanja	62.083	0	62.083
Stroški tekočega službovanja	8.965	4.602	13.567
Izplačila zaslužkov	0	-1.449	-1.449
Aktuarski dobički / izgube (IPI)	/	4.982	4.982
Aktuarski dobički / izgube preko IFP	5.893	/	5.893
STANJE 31.12.2018	125.751	62.588	188.339

Tabela 44: Preglednica gibanja rezervacij

v EUR

Parametri	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade
Znižanje disk.obr.mere za 0,5 %	12.283	3.703
Povečanje disk.obr.mere za 0,5 %	-10.954	-3.401
Povečanje rasti plač za 0,5 % letno	12.629	0
Zmanjšanje rasti plač za 0,5 % letno	-11.378	0

Tabela 45: Preglednica analize občutljivosti

4.1.11 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

v EUR

	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	25.313.815	26.110.131
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – redni dobavitelji	219.580	192.714
- od tega obveznosti do povezanih oseb	21.228	8.967
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – center za podpore	22.573.192	21.218.417
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – bilančna shema	2.521.043	4.699.000
Kratkoročne obveznosti iz naslova centra za podpore	137.637.785	86.244.678
Obveznosti za depozite iz naslova centra za podpore	0	650.000
Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme	1.972.611	2.099.871
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	184.753	220.110
• Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	89.862	90.809
• Obveznosti za prispevke iz in na bruto plače in nadomestila	50.499	64.031
• Obveznosti za davke iz bruto plač in nadomestil	19.784	23.338
• Obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	24.608	41.932
Obveznosti do državnih in drugih institucij	1.535.853	1.861.545
• Obveznosti za obračunani DDV	1.420.125	1.860.641
• Obveznosti za davek iz dobička	114.788	0
• Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	940	904
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	14.174	13.524
SKUPAJ	166.658.991	117.199.859

Tabela 46: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

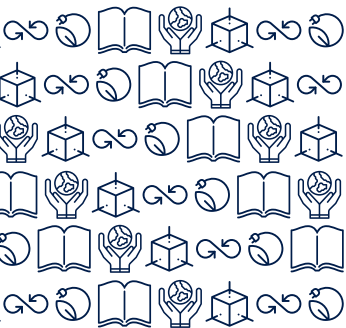
Stanje obveznosti do dobaviteljev na dan 31. december 2018 sestavljajo odprte obveznosti do rednih dobaviteljev, odprte obveznosti do upravičencev centra za podpore ter odprte obveznosti do dobaviteljev iz naslova bilančnega obračuna. Pri upravičencih centra za podpore se znesek nanaša na novembrske in decembrske račune, ki zapadejo v plačilo v začetku januarja in februarja 2019. Obveznosti do dobaviteljev družba poravnava v dogovorjenih pogodbenih rokih.

Kratkoročne obveznosti iz naslova centra za podpore predstavljajo presežek zbranih sredstev iz naslova OVE in SPTE, ki se je tekom leta 2018 zopet povečal. Ta presežek je na

drugi strani viden tudi pri denarnih sredstvih in pri kratkoročnih finančnih naložbah ter dolgoročnih finančnih naložbah.

Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme predstavljajo presežek sredstev iz tega naslova.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih predstavljajo odprte postavke do zaposlenih iz naslova decembrskih plač in božičnice ter neizplačane nagrade direktorja.

4.1.12 IZVENBILANČNA EVIDENCA

Družba prikazuje stanje zunajbilančnih sredstev v višini 5,29 mio EUR. Od tega predstavljajo 1,89 mio EUR denarna sredstva članov bilančne sheme na depozitnih podračunih, ki so odprti na ime članov bilančne sheme. Sredstva predstavljajo zavarovanje za izpolnitev finančnih obveznosti iz naslova bilančnega obračuna. Finančna kritja mora predložiti odgovorni bilančne skupine ob podpisu bilančne pogodbe z operaterjem trga v skladu z veljavnimi Pravili za delovanje trga z elektriko. Sredstva so prikazana zunajbilančno, ker nimajo neposrednega vpliva na velikost in sestavo sredstev in obveznosti do virov sredstev, saj predstavljajo le garancijo za izpolnitev obveznosti članov bilančne sheme.

Poleg denarnih depozitov lahko člani bilančne sheme predložijo finančna kritja tudi v obliki bančnih garancij na prvi poziv. Vrednost prejetih bančnih garancij članov bilančne sheme je na dan 31. december 2018 znašala 3,40 mio EUR.

Borzen ima tudi pogojno obveznost na podlagi poroštvene izjave v višini 1,75 mio EUR. Borzen je solidarni porok (drugi porok je ELES) družbi BSP po Pogodbi o okvirnem kreditu v višini 3,50 mio EUR do višine 50% obveznosti po tej pogodbi.

4.2 POJASNILA POSTAVK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

4.2.1 POSLOVNI PRIHODKI

	Leto 2018	Delež v %	Poslovni načrt 2018	Delež v %	Leto 2017	Delež v %
Prihodki od delovanja OT	1.756.289	40,4	1.746.900	38,9	1.730.082	38,2
Prihodki od evidentiranih zaprtih pogodb	1.278.648	29,4	1.573.000	35,0	1.563.273	34,5
Prihodki od centra za podpore	591.000	13,6	591.000	13,2	591.000	13,0
Prihodki od BSP	109.130	2,5	95.000	2,1	93.350	2,1
Prihodki od informiranja in ozaveščanja	289.860	6,7	290.000	6,5	259.354	5,7
Prihodki RRM - REMIT	152.391	3,5	169.900	3,8	155.014	3,4
Drugi prihodki	167.115	3,9	20.700	0,5	1.739	0,0
Skupaj prihodki od prodaje	4.344.433	100,0	4.486.500	100	4.393.812	96,9
Drugi poslovni prihodki	123	0,0	0	0,0	138.295	3,1
SKUPAJ	4.344.556	100,0	4.486.500	100	4.532.107	100,0

Tabela 47: Preglednica poslovnih prihodkov

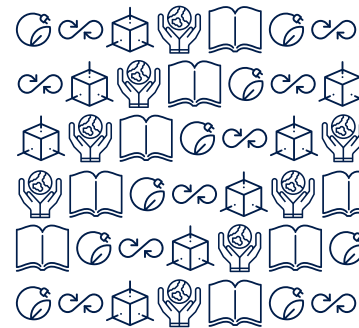
Največji delež prihodkov se nanaša na prihodke od delovanja OT. Višina tega prihodka je bila v mesecu juniju 2015 na novo določena v Uredbi o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, ki na novo ureja način financiranja gospodarske javne službe in dodatek k omrežnini nadomestila s prispevkom za delovanje koncesionarja (operaterja trga) v višini 0,00013 EUR/kWh.

Drugi največji delež predstavljajo prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb. Višina plačila članov bilančne sheme za evidentiranje zaprtih pogodb je določena v višini 0,00005 EUR/kWh za vsako evidentiranje zaprte pogodbe, v kateri član bilančne skupine nastopa kot prodajalec.

Dejavnost centra za podpore se financira iz deleža prispevkov za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom.

Pri drugih prihodkih so evidentirani tudi prihodki iz naslova svetovanja pri postavitvi trga z električno energijo v Ukrajini, Gruziji in Makedoniji v skupni višini 104 tisoč EUR.

Od prihodkov od prodaje je bilo 3.852.721 EUR zaračunano domačim kupcem, 491.712 EUR pa kupcem v tujini.

4.2.2 POSLOVNI ODHODKI

v EUR

	Leto 2018	Delež v %	Poslovni načrt 2018	Delež v %	Leto 2017	Delež v %
Stroški materiala	50.394	1,8	56.500	2,1	48.053	1,8
Stroški storitev	860.641	30,6	814.200	30,4	784.225	29,6
Stroški dela	1.580.605	56,2	1.460.000	54,6	1.449.641	54,7
Amortizacija	302.361	10,8	329.600	12,3	350.088	13,2
Prevrednotovalni posl. odhodki pri obratnih sredstvih	146	0,0	0	0,0	0	0,0
Drugi poslovni odhodki	16.512	0,6	17.000	0,6	19.071	0,7
SKUPAJ	2.810.659	100	2.677.300	100	2.651.078	100

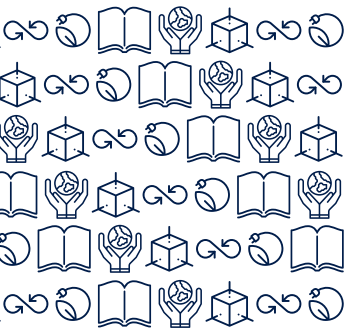
Tabela 48: Preglednica poslovnih odhodkov

4.2.3 STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

v EUR

Vrsta stroška	Leto 2018	Delež v %	PN 2018	Delež v %	Leto 2017	Delež v %
Stroški energije	19.538	38,8	18.500	32,7	14.280	29,7
Pisarniški material	5.521	11,0	13.000	23,0	6.373	13,3
Strokovna literatura	18.628	37,0	16.000	28,3	17.760	37,0
Drugi stroški materiala	6.707	13,3	9.000	15,9	9.640	20,1
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	50.394	100	56.500	100	48.053	100
Bančne storitve	10.292	1,2	12.000	1,5	10.039	1,3
Članarine (pristopnine in članarine)	33.390	3,9	33.000	4,1	32.028	4,1
Druge storitve	72.260	8,4	60.000	7,4	29.789	3,8
Izobraževanje	36.571	4,2	40.000	4,9	42.881	5,5
Najemnine	49.635	5,8	55.000	6,8	49.853	6,4
Stroški poslovnih prostorov	39.621	4,6	35.000	4,3	32.258	4,1
Odnosi z javnostmi	149.013	17,3	150.000	18,4	147.466	18,8
PTT storitve	30.458	3,5	31.000	3,8	26.435	3,4
Strošek SLA	87.823	10,2	88.200	10,8	88.200	11,2
Stroški zavarovanj	15.854	1,8	19.500	2,4	14.723	1,9
Stroški službenih potovanj	41.789	4,9	28.000	3,4	35.331	4,5
Stroški nadzornega sveta	9.876	1,1	11.000	1,4	10.142	1,3
Svetovalne storitve in strokovne študije	180.683	21,0	145.000	17,8	162.471	20,7
Študentsko delo	0	0,0	2.500	0,3	4.247	0,5
Tekoče vzdrževanje osnovnih sredstev	103.376	12,0	104.000	12,8	98.362	12,5
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	860.641	100	814.200	100	784.225	100

Tabela 49: Preglednica stroškov materiala in storitev

Stroški materiala in storitev v skupnem znesku so glede na predhodno leto višji, ravno tako so višji tudi glede na planske postavke. Stroški storitev vključujejo tudi stroške nastale zaradi izvajanja svetovalnih storitev pri postavitvi trga z električno energijo v Ukrajini, Gruziji in Severni Makedoniji ter stroški vzpostavitve sistema informacijske varnosti in pridobitve certifikata ISO/IEC 27001:2013, ki niso bili

planirani. Poleg tega pa vključujejo tudi stroške iz naslova izvajanja aktivnosti na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije, ki jih družba dobi povrnjene s strani Eko sklada. Med stroški svetovalnih storitev so izkazani tudi stroški revizije letnih računovodskih izkazov, ki na leto znašajo 5.700 EUR.

4.2.4 STROŠKI DELA

Skupni stroški dela so v letu 2018 znašali 1.580.605 EUR. Družba je imela konec leta 2018 30 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je bilo 29,06. Stroški dela so obračunani v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih ter določili KPE, ki se v družbi uporablja od 1.5.2018. Med drugimi stroški dela so upoštevani tudi stroški iz naslova povečanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine v višini 80.631 EUR, ki so bile izračunane

na podlagi aktuarskega izračuna. Na povečanje rezervacij so v letu 2018 najbolj vplivala določila KPE, ki so drugače določila nekatere pravice, predvsem iz naslova odpravnin, kot je bilo omenjeno že pri povečanju rezervacij. Poleg tega pa so tudi v letu 2018 na povečanje rezervacij vplivali nizka diskontna mera zaradi nizkih obresti, večja masa plač, dodatno leto službovanja ter nizka fluktuacija.

4.2.5 ODPISI VREDNOSTI

Amortizacija je v letu 2018 znašala 302.361 EUR. Družba uporablja enakomerni časovni obračun amortiziranja.

4.2.6 DRUGI POSLOVNI ODHODKI

Drugi poslovni odhodki so znašali 16.512 EUR, nanašajo pa se na prispevek za stavbno zemljišče, prispevek, ki ga plačujemo Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalid-

skemu skladu Republike Slovenije zaradi neizpolnjevanja kvote invalidov ter na sodne takse.

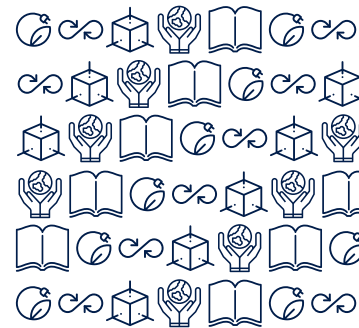
4.2.7 FINANČNI PRIHODKI

	v EUR					
	Leto 2018	Delež v %	Poslovni načrt 2018	Delež v %	Leto 2017	Delež v %
Finančni prihodki iz obresti	149.442	99,4	40.000	100	48.664	99,4
Drugi finančni prihodki s prevrednotovalnimi prihodki	850	0,6	0	0	308	0,6
SKUPAJ	150.292	100	40.000	100	48.972	100

Tabela 50: Preglednica finančnih prihodkov

Prihodki od obresti se nanašajo na obresti od danih depozitov bankam, obresti od dolgoročnih finančnih naložb in obresti na vpogled od denarnih sredstev na računih. Obresti so višje od planiranih in tudi od zneska preteklega

leta, predvsem zaradi večjega presežka centra za podporo in s tem višjih prostih denarnih sredstev, medtem ko so bile obrestne mere na trgu zelo nizke.

4.2.8 FINANČNI ODHODKI

v EUR

	Leto 2018	Delež v %	Poslovni načrt 2018	Delež v %	Leto 2017	Delež v %
Finančni odhodki za obresti	868	76,2	2.000	100	1.681	95,3
Drugi finančni odhodki s prevrednotovalnimi odhodki	271	23,8	0	0	82	4,7
SKUPAJ	1.139	100	2.000	100	1.763	100

Tabela 51: Preglednica finančnih odhodkov

Finančni odhodki za obresti v višini 868 EUR izhajajo iz obresti iz naslova rezervacij (na podlagi aktuarskega izračuna), ostali finančni odhodki se nanašajo na negativne tečajne razlike.

4.2.9 DRUGI PRIHODKI IN DRUGI ODHODKI

Drugih prihodkov v letu 2018 ni bilo.

Drugi odhodki pa se nanašajo na donacije, za katere smo v letu 2018 namenili 9.164 EUR. Sredstva donacij smo namenili Združenju Slovenska filantropija, društvu Jasa za projekt Energija prihodnosti, Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava ter različnim kulturnim in športnim društvom.

4.3 DRUGA RAZKRITJA

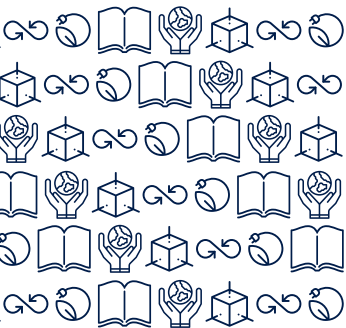
Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor dr. Karol Peter Peršolja vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo od 1. januarja 2010 dalje.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost).

v EUR

	Bruto prejemki direktorja
Plača za leto 2018	113.154
Nagrada za poslovno uspešnost za leto 2015 (II. del) in 2017 (I. del)	23.203
Odloženo izplačilo – nagrada za poslovno uspešnost (II. del) za leti 2016 in 2017	27.446
Regres	1.817
Bonitete	8.895

Tabela 52: Prejemki direktorja v letu 2018

Nadzorni svet sestavljajo trije člani, ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije. Člani nadzornega sveta so bili v letu 2018 upravičeni do osnovnega plačila za opravljanje funkcije in izplačila sejin na podlagi veljavnega sklepa družbenika, kot sledi:

v EUR

	Bruto prejemki nadzornega sveta
mag. Gorazd Ažman	3.407
Janez Černe	2.897
dr. Alenka Kolar	2.748

Tabela 53: Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2018

Družba nima terjatev do direktorja in do članov nadzornega sveta, ravno tako tudi ni izplačala ter odobrila nobenih predujmov, posojil in poroštev za obveznosti tem osebam.

4.4 DODATNA RAZKRITJA NA PODLAGI SRS 35

Področje delovanja posameznih dejavnosti, ki jih opravlja družba Borzen, d.o.o., urejajo Slovenski računovodski standardi (SRS 35).

Skladno z Energetskim zakonom, Uredbo o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in drugimi veljavnimi predpisi, družba Borzen opravlja gospodarsko javno službo dejavnost operaterja trga z elektriko, ki vključuje tudi izvajanje dejavnosti centra za podpore. Poleg tega pa opravlja še tržno dejavnost (opravljanje storitev za podjetje BSP d.o.o., izvajanje svetovalnih storitev in izvajanje storitev poročanja RRM - REMIT) ter aktivnosti, povezane z informiranjem in ozaveščanjem o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije (URE in OVE).

Energetski zakon opredeljuje dejavnost operaterja trga z elektriko in dejavnost centra za podpore kot eno gospodarsko javno službo, vendar pa istočasno opredeljuje, da je potrebno za dejavnost centra za podpore voditi ločene računovodske evidence. Za potrebe ločenega vodenja evidenc se operater trga in center za podpore obravnava ločeno, kot dve poslovno izidni mesti, pri čemer so sredstva, ki jih koristita obe ožje pojmovani dejavnosti, razmejene po vnaprej določenih ključih.

Osnovno izhodišče pri prikazovanju uspešnosti poslovanja posameznih dejavnosti je, da se v čim večji meri zajema tako sredstva in obveznosti kot prihodke in odhodke neposredno po dejavnostih. Pri postavkah, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, se uporabljajo ključni, ki temeljijo na predvidevanjih glede njihove razporeditve na posamezne dejavnosti. Ključni za delitev skupnih prihodkov in odhodkov so določeni v Pravilniku o ločenem evidentiranju prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev po posameznih dejavnostih družbe Borzen, d.o.o.

Družba ima za posamezne dejavnosti določena stroškovna mesta, na katera razporeja prihodke in pripisuje neposredne in posredne stroške. Stroškovna mesta pripadajo neposredno posameznim dejavnostim ali pa so splošna in s svojimi stroški posredno bremenijo posamezne dejavnosti. Družba je oblikovala ključne za delitev posrednih stroškov, ki jih letno preverja ter korigira glede na nova dejstva.

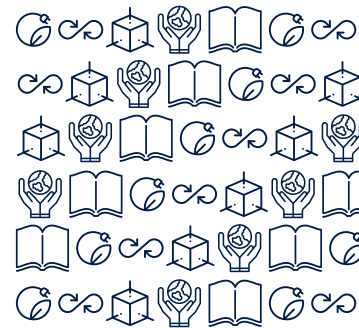

Tabela splošnih ključev, ki so bili določeni in sprejeti za leto 2018, je predstavljena v nadaljevanju.

DEJAVNOST			
	Operater trga	Center za podpore	Tržna dejavnost
Ključ – splošni stroški	55 %	40 %	5 %
Ključ – stroški plač	52 %	40 %	8 %
Ključ – osnovna sredstva	64 %	30 %	6 %

Tabela 54: Preglednica splošnih ključev za leto 2018

Ključ – splošni stroški upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri s porabo delovnega časa v urah, potrebnih za posamezno dejavnost.

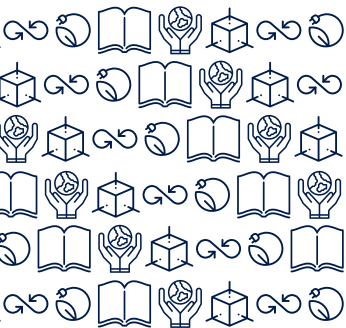
Ključ – strošek plač upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri v urah, izraženih vrednostno s stroški dela, ki bremenijo posamezno delovno mesto.

Ključ – osnovna sredstva upošteva razdelitev bilančnih postavk informacijskega sistema na dejavnosti, kot izhaja

iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost informacijskega sistema.

Družba Borzen pripravlja izkaz poslovnega izida ločeno za dejavnost operaterja trga, centra za podpore, informiranja in ozaveščanja ter tržno dejavnost.

Družba kot celota izkazuje v letu 2018 čisti dobiček v vrednosti 1,37 mio EUR. Dejavnost gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko izkazuje dobiček v vrednosti 1,45 mio EUR, dejavnost gospodarske javne službe centra za podpore ima primanjkljaj 181 tisoč EUR in tržna dejavnost dobiček 94 tisoč EUR dobička. Dejavnost informiranja in ozaveščanja se vodi po principu povračila stroškov s strani Eko sklada.

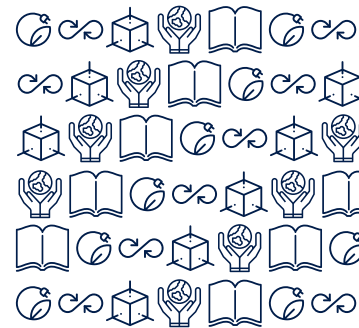

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO DEJAVNOSTIH ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2018 DO 31. 12. 2018

v EUR

Elementi	BORZEN skupaj	Organiziranje trga	Center za podpore	Informiranje in ozaveščanje	Tržna dejavnost
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.344.433	3.096.341	592.334	289.860	365.898
a. Prihodki od delovanja OT	1.756.289	1.756.289	0	0	0
b. Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb	1.278.648	1.278.648	0	0	0
c. Prihodki od Centra za podpore	591.000	0	591.000	0	0
č. Prihodki od BSP	109.130	0	0	0	109.130
d. Prihodki od informiranja in ozaveščanja	289.860	0	0	289.860	0
e. Prihodki RRM - REMIT	152.391	0	0	0	152.391
f. Drugi prihodki	167.115	61.404	1.334	0	104.377
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	123	86	33	0	4
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.344.556	3.096.427	592.367	289.860	365.902
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	911.035	391.436	218.622	176.524	124.453
a. Stroški materiala	50.394	30.964	16.143	1.455	1.832
b. Stroški storitev	860.641	360.472	202.479	175.069	122.621
4. STROŠKI DELA	1.580.605	791.536	592.785	103.962	92.322
a. Stroški plač	1.121.275	562.318	424.843	69.756	64.358
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	147.374	73.777	45.407	19.789	8.401
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	85.606	42.894	23.393	14.417	4.902
č. Drugi stroški dela	226.350	112.547	99.142	0	14.661
5. ODPISI VREDNOSTI	302.507	157.635	100.398	9.374	35.100
a. Amortizacija	302.361	157.555	100.340	9.374	35.092
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki	146	80	58	0	8
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	16.512	8.868	6.855	0	789
POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	2.810.659	1.349.475	918.660	289.860	252.664
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	1.533.897	1.746.952	-326.293	0	113.238
7. FINANČNI PRIHODKI	150.292	540	149.704	0	48
8. FINANČNI ODHODKI	1.139	644	440	0	55
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	1.683.050	1.746.848	-177.029	0	113.231
9. DRUGI PRIHODKI	0	0	0	0	0
10. DRUGI ODHODKI	9.169	5.044	3.667	0	458
SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.494.848	3.096.967	742.071	289.860	365.950
SKUPAJ VSI ODHODKI	2.820.967	1.355.163	922.767	289.860	253.177
CELOTNI DOBIČEK	1.673.881	1.741.804	-180.696	0	112.773
11. DAVEK IZ DOBIČKA	315.581	296.391	0	0	19.190
12. ODLOŽENI DAVEK	-7.504	-7.048	0	0	-456
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.365.804	1.452.461	-180.696	0	94.039

Tabela 55: Poslovni izid po dejavnostih za obdobje od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

BILANCA STANJA NA DA 31. 12. 2018 S PRIKAZOM SREDSTEV V UPRAVLJANJU

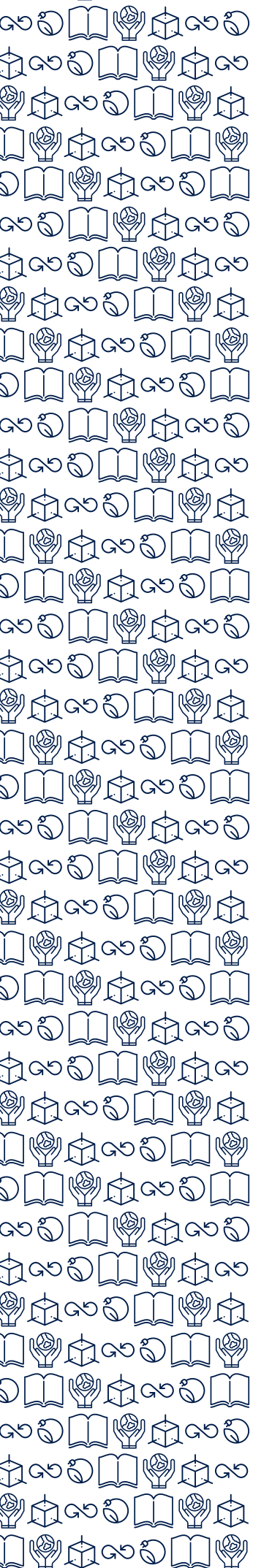
v EUR

OPIS	Borzen skupaj	Borzen brez GJS	CP	BIL. SHEMA
SREDSTVA	172.339.210	6.263.965	161.376.927	4.698.318
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	8.966.372	3.966.372	5.000.000	0
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	338.705	338.705	0	0
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.580.525	1.580.525	0	0
1. Poslovni prostor	1.249.783	1.249.783	0	0
2. Oprema	330.742	330.742	0	0
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	6.919.568	1.919.568	5.000.000	0
1. Deleži v pridruženih družbah	1.919.568	1.919.568	0	0
2. Druge dolgoročne finančne naložbe	5.000.000	0	5.000.000	0
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	127.574	127.574	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	163.339.143	2.263.898	156.376.927	4.698.318
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	90.000.000	0	90.000.000	0
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	24.315.250	613.619	20.538.855	3.162.776
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	21.686.133	548.004	18.419.854	2.718.275
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.629.117	65.615	2.119.001	444.501
III. DENARNA SREDSTVA	49.023.893	1.650.279	45.838.072	1.535.542
C. KRATK. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	33.695	33.695	0	0
Zunajbilančna sredstva	5.286.214	5.286.214	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	172.339.210	6.263.965	161.376.927	4.698.318
A. KAPITAL	5.491.810	5.491.810	0	0
I. VPOKLICANI KAPITAL	1.963.279	1.963.279	0	0
1. Osnovni kapital	1.963.279	1.963.279	0	0
II. KAPITALSKE REZERVE	395	395	0	0
III. REZERVE IZ DOBIČKA	2.172.078	2.172.078	0	0
1. Zakonske rezerve	196.328	196.328	0	0
1. Druge rezerve iz dobička	1.975.750	1.975.750	0	0
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	-9.643	-9.643	0	0
V. PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID	0	0	0	0
VI. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.365.701	1.365.701	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	188.339	188.339	0	0
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	166.658.991	583.746	161.376.927	4.698.318
A. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	166.658.991	583.746	161.376.927	4.698.318
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	25.313.815	219.580	22.573.192	2.521.043
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	141.345.176	364.166	138.803.735	2.177.275
Č. KRATK. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	70	70	0	0
Zunajbilančne obveznosti	5.286.214	5.286.214	0	0

Tabela 56: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018 z ločeno prikazanimi sredstvi, ki so v upravljanju

V tabeli prikazujemo ločeno postavke, ki se nanašajo na sredstva in na obveznosti do virov teh sredstev, ki jih ima družba Borzen v upravljanju in so namenjena izključno za opravljanje dejavnosti v okviru posamezne gospodarske javne službe (GJS). Ločeno so prikazana sredstva centra

za podpore ter sredstva bilančne sheme (BS). To so na eni strani denarna sredstva, ki so na ločenih posebnih računih, ter terjatve in obveznosti, ki se prav tako vodijo ločeno in se poravnava preko posebnih poravnalnih računov.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. za leto, končano na dan 31. december 2018 in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelana na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

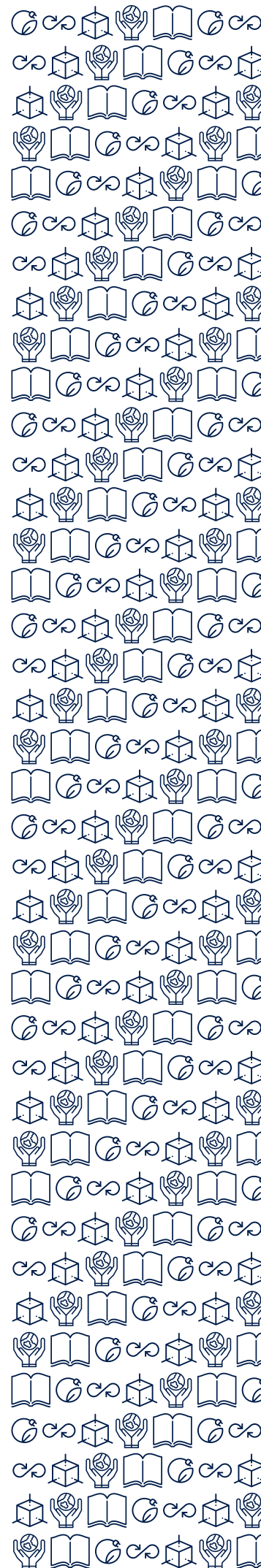
Ljubljana, 5. 4. 2019

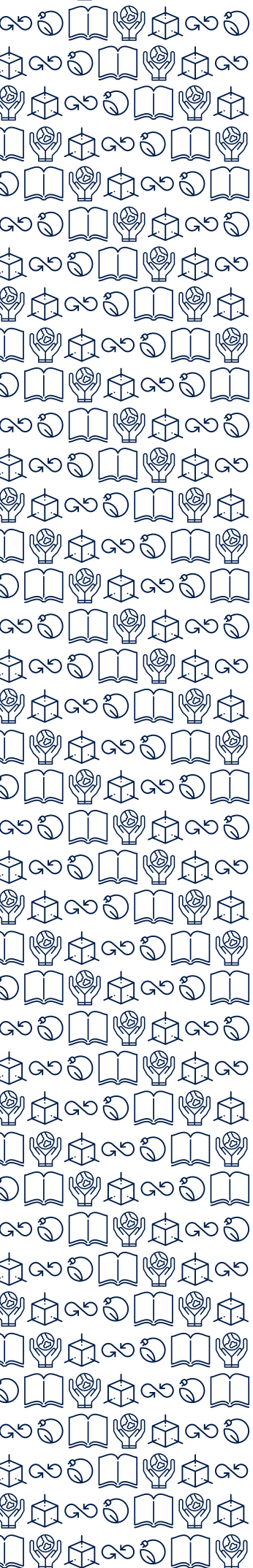
dr. Karol Peter Peršolja,
direktor

POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI

V nadaljevanju naštevamo pomembnejše energetske predpise, ki urejajo delovanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko:

- Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15);
- Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko (Uradni list RS, št. 39/15);
- Uredba o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 94/10, 43/11, 105/11, 43/12 in 90/12, 17/14 – EZ-1);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10 in 81/10,17/14 – EZ-1 in 74/16);
- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/2014);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 46/15 in 76/17);
- Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 105/15) - v veljavi do 31. 12. 2018;
- Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18) - v veljavo stopijo s 1. 1. 2019;
- Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 88/16);
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko (Uradni list RS, št. 97/14 in 28/17);
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15, 105/15 in 61/16).

KODEKSI IN PRIPOROČILA

Spodaj navajamo kodekse in priporočila družbenika, ki jih Borzen, d.o.o. pri svojem delovanju v celoti spoštuje:

- Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga;
- Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države;
- Kodeks javnih delniških družb.

STIKI Z BORZENOM

Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.
Dunajska cesta 156, SI-1000 Ljubljana

01 620 76 00
info@borzen.si

VODSTVO

Direktor dr. Karol Peter Peršolja

ENERGETSKO PODROČJE

mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja
borut.rajer@borzen.si

EKONOMSKO PODROČJE

mag. Valerija Štiblar, direktorica ekonomskega področja
valerija.stiblar@borzen.si

SPLOŠNO PODROČJE

Aleš Jurak, direktor splošnega področja
ales.jurak@borzen.si

ODNOSI Z JAVNOSTMI

Eva Činkole Kristan
eva.cinkole@borzen.si

CENTER ZA PODPORE

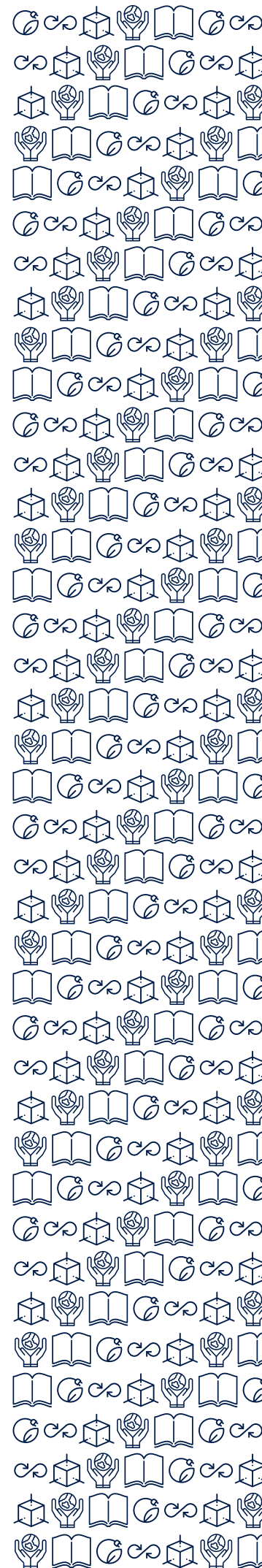
cp@borzen.si
cp.frs@borzen.si
01 620 76 55

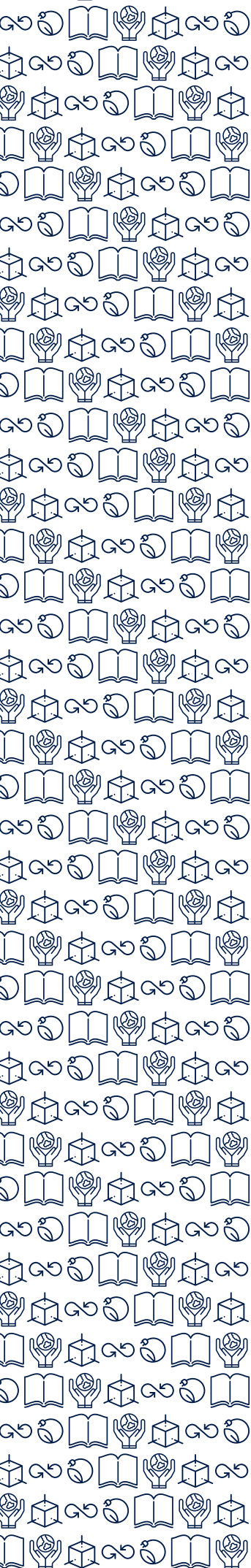
OPERATER TRGA

evidentiranje@borzen.si
bilancni.obracun@borzen.si
01 620 76 35

RRM - REMIT

remit@borzen.si
01 620 76 38

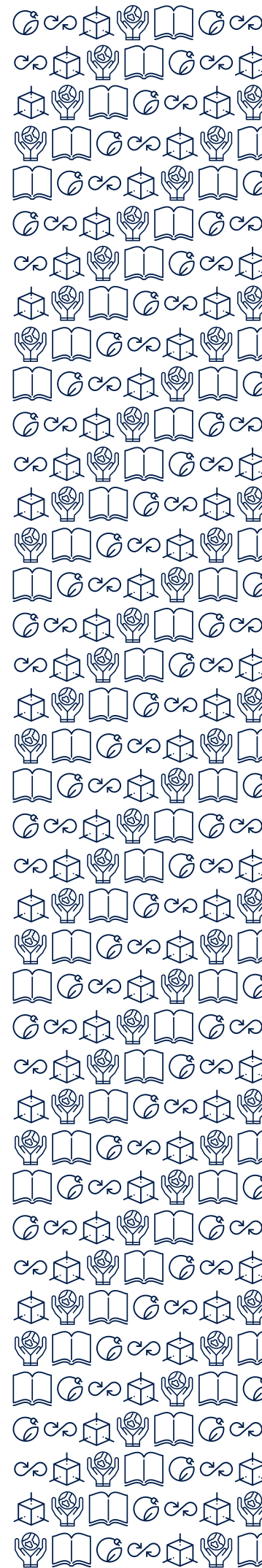

SLOVARČEK

- ACER – Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev
- CP – center za podpore
- DVE – domači viri primarne energije
- EECS – European Energy Certificate System (Evropski sistem energetskih certifikatov)
- ENTSO-E – European Network of Transmission System Operators (Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja)
- EZ – Energetski zakon
- GJS – gospodarska javna služba
- INC – Imbalance Netting Cooperation (izmenjava odstopanj sistemov)
- KPE – Kolektivna pogodba elektrogospodarstva
- MZI – Ministrstvo za infrastrukturo
- OT – operater trga
- OVE – obnovljivi viri energije
- Pol – Potrdila o izvoru
- RECS – Renewable Energy Certificate System (certifikat energije iz obnovljivih virov)
- RRM - »Registered Reporting Mechanism« (funkcija registriranega poročevalca)¹
- REMIT – Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency (Uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga)
- SIPX – Slovenian Price Index (slovenski borzni indeks)
- SPTE – soprodukcija toplote in električne energije
- URE – učinkovita raba energije

¹

Neuradni prevod

Izdajatelj: Borzen, d.o.o.
Besedila: Borzen, d.o.o.
Idejna zasnova in oblikovanje: Studio Terminal d.o.o.